

 TÜRKiYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

Uluslararası Yatırım Pozisyonu Raporu

Aralık 2012

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	3
1. DOĞRUDAN YATIRIMLAR	15
1.1. Yurt Dışında Doğrudan Yatırımlar	15
1.1.1. Özsermaye ve Yeniden Yatırıma Dönüştürülen Karlar	15
1.1.2. Diğer Sermaye.....	16
1.2. Yurt İçinde Doğrudan Yatırımlar	16
1.2.1. Özsermaye ve Yeniden Yatırıma Dönüştürülen Karlar	16
1.2.2. Diğer Sermaye.....	19
2. PORTFÖY YATIRIMLARI	20
2.1. Varlıklar	20
2.2. Yükümlülükler	21
2.2.1. Hisse Senetleri	22
2.2.2. Borç Senetleri.....	23
3. DİĞER YATIRIMLAR	25
3.1. Ticari Krediler	25
3.1.1. Varlıklar	25
3.1.2. Yükümlülükler	25
3.2. Krediler	26
3.2.1. Varlıklar	26
3.2.2. Yükümlülükler	26
3.2.2.1. Genel Hükümet	27
3.2.2.2. Merkez Bankası	28
3.2.2.3. Bankalar	28
3.2.2.4. Diğer Sektörler	31
3.3. Mevduatlar	38
3.3.1. Varlıklar	38
3.3.1.1. Bankalar	38
3.3.1.2. Diğer Sektörler	39
3.3.2. Yükümlülükler	39
3.3.2.1. Merkez Bankası	39
3.3.2.2. Bankalar	40
3.4. Diğer Varlıklar	40
4. RESMİ REZERV VARLIKLAR	41
KUTULAR	42
KISALTMALAR	43
EK TABLOLAR	44

Uluslararası Yatırım Pozisyonu tablosuna göre, 2012 yılı sonunda Türkiye'nin yurt dışı varlıkları 212,6 milyar ABD doları, yükümlülükleri ise 632,1 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

2011 yılı sonunda -314,0 milyar ABD doları olan ve Türkiye'nin yurt dışı varlıkları ile yurt dışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net UYP, 2012 yılı sonunda -419,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Net UYP'nin -105,4 milyar ABD dolarlık artışında yükümlülüklerin 138,9 milyar ABD doları artışı belirleyici olmuştur.

2012 yılı sonu itibarıyla yurt içinde doğrudan yatırım stoku, 2011 yılı sonuna göre yüzde 36,4 oranında ve 49,1 milyar ABD dolarlık artış ile 183,7 milyar ABD dolarına çıkmıştır. Söz konusu artışın 9,5 milyar ABD doları yabancı sermaye şeklindeki ödemeler dengesi işlemlerinden, 36,5 milyar ABD doları ise değer ve kur farkı değişimlerinden kaynaklanmıştır.

Portföy yatırımları kalemlerinden yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi stoku 2012 yılı sonu itibarıyla 70,6 milyar ABD doları, borç senetleri alt kalemleri olan yurt dışı yerleşiklerin mülkiyetindeki DİBS stoku 62,7 milyar ABD doları, Hazine Müsteşarlığı (HM)'nin tahvil stoku (yurt içi yerleşiklerce alınan tahvil stoku düşüldükten sonra) ise 31,5 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Bankaların yurt dışında ihraç ettikleri tahvil ve bono stoku 2012 yılı sonu itibarıyla 12,3 milyar ABD doları seviyesinde, diğer sektörlerin yurt dışına ihraç ettikleri tahvil ve bono stoku ise 1,4 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı içinde yapılan ihraçların tahvil stoku artışındaki etkisi belirleyici olmuştur.

2012 yılı sonu itibarıyla bankaların toplam dış kredi stoku 65,0 milyar ABD doları olmuştur. Bir önceki yıla göre 6,6 milyar ABD doları artış gösteren kredi stokundaki yükselişin 5,3 milyar ABD doları kısa vadeli kredilerden, 1,3 milyar ABD doları ise uzun vadeli kredilerden kaynaklanmıştır.

Diğer sektörün toplam dış kredi stoku 2012 yılı sonu itibarıyla 97,2 milyar ABD doları olmuştur. 2011 yılı sonuna göre değişiklikler incelendiğinde, diğer sektörün uzun vadeli dış kredi stokunun 4,1 milyar ABD doları, kısa vadeli dış kredi stokunun ise 2,1 milyar ABD doları arttığı gözlenmektedir.

Yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'deki mevduatı 2011 yılı sonuna göre 8,5 milyar ABD doları artmıştır. Söz konusu artış büyük ölçüde yurt içi yerleşik bankalardaki mevduatın 10,7 milyar ABD dolarlık artışından kaynaklanmış, yurt dışında yerleşik Türk vatandaşlarının Merkez Bankasındaki mevduatı da bu dönemde 2,2 milyar ABD doları gerilemiştir. Öte yandan, 2012 yılı sonunda bir önceki yıl sonuna göre, bankalar yabancı para mevduatının 7,4 milyar ABD doları ve TL mevduatının ise 3,3 milyar ABD doları artmasının etkisiyle toplam bankalar mevduatı 39,0 milyar ABD dolarına çıkmıştır.

GİRİŞ

1. Bir ekonomideki yerleşik kişilerin yurt dışı yerleşik kişilerden olan finansal alacakları ile rezerv varlık olarak tutulan altın şeklindeki finansal varlıklarının ve yerleşiklerin yurt dışı yerleşik kişilere olan finansal yükümlülüklerinin belli bir tarihteki stok değerini gösteren Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından 1996 yılından itibaren derlenmeye başlanmıştır. UYP, varlıklarda; portföy yatırımları, doğrudan yatırımlar, diğer yatırımlar, rezerv varlıklar, yükümlülüklerde ise doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve diğer yatırımlar ana kalemlerinden oluşacak şekilde Mayıs 2012'den itibaren 3 aylık ve gösterge niteliğinde aylık dönemlerde yayımlanmaktadır.
2. Mevcut durumda pek çok ülke tarafından yıllık bazda hazırlanan UYP'nin üçer aylık dönemler itibarıyla hazırlanması, yayımlanması ve Uluslararası Para Fonu(IMF)'na sunulması konusu, G-20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanlarına Ekim 2009'da sunulan "Finansal Krizler ve Bilgi Açığı (The Financial Crisis and Information Gaps)" adlı raporun 12 numaralı önerisi ile somutlaştırılmıştır. Diğer taraftan, Mart 2010'daki IMF Yönetim Kurulu'nun üçer aylık UYP hazırlanması konusunda aldığı karar da ilgili hedefi desteklemiştir. Bu çerçevede, Eylül 2014'te sona erecek 4 yıllık bir geçiş döneminden sonra üye ülkelerin üçer aylık UYP'yi referans dönemini takip eden üçüncü ayın sonunda derlemesi, yayımlaması ve IMF'ye sunması beklenmektedir.
3. G-20 ülkelerinden biri olan Türkiye, UYP istatistiklerini yıllık ve gösterge niteliğinde aylık olarak derlemekte ve yayımlamaktaydı. UYP, 2012 yılı ilk çeyrek verisi ile 2006 yılı ilk çeyreğinden başlayan bir zaman serisini de içerecek şekilde 21 Mayıs 2012 tarihinde Bankamız internet sitesinde yayımlanmış, söz konusu veriler IMF'ye de iletilmiştir. Böylece, planlanan tarih olan 2014 yılından önce 2012 yılı içinde üç aylık UYP, ulusal ve uluslararası kullanıma sunulmuştur.

KUTU 1 ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU KUR KOMPOZİSYONU

Uluslararası Yatırım Pozisyonu ve Ödemeler Dengesi bir ülkenin yurt dışı yerleşiklerle olan varlık ve yükümlülüklerini gösteren ve beraber değerlendirilmesi gereken istatistiklerdir. Bu nedenle, bir önceki versiyonu "Ödemeler Dengesi El Kitabı" olan kaynak, IMF tarafından altıncı baskısında UYP de içeriğine dahil edilerek genişletilmiş ve "Ödemeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu El Kitabı (BPM6)" olarak yayınlanmış, ek tablolar oluşturulmuştur. Bu kapsamda, UYP'nin sürdürülebilirliğinin ve kırılganlığının analizinde varlık ve yükümlülüklerin kur uyumsuzluğunun tahlil edilmesi amacıyla UYP istatistiklerine UYP Kur Kompozisyonu tablosu dahil edilmiştir. UYP kur kompozisyonu istatistiklerinin derlenmesi, ayrıca ödemeler dengesi ile UYP arasındaki mutabakat bazında kur değişiklerinin bilanço etkisini değerlendirmeyi de mümkün kılmaktadır.

Tabloda, varlık ve yükümlülüklerin sektörler itibarıyla kur kompozisyonu UYP'nin alt kalemleri itibarıyla sunulmaktadır. Diğer bir ifadeyle, tablo, Genel Hükümet, Merkez Bankası, Bankalar ve Diğer Sektörler başlıkları altında döviz cinsi detaylarını göstermektedir.

BPM6'da sözü geçen esaslar doğrultusunda derlenen UYP Kur Kompozisyonu tablosu 2012 yılı sonu için hazırlanmış olup, aşağıda yer almaktadır.

Tablo hazırlanırken;

- Varlıkların altındaki diğer yatırımların krediler ve mevduatlar alt kalemleri ile rezerv varlıklar ana kaleminin döviz kompozisyonu mevcuttur . Benzer şekilde, yükümlülükler altındaki yurt içinde doğrudan yatırımlar/diğer sermaye alt kaleminin, portföy yatırımları ana kalemi ile diğer yatırımlar ana kaleminin döviz cinsi detayında bilgisi derlenmektedir. Dolayısıyla, söz konusu kalemler detayında hesaplamalar doğrudan yapılmıştır.
- Ancak, UYP'nin diğer kalemleri olan, varlıklar altındaki yurt dışında doğrudan yatırımlar ve portföy yatırımları ana kalemleri ile diğer yatırımların ticari krediler alt kaleminin döviz cinsi detayında bilgisi mevcut değildir. Benzer şekilde yükümlülükler altındaki yurt içinde doğrudan yatırımların özsermaye ve yeniden yatırıma dönüştürülen kârlar alt kaleminin döviz kompozisyonu verisi bulunmamaktadır. Söz konusu kalemler için hesaplamalar yapılırken, coğrafi dağılım bilgisine göre döviz cinsi kullanımı olduğu varsayımı esas alınmıştır.

(Milyon) (*)	Genel Hükümet		Merkez Bankası		Bankalar		Diğer Sektör		Toplam
	Orijinal Döviz	ABD Doları karşılığı	Orijinal Döviz	ABD Doları karşılığı	Orijinal Döviz	ABD Doları karşılığı	Orijinal Döviz	ABD Doları karşılığı	ABD Doları karşılığı
UYP (2012)		-126.838		-5.523		-106.401		-299.848	-538.611
USD	-33.234	-33.234	1.262	1.262	-51.972	-51.972	-73.536	-73.536	-157.480
EUR	-16.531	-21.807	-5.119	-6.753	-26.543	-35.015	-99.719	-129.688	-193.263
CHF	-131	-143	-41	-44	182	200	413	514	527
GBP	-4	-7	-1	-3	-2.400	-3.867	-3.304	-5.266	-9.143
JPY	-596.175	-6.921	0	0	20.416	237	-199.577	-2.318	-9.002
TRY	-111.723	-62.674	0	0	-15.941	-8.942	-141.852	-79.576	-151.192
SDR	-1.055	-1.615	10	15	0	0	0	0	-1.600
DIĞER		-437		0		-7.043		-9.978	-17.458
Rezerv Varlıklar				119.163					119.163
SDR				1.489					1.489
SDR dışı				117.674					117.674

(*) Tablodaki eksi(-) rakamlar ilgili sektörlerin yükümlülüklerinin varlıklarından fazla olduğunu (negatif net UYP) göstermektedir.

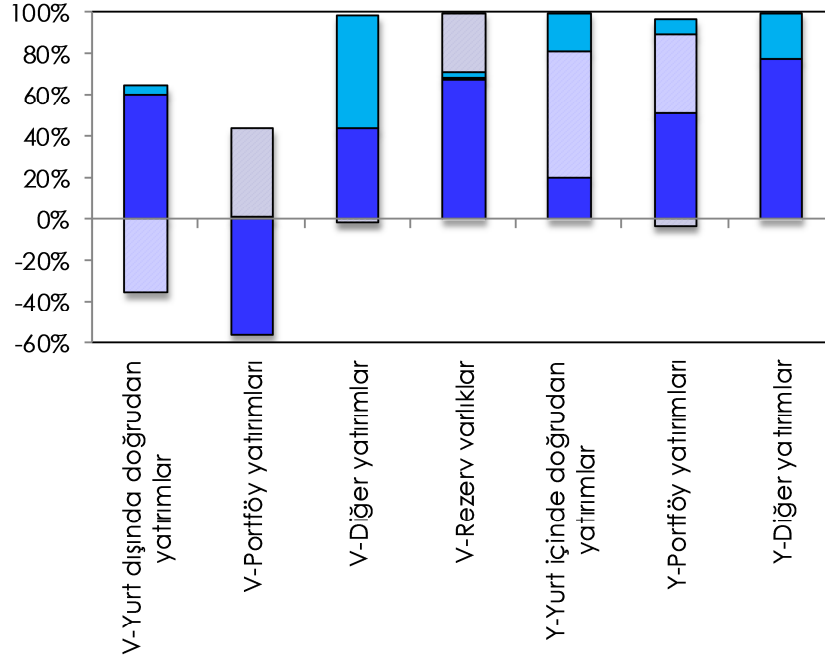
Toplam Net UYP -419.448

Özetle, rezerv varlıklar hariç UYP kur kompozisyonu ABD doları karşılığı olarak hesaplandığında ABD doları için yaklaşık 157,5 milyar ABD doları, Euro için 193,3 milyar ABD doları ve TL için 151,2 milyar ABD doları açık pozisyonda olduğu görülmektedir.

Kaynak:

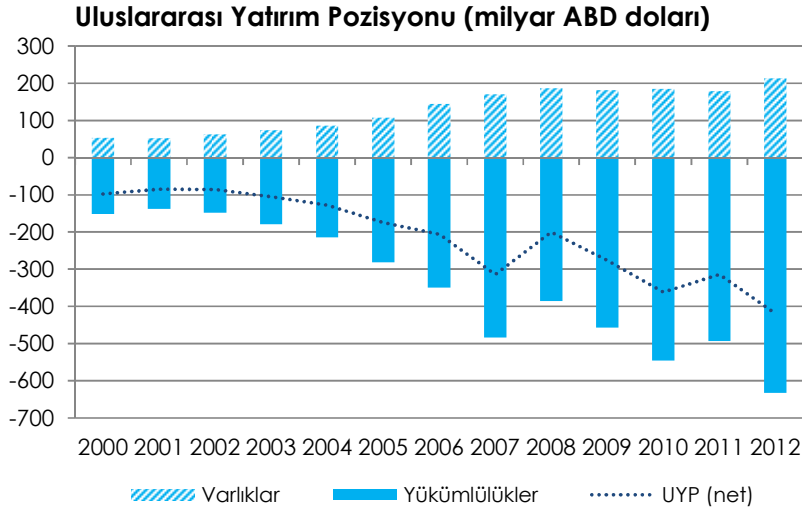
- 1- IMF Balance of Payments and International Investment Position Sixth Edition.
- 2- 19th Meeting of the IMF Committee on Balance of Payments Statistics, Ekim 2006.

4. UYP ve ödemeler dengesi akım-stok ilişkisi açısından değerlendirildiğinde, belirli bir dönem arasındaki (örneğin 2011 ve 2012 yılı sonları için) akım hareketler ödemeler dengesi istatistiklerine kaydedilmekte, değer ve kur farkı değişimleri ile birlikte akım hareketler UYP'ye yansıtılmakta ve ödemeler dengesinde yer alan finansal hesapların stok tutarları oluşturulmaktadır. Diğer bir ifadeyle, iki dönem arasındaki stok farkı içindeki değer ve kur farkı değişimleri, ödemeler dengesi istatistikleri ile UYP arasındaki farkı göstermektedir. Bu çerçevede, Mutabakat Tablosu ile iki dönem arasındaki UYP stok değişiminin kaynakları belirtilmektedir. Bu doğrultuda, iki stok arasındaki farkın ne kadarının ödemeler dengesi akım işlemlerinden, ne kadarının da kur değişimi, fiyat değişimi ve diğer nedenlerden kaynaklandığı gösterilmektedir. Ek Tablo 1-b'de, 2011 ve 2012 yıllarına yönelik ülkemiz UYP'si için hesaplanan Mutabakat Tablosu, aşağıdaki grafikte ise aynı dönem arasında UYP varlık ve yükümlülük ana kalemlerindeki değişimin kaynakları oransal olarak sunulmaktadır.

Kaynak: TCMB. ■ BOP Akım ■ Fiyat Farkı ■ Kur Farkı ■ Diğer Farklar

5. UYP'ye göre, 2012 yılı sonunda Türkiye'nin yurt dışı varlıkları 212,6 milyar ABD doları, yükümlülükleri ise 632,1 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

6. 2011 yılı sonunda -314,0 milyar ABD doları olan ve Türkiye'nin yurt dışı varlıkları ile yurt dışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net UYP, 2012 yılı sonunda -419,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Net UYP'nin 105,4 milyar ABD dolarlık değişiminde, yükümlülüklerin 138,9 milyar ABD doları artması belirleyici olmuştur.

Uluslararası Yatırım Pozisyonu ve Oranlar

(milyon ABD doları)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
UYP(Net)	-98.281	-85.369	-85.514	-105.517	-127.873	-174.710	-206.015	-314.038	-200.081	-276.383	-361.599	-314.023	-419.448
Varlıklar	53.166	52.218	62.270	73.713	86.012	107.155	144.055	170.140	186.428	181.007	184.475	179.110	212.634
Yükümlülükler	151.447	137.587	147.784	179.230	213.885	281.864	350.070	484.178	386.509	457.390	546.074	493.133	632.082
UYP(Net)/GSYH (%)	-37,0	-43,4	-37,1	-34,6	-32,8	-36,3	-39,1	-48,1	-27,0	-44,8	-49,4	-40,6	-53,3
Varlıklar/GSYH (%)	20,0	26,5	27,0	24,2	22,0	22,3	27,4	26,1	25,1	29,4	25,2	23,1	27,0
Yükümlülükler/GSYH (%)	57,1	69,9	64,1	58,8	54,8	58,5	66,5	74,2	52,1	74,2	74,6	63,7	80,4
Dışa Açıklık Oranı (%) (*)	77,1	96,5	91,1	83,0	76,8	80,8	93,9	100,2	77,2	103,5	99,9	86,9	107,4

Kaynak: TCMB.

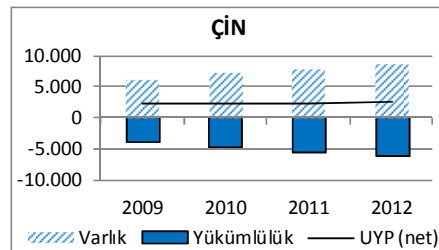
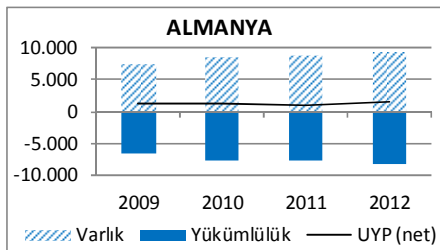
(*) Dışa açıklık oranı, dış varlık ve yükümlülük toplamının ülke GSYH'sına oranı olarak ifade edilmektedir.

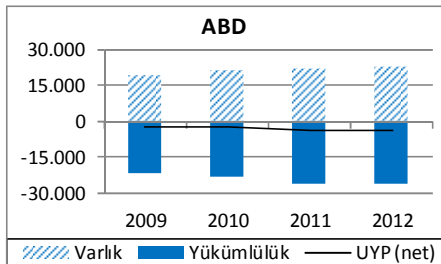
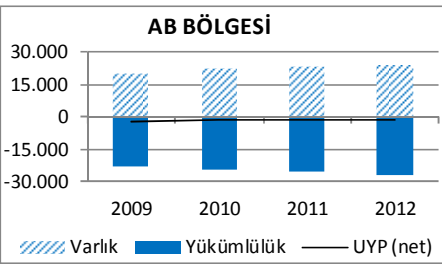
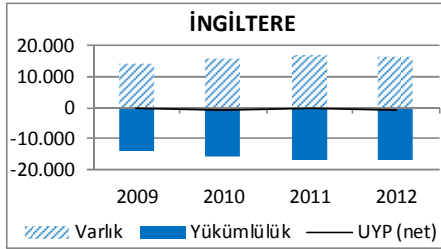
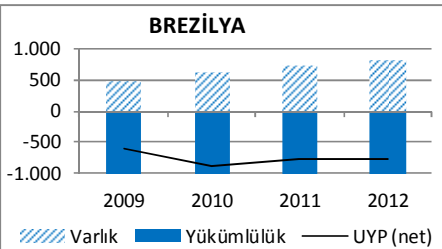
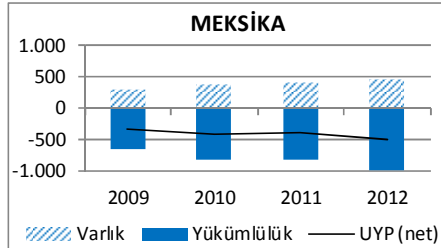
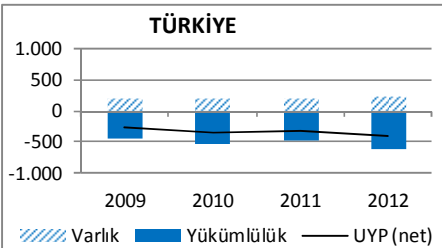
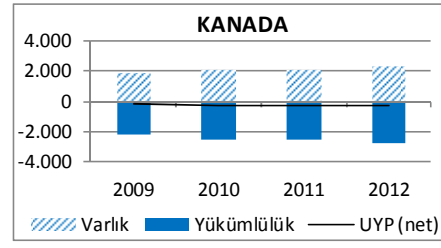
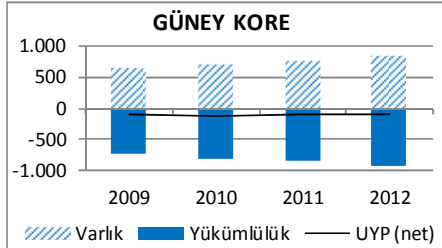
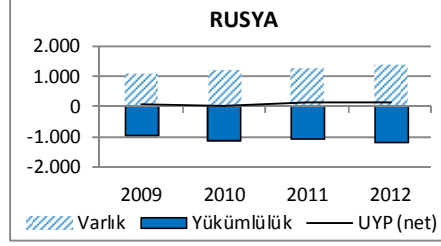
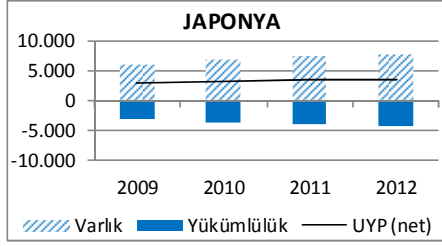
KUTU 2 TEMEL KÜRESEL GÖSTERGELER (PGI) VERİTABANINDAN G-20 ÜLKELERİ İÇİN KRİZ SONRASI DÖNEME İLİŞKİN SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER

Küresel krizin de gösterdiği gibi, ekonomik entegrasyon, ülke içi ve ülkeler arası karşılaştırılabilir, güncel ve tutarlı verinin önemini artırmıştır. Veri ihtiyacının küresel niteliği nedeniyle, Uluslararası Para Fonu İstatistik Bölümü 2008 yılında Kurumlararası Ekonomik ve Finansal İstatistikler grubunu kurmuştur ve başkanlığını yürütmektedir. Grup, Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS), Avrupa Merkez Bankası (ECB), Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat), Uluslararası Para Fonu (IMF), İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Birleşmiş Milletler (UN) ve Dünya Bankası (WB)'ndan oluşmaktadır. Grubun çalışmaları mevcut durumda üye kurumlar tarafından sağlanan bilgilere dayanmaktadır, ancak yakın zamanda daha geniş bir kullanıcı kitlesinin katılımı öngörülmektedir.

Kurumlararası Grup, kullanıcılardan da gelen taleplerle, sistematik öneme sahip ülkeler için, güncel ve yüksek sıklıkta yayımlanan bir dizi ekonomik ve finansal gösterge elde etmek için geleneksel istatistik üretim süreçlerinin ötesine geçilmesi gerektiğini kabul etmiştir. Diğer bir ifadeyle, krizin küresel niteliği nedeniyle, kullanıcılar daha fazla **karşılaştırılabilir**, **güncel** ve **yüksek** sıklıkta yayımlanan veri talep etmektedir.

Grup, bu amaçlar doğrultusunda, G-20 ekonomilerinin verilerini yayımlamak amacıyla, Nisan 2009'da **Temel Küresel Göstergeler (PGI)** web sitesini kurmuş ve G-20 ülkeleri ile G-20 ülkesi olmayan ancak sistematik anlamda önemli finansal sektörlere sahip ekonomiler için uluslararası karşılaştırılabilir veriler yayımlama başlamış, karar alıcılar için ekonomik ve finansal gelişmeleri izleme olanağı da sunmuştur.

PGI veri seti kapsamında, 2009-2012 dönemi için bazı G-20 ülkeleri ve seçilmiş göstergeler incelendiğinde dikkat çeken gelişmeler şu şekilde özetlenebilir:

- Almanya, Japonya, Çin ve Rusya'nın Net UYP'si pozitif iken Türkiye'nin de aralarında bulunduğu diğer G-20 ülkelerinin net UYP'si negatiftir.
- Net UYP'si negatif olan ülkeler arasında UYP (Net)/Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) oranı en yüksek ülke Türkiye iken bu oranın en düşük olduğu ülke Güney Kore'dir. 2011-2012 yılları arasında bu oranın en fazla arttığı ülke ise İngiltere olmuştur.

- Resmi rezervlerin kısa vadeli dış borcu karşılama oranının en düşük olduğu ülke İngiltere iken en yüksek olduğu ülke Brezilyadır. Türkiye için bu oran 1 ile 1,5 arasında değişmektedir. 2011-2012 yılları arasında bu oranin en fazla arttığı ülke yine Brezilya olmuştur.

Ülkeler	RESMİ REZERVLER/KISA VADELİ DİŞ BORÇ (%)				
	2009	2010	2011	2012	Değişim (2012/2011)
ABD	2,6	2,6	2,7	3,0	0,3
Almanya	10,9	11,9	13,5	13,2	-0,2
Arjantin	161,6	172,0	115,3	114,7	-0,6
Avustralya	14,3	13,5	13,8	13,4	-0,4
Brezilya	770,1	503,6	876,8	1.145,2	268,5
Çin	540,2	496,2	488,5	486,0	-2,4
Endonezya	274,9	291,1	288,5	251,9	-36,5
Fransa	6,3	8,2	9,2	10,4	1,2
Güney Afrika	186,5	201,7	238,0	182,0	-55,9
Güney Kore	181,0	208,6	223,0	258,1	35,1
Hindistan	613,4	486,3	390,4	321,8	-68,6
İngiltere	1,3	1,6	1,7	1,9	0,2
İtalya	20,3	27,4	25,2	23,7	-1,4
Japonya	76,9	60,7	57,0	56,8	-0,2
Kanada	16,5	16,6	16,2	14,4	-1,8
Meksika	338,4	270,2	292,9	227,7	-65,2
Rusya	834,4	796,2	722,9	655,9	-67,0
Türkiye	150,5	109,9	106,4	118,0	11,6

Kaynak:

1- Principal Global Indicators Database.

2- Bürgi-Schmelz, Adelheid. "Further statistical work in the light of the financial crisis both within the IMF and with other international agencies", IFC Bulletin No:33.

7. IMF'nin G-20 ülkelerine ilişkin oluşturduğu Temel Küresel Göstergeler (PGI) veri tabanından derlenen ve ülkelerin son üç yıl itibarıyla UYP verileri ile dış açıklık oranını gösteren aşağıdaki tabloya göre; 2011 ve 2012 yıllarında G-20 ülkeleri arasında Almanya, Çin, Japonya ve Rusya'nın varlıklarının yükümlülüklerini aştığı, diğer bir ifadeyle net UYP'lerinin pozitif olduğu gözlenmektedir. Türkiye'nin de içinde bulunduğu diğer G-20 ülkelerinin söz konusu yıllarda net UYP'leri negatif olup, yükümlülükleri varlıklarından büyüktür. 2012 yılı sonunda (raporun yayım tarihi itibarıyla açıklanan verilere göre) 2011 yılı sonuna göre ABD'nin negatif olan net UYP'sinin daha düşük, Japonya'nın pozitif olan net UYP'sinin daha yüksek düzeyde gerçekleştiği dikkat çekmektedir.

G-20 Ülkelerinin Uluslararası Yatırım Pozisyonu ve Dışa Açıklık Oranı
(milyar ABD doları, %)

Ülkeler	Varlıklar			Yükümlülükler			UYP(Net)			UYP(Net)/GSYH(%)			Dışa Açıklık Oranı(%)		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
AB Bölgesi	22.563	23.376	24.635	24.237	25.066	26.147	-1.674	-1.690	-1.512	-14	-13	-12	386	370	416
ABD	21.232	22.339	22.373	23.482	26.070	26.237	-2.250	-3.731	-3.864	-16	-25	-25	308	321	310
Almanya	8.677	8.775	9.539	7.514	7.682	8.131	1.164	1.093	1.408	35	30	41	491	457	520
Arjantin	237	251		191	200		47	52		13	12		116	101	
Avustralya	1.245	1.246	1.393	2.035	2.089	2.292	-789	-844	-899	-63	-57	-58	264	224	239
Brezilya	617	722	796	1.507	1.487	1.556	-890	-764	-761	-42	-31	-34	99	89	104
Çin	4.119	4.735	5.175	2.431	3.046	3.439	1.688	1.688	1.736	738	679	660	2.864	3.128	3.272
Çin	2.988	3.099	3.501	2.323	2.387	2.769	665	711	732	11	10	9	90	75	76
Endonezya	150	167		441	486		-291	-319		-41	-38		83	77	
Fransa	7.480	7.563	8.064	7.804	8.049	8.631	-324	-486	-567	-13	-18	-22	596	563	641
Güney Afrika	304	301		372	326		-68	-25		-19	-6		186	154	
Güney Kore	694	754	842	832	838	945	-138	-85	-103	-14	-8	-9	150	143	158
Hindistan	426	433	444	632	641	724	-206	-208	-280	-12	-11	-15	62	56	62
İngiltere	15.501	16.878	16.114	16.047	17.277	16.973	-546	-399	-858	-24	-16	-35	1.392	1.406	1.359
İtalya	2.559	2.539	2.686	3.054	2.961	3.198	-495	-422	-512	-24	-19	-25	273	251	292
Japonya	6.893	7.499	7.664	3.751	4.083	4.240	3.142	3.415	3.424	57	58	57	194	196	200
Kanada	2.181	2.154	2.404	2.460	2.421	2.708	-280	-266	-304	-18	-15	-17	295	263	281
Meksika	387	403	471	811	803	961	-424	-399	-490	-41	-35	-42	116	104	122
Rusya	1.171	1.239	1.354	1.155	1.098	1.221	16	141	133	1	7	6	151	122	125
Suudi Arabistan	707	819		223	235		484	584		92	87		176	157	
Türkiye	186	178	214	548	499	629	-362	-320	-415	-49	-41	-53	100	87,41	106,87

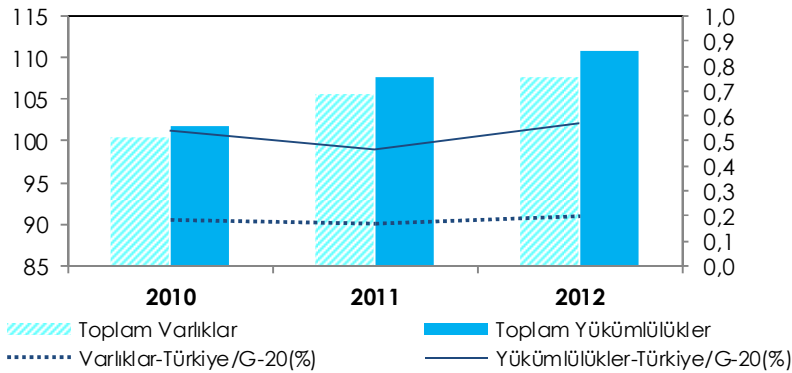
Kaynak: IMF Temel Küresel Göstergeler (PGI).

Not: Raporun yayımlandığı tarih itibarıyla Arjantin, Endonezya, Güney Afrika ve Suudi Arabistan'ın 2012 yılı verileri IMF-PGI'de henüz yayımlanmadığı için tabloda boş bırakılmıştır.

8. Türkiye'nin net UYP/GSYH oranı 2011 yılında eksi yüzde 41,3 iken, 2012 yılında oran eksi yüzde 52,6 olmuş, dışa açıklık oranı ise 2011 yılında yüzde 87,4 iken, 2012 yılı sonunda yüzde 106,9'a çıkmıştır.

9. G-20 ülkelerinin 2012 yılı sonu itibarıyla UYP toplam varlıkları 107,7 trilyon ABD doları iken toplam yükümlülükleri 110,8 trilyon ABD doları düzeyindedir. Türkiye'nin söz konusu toplam içindeki payı ise sırasıyla yüzde 0,2 ve yüzde 0,6 olmuştur.

G-20 Ülkelerinin UYP'si ve Türkiye'nin Payı
(trilyon ABD doları, %-sağ eksen)

Kaynak: TCMB, IMF Temel Küresel Göstergeler (PGI).

10. 2011 ile 2012 arasında varlık ve yükümlülük kalemlerindeki değişiklikler incelendiğinde; varlıklar kalemindeki değişimde rezerv varlıkların 30,8 milyar ABD

dolarlık artışı başlıca etken olurken; yükümlülükler kalemindeki değişimde ise, yurt içinde doğrudan yatırımların 49,1 milyar ABD doları, portföy yatırım yükümlülüklerinin 69,6 milyar ABD doları ve diğer yatırım kaleminden kaynaklanan yükümlülüklerin 20,3 milyar ABD doları artışının etkili olduğu gözlenmektedir (Ek Tablo 1-a).

11. UYP'yi oluşturan sektörler açısından 2011 ile 2012 karşılaştırması ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. 2012 yılında net UYP'deki kötüleşme, özellikle diğer sektörün yükümlülükler kaleminin 78,9 milyar ABD doları, bankaların yükümlülükler kaleminin 36,4 milyar ABD doları ve Genel Hükümet'in yükümlülükler kaleminin 25,9 milyar ABD doları artışından kaynaklanmıştır. Genel Hükümetin yükümlülük artışının neredeyse tamamı portföy yatırımlarının alt kalemi olan borç senetlerindeki, bir başka deyişle yurt dışı yerleşiklerce satın alınan Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS)'ndeki artıştan kaynaklanmaktadır. Ayrıca, IMF'nin 2009 yılında yaptığı SDR tahsisatı kaynaklı 1.499 milyon ABD doları, 2012 yılı sonu itibarıyla yeniden değerlendirilmiş tutarı ile Ödemeler Dengesi ve UYP El Kitabı'nda gösterildiği şekilde diğer yükümlülükler kalemine yansıtılmıştır (Ek Tablo 2).

(milyon ABD doları)	2011	2012	Miktar Değişim	% Değişim
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, Net	-314.023	-419.448	-105.425	33,6
Genel Hükümet (Net UYP)	-101.312	-126.839	-25.527	25,2
Merkez Bankası (Net UYP)	80.577	113.640	33.063	41,0
Bankalar (Net UYP)	-80.761	-117.305	-36.544	45,2
Diğer Sektörler (Net UYP)	-212.527	-288.944	-76.417	36,0

Kaynak: TCMB.

12. Merkez Bankası'nın varlık ve yükümlülük kalemleri incelendiğinde; esas olarak varlıkların 2012 yılı sonu itibarıyla 120,7 milyar ABD dolarına ulaşan ve yüzde 79,4'ü menkul kıymetlerden oluşan rezerv varlıklardan, yükümlülüklerin ise 7,1 milyar ABD doları düzeyindeki Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat (KMDTH) ve Süper Döviz Hesapları (SDH)'ndan oluştuğu ve incelenen tüm sektörler içinde sadece Merkez Bankası'nın varlıklarının yükümlülüklerini aştığı görülmektedir (Ek Tablo 3). 2011 yılı sonuna göre rezerv varlıkların alt kalemi olan menkul kıymetlerde 28,7 milyar ABD dolarlık bir artış gözlenmiştir.

13. Bankaların en önemli varlık kalemi mevduatlardan oluşan yurt dışı muhabirlerindeki döviz ve TL varlıkları, 2012 yılında bir önceki yıla göre yüzde 7,5 oranında azalarak 24,1 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

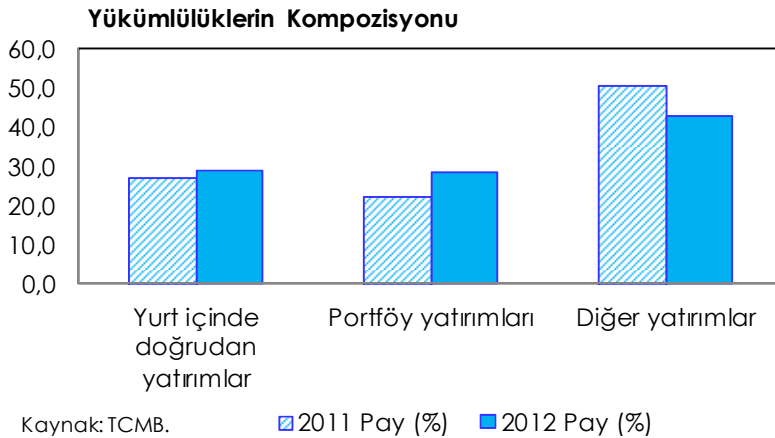
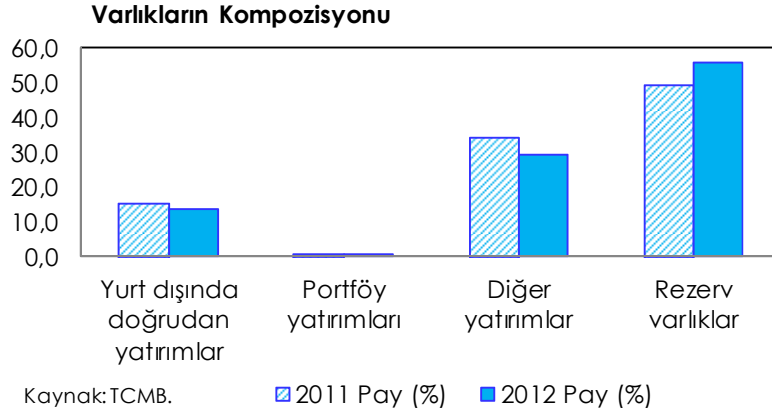
14. Bankaların yükümlülükleri incelendiğinde ise, yurt dışından kullanılan kredilerin, ağırlığı uzun vadeli olmak üzere 58,4 milyar ABD dolarından 65,0 milyar ABD dolarına çıktığı, benzer şekilde yurt dışında yerleşiklerin bankalardaki mevduatlarının ise 28,3 milyar ABD dolarından 39,0 milyar ABD dolarına çıktığı gözlenmektedir. Son yıllarda gözlenen yabancı alımlarının da etkisiyle hizmetler sektörü alt kalemi olan ve bankaların yaklaşık yüzde 80'ini oluşturduğu Mali Aracı Kuruluşlar'a yapılan doğrudan yatırımların stok değeri, 2011 yılı sonunda 32,2 milyar ABD doları iken, 2012 yılı sonu itibarıyla 42,5 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu gelişmeler, 2012 yılı sonunda bir önceki yıl sonuna göre yükümlülüklerde artışa neden olmuştur (Ek Tablo 4).

15. Diğer sektörlerin yükümlülüklerinde 2011 yılında gözlenen azalış 2012 yılında tersine dönmüştür. Diğer sektörlerin en önemli yükümlülük kalemleri yurt dışında

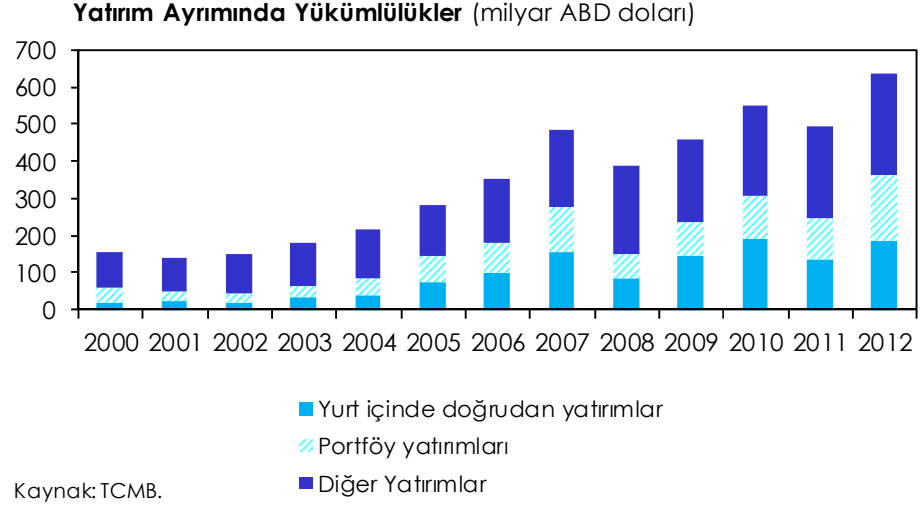
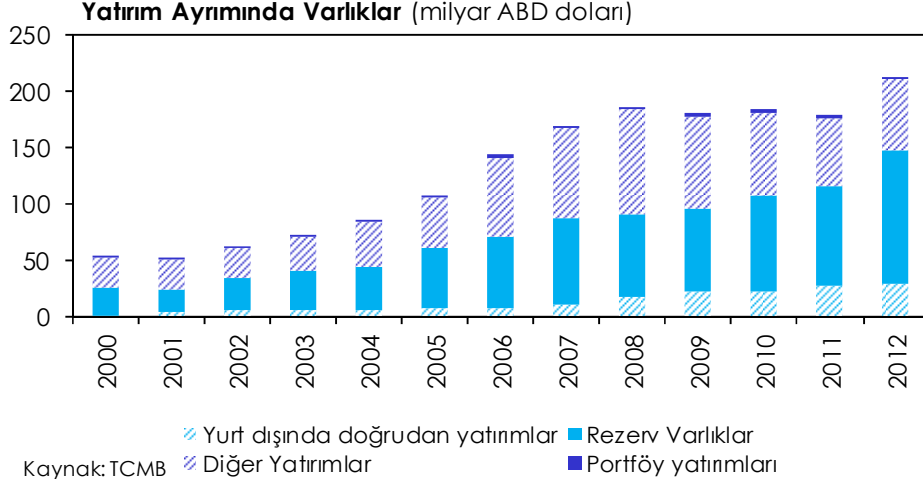
yerleşik kişilerin Türkiye'deki doğrudan yatırımları, portföy yatırımları alt kalemi olan hisse senetleri ve yurt dışından kullanılan ticari ve nakit kredilerden oluşan diğer yatırımlardır.

16. Söz konusu kalemlerden yurt dışında yerleşik kişilerin Türkiye'deki doğrudan yatırımları 2012 yılında yüzde 37,8 oranında artarak 141,2 milyar ABD doları, diğer yatırımlar ise toplam nakit krediler ve kısa vadeli ticari kredilerdeki sırasıyla 6,2 milyar ABD doları ve 1,0 milyar ABD doları artışın etkisiyle yüzde 6,4 oranında artarak 124,0 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Yurt dışında yerleşik kişilerin Türkiye'deki portföy yatırımları ise küresel finans piyasalarında gözlemlenen görece toparlanma sonucu, Borsa İstanbul A.Ş. (BİST)'de işlem gören hisse senetlerinin değer artışlarına paralel olarak yüzde 83,1 oranında artarak 39,4 milyar ABD dolarından 72,1 milyar ABD dolarına çıkmıştır (Ek Tablo 5).

17. 2011 ve 2012 yılları arasında UYP'nin varlık yapısı incelendiğinde, portföy yatırımlarının payında yüzde 24,4 azalışa karşın yurt dışında doğrudan yatırımlar (yüzde 7,2), diğer yatırımlar (yüzde 1,9) ve rezerv varlıklar (yüzde 34,9) kalemlerinin arttığı gözlenmektedir. Aynı dönemde, yükümlülüklerin kompozisyonunda yurt içinde doğrudan yatırımlar (yüzde 36,4), portföy yatırımları (yüzde 63,6) ve diğer yatırımlar (yüzde 8,2) lehine bir değişim olduğu gözlenmektedir. BİST Hisse Senetleri Piyasası verilerine göre 2011 yılında 202,0 milyar ABD doları olan borsaya üye tüm şirketlerin piyasa değerleri toplamının, 2012 yılında 545,9 milyar ABD dolarına çıkması, yurt içinde doğrudan yatırımlar stokunun da değer kazanmasında önemli rol oynamıştır.

18. UYP yatırımlar ayrımında incelendiğinde; 2012 yılında, yükümlülük kalemleri ve varlık kalemlerinin (portföy yatırımları hariç) miktar olarak arttığı gözlenmektedir.

19. Bu gelişmeler sonucunda, 2012 yılı toplam yükümlülükleri 2011 yılına göre yüzde 28,2'lik bir artışla 632,1 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

KUTU 3 G-20 VERİ AÇIKLARI İNİSYATİFİ ÇERÇEVESİNDE UYP İLE İLGİLİ VERİ SETLERİNİ DETAYLANDIRMA ÇALIŞMALARI

2008 yılında başlayan küresel finansal kriz, bir ekonomiyi oluşturan sektörler ve ekonomiler arası finansal bağımlılıkların açıkça belirlenmesinin önemini ve gerekliliğini ortaya koymuştur. Ancak, söz konusu finansal bağımlılıkların analizi için gerekli olan sektörler arası ekonomik ilişkilere dair yeterli düzeyde veri üretilmemektedir. Bu nedenle hem ulusal hem de uluslararası düzeyde, finansal işlemlerin gerçekleştirildiği **karşı sektörlere** ilişkin yeni istatistikî veri setlerine ihtiyaç duyulduğu gözlenmektedir.

Karşı sektör bazında veri üretilbilmesi, 'hangi sektör hangi sektörü, ne kadar tutarda ve hangi tür finansal enstrümanlar kullanarak finanse etmekte'

sorularının cevaplanmasına imkan verecek ölçüde veri toplanmasını gerektirmektedir. Bu çerçevede geliştirilecek ilave veri toplama çalışmaları, mevcut verilerin kullanım alanını genişletmekle kalmayacak, ayrıca hâlihazırda derlenen veriler arası tutarlılığı da artıracaktır. Diğer taraftan, karşı sektör bazında detaylı veri toplanması, kurumsal sektörler arasındaki borçlualacaklı ilişkilerini takip etmeyi mümkün kılacaktır. Bu sayede borçlu ve alacaklı sektörler arasında gerçekleşen işlemler ve bu işlemlere ilişkin yeniden değerlemelerle ilgili bilgi elde etmek mümkün olacaktır.

Bazı ileri ekonomiler tarafından derlenen resmi istatistikler, finansal akımlar ve stok veriler hakkında bilgi sağlamakta ancak, karşı sektör bazında detaylandırılmış veriler çoğunlukla eksik kalmaktadır. Fon akımları ile ilgili karşı sektör bazında bazı kısmi bilgiler, gelişmekte olan G-20 ülkeleri arasında sadece birkaç ülke için mevcuttur.

Makroekonomik hesapları bütünleştirilmiş bir çerçevede göstermek üzere finansal akım ve stok verileri için karşı sektör bazında veri üretimi henüz gerçekleştirilmiş değildir. Ancak ileri G-20 ekonomileri bu alanda gelişme sağlanması için finansal hesaplar ve bilanço verilerini detaylandırma konusunda gelişmeye açık görünmektedirler. Bu alanda ortaya çıkabilecek karışıklıkları önlemek amacıyla üzerinde uyum sağlanmış bir terminoloji oluşturulması önemlidir.

Stok verilerin **karşı sektör** bazında detaylandırılmasını amaçlayan çalışmalar şu alt başlıklar altında özetlenebilir:

Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi

Karşı sektör bazında veri içeren önemli bir veri seti, IMF tarafından 2001 yılından beri yıllık olarak yapılmakta olan Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi (CPIS)'dir. 70'ten fazla ülkenin katıldığı anketin amacı temel olarak, ihracıcının ülke bilgisini de içerecek şekilde, sınır ötesi mahiyet taşıyan hisse senedi, uzun vadeli ve kısa vadeli borç araçlarına yapılan portföy yatırımları hakkında kapsamlı bilgi toplanmasıdır. Türkiye de söz konusu anket kapsamında 2001 yılından itibaren düzenli olarak veri derlemekte, yayımlamakta ve IMF'ye göndermektedir. Bu çerçevede derlenen veriler, ilgili finansal enstrümanlar için karşı sektör bazında, yani hem söz konusu varlıkları elde bulunduran hem de ihrac eden ülkeler itibarıyla bilgi sağlamaktadır.

CPIS anketi kapsamında toplanan verilerine ilginin artması ve veri kalitesi kaygılarının giderilmesi amacıyla IMF tarafından söz konusu anketin geliştirilmesi amacıyla başlatılan "CPIS Data Enhancements Project" çerçevesinde, anketin kapsamının tüm G-20 ülkeleri ve önemli finansal merkezlere sahip ülkeleri kapsayacak şekilde genişletilmesi, anketin düzenlenme sıklığı, uygulanma zamanı ve veri kapsamında iyileştirmeler yapılarak veri kalitesinin yükseltilmesi ve anket kapsamında toplanacak verilere, isteğe bağlı olarak açık pozisyonlar ve yurt dışında yerleşik borçlunun sektör bilgisinin dahil edilmesi hedeflenmektedir.

Eşgüdümlü Doğrudan Yatırım Anketi

Karşı sektör bazında verilerin detaylandırılması açısından önem taşıyan bir başka veri seti ise Eşgüdümlü Doğrudan Yatırım Anketi (CDIS)'dir. IMF tarafından 2010 yılında başlatılan CDIS, yurt içi doğrudan yatırımlar için doğrudan yatırımcı ülke bazında ve yurt dışı doğrudan yatırımlar için yatırım yapıldığı ülke bazında doğrudan yabancı yatırım verisi toplamaktadır. Anket

Ülkeden ülkeye yapılan doğrudan yatırımlarla ilgili veri derlemekte, ancak yatırım alan ve yatırım yapanların sektörüne ilişkin bilgi içermemektedir. Anketin amacı, uluslararası yatırım pozisyonunda yer alan doğrudan yatırım istatistiklerinin niteliğini karşı ülke bazında verileri detaylandırarak geliştirmektir. Söz konusu ankete katılım, Türkiye'deki doğrudan yatırım stokuna ilişkin olarak Bankamız Ödemeler Dengesi Müdürlüğü tarafından, Türkiye'nin yurt dışındaki doğrudan yatırım stokuyla ilgili katılım ise Hazine Müsteşarlığı tarafından gerçekleştirilmekte, tüm veriler Bankamız tarafından derlenerek IMF'ye iletilmektedir.

BIS Uluslararası Bankacılık İstatistikleri

Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS) tarafından çeyrek dönemler itibarıyla derlenmekte olan bankaların, bankalar ve bankacılık dışı sektörle yaptığı işlemleri gösteren Uluslararası Bankacılık İstatistikleri (IBS) verileri, yerleşik olmayanlarla yapılan tüm para birimleri cinsinden sınır ötesi varlık ve yükümlülükler ile yerleşiklerle yapılan yabancı para cinsinden varlık ve yükümlülükleri göstermektedir. IBS'nin bir parçası olan Yerel Bankacılık İstatistikleri (LBS) önemli bankacılık merkezlerini içeren 44 ülkenin verilerinden oluşmakta ve bu ülkelerdeki bankacılık sektörünün varlık ve yükümlülüklerine ilişkin olarak işlemin yapıldığı karşı ülke, para birimi ve sektörler ayrımında bilgi sağlamaktadır. Söz konusu finansal varlık ve yükümlülükler, kredi ve mevduatlar, borç senetleri ve diğer varlık ve yükümlülükler olmak üzere üç temel enstrüman grubu ayrımında raporlanmaktadır. IBS bankaların uluslararası sermaye akımlarına aracılık etme işlevlerini, alacaklı oldukları dış borçları ile finansal merkezlerin ve kıyı ötesi bankacılık işlemlerinin büyüklüğünü göstermede önemli bir veri kaynağıdır.

Türkiye'de IBS, Bankamızın BIS üyeliği çerçevesinde derlenmekte olup, Yerel ve Konsolide Bankacılık İstatistikleri adı altında, Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının sonunda olmak üzere her üç ayda bir TCMB internet sitesinde yayımlanmakta, yine üçer aylık dönemler itibarıyla BIS'e raporlanmaktadır. LBS, G-20 Bilgi Açıklan İnisyatifi çerçevesinde karşı sektör bazında detaylı veri içerecek şekilde geliştirilmektedir. Mevcut uygulamada LBS çerçevesinde bankaların bir başka sektörden olan varlık ve yükümlülükleri sadece toplam ve bankacılık dışı sektör ayrımlarında raporlanmaktadır. Geliştirme sürecinin tamamlanmasının ardından LBS kapsamında raporlanan bankaların varlık ve yükümlülüklerini tüm sektörler, bankalar, resmi parasal otorite, bankacılık dışı finansal kuruluşlar, bankacılık dışı diğer sektör ve sektörü belli olmayan şekilde karşı sektör ayrımında takip etmek mümkün olacaktır. Böylece bir ülkede yerleşik finansal olmayan özel sektörün, yerleşik olmayan bankalardan borçlanması ve bu borçlanmanın, yerleşik bankalardan yapılan borçlanmayla karşılaştırılabilmesi mümkün olacaktır. Bankacılık dışı finansal kuruluşlar ayrımının ilave edilmesi ise, bankaların gölge bankacılık sistemlerinden olan varlık ve yükümlülüklerinin izlenmesini olanaklı hale getirecektir.

Kaynak:

- 1- Shresta, M. ve Mink, R. "An Integrated framework for Financial Flows and Positions on a From-Whom-to-Whom Basis", Conference on Strengthening Position and Flow Data in the Macroeconomic Accounts, (28 Şubat-2 Mart 2011).
- 2- Altuntaş Dursun, E. "G-20 Bilgi Açıkları İnisyatifi Çerçevesinde Yerel ve Konsolide Bankacılık İstatistiklerinin Derlenmesi ve Türkiye Uygulaması", Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Uzmanlık Yeterlilik Tezi, (Nisan 2013).

1. DOĞRUDAN YATIRIMLAR

20. Yatırımın yönüne göre yurt dışında doğrudan yatırımlar (sermaye) ve yurt içinde doğrudan yatırımlar olarak ikiye ayrılan doğrudan yatırımlar kalemi, 2012 yılı sonunda sırasıyla toplam varlıkların yüzde 14'ünü, toplam yükümlülüklerin ise yüzde 29,1'ini oluşturmaktadır.

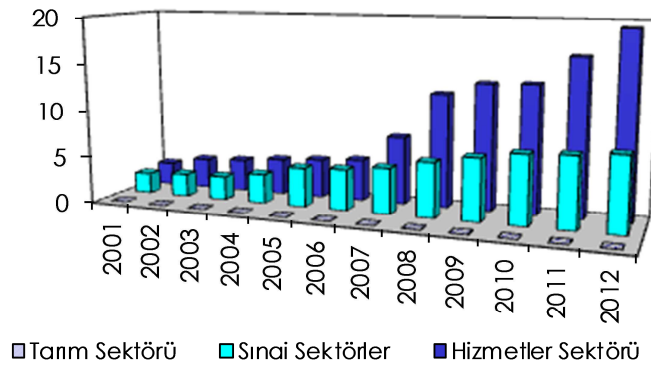
1.1. Yurt Dışında Doğrudan Yatırımlar

21. UYP'de varlıklar içerisinde yer alan yurt dışında doğrudan yatırımlar kalemi, yurt içinde yerleşiklerin yurt dışına yaptıkları sermaye yatırımları ile Türkiye'deki yatırımcıların yurt dışındaki iştirakleri ile olan alacak ve borçlarının netinden oluşmaktadır.

1.1.1. Özsermaye ve Yeniden Yatırıma Dönüştürülen Karlar

22. Yurt içinde yerleşiklerin yurt dışında yaptıkları yatırımlar (sermaye), 2011 yılı sonunda 23,9 milyar ABD dolarından yüzde 13,8 oranındaki artışla 2012 yılı sonunda 27,2 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Sektörel dağılıma göre, bu tutarın 19,3 milyar ABD dolarlık kısmı Hizmetler sektörüne (alt kalem olarak yurt dışındaki mali aracı kuruluşlara yapılan yatırım tutarı 14,1 milyar ABD doları), 7,9 milyar ABD dolarlık kısmı ise Sınai sektöre yapılan yatırımlardan oluşmaktadır.

Yurt Dışında Doğrudan Yatırımlar - Sektörel Dağılım
(milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB, Hazine Müsteşarlığı.

23. Yurt dışındaki doğrudan yatırımların 2012 yılı sonunda 16,5 milyar ABD doları tutarındaki kısmı AB ülkelerini de içeren Avrupa ülkelerine, 7,4 milyar ABD dolarlık kısmı ise Asya ülkelerine yapılmıştır (Ek Tablo 8).

24. Sektörel bazda incelendiğinde ise, hizmetler sektörüne yapılan yatırımın yüzde 71,1 ile ağırlıkta olduğu, sınai sektörlerinin toplam içindeki payının yüzde 28,9 olup İmalat alt sektörünün de bu grupta yüzde 9,9'luk oran ile önemli olduğu görülmektedir.

1.1.2. Diğer Sermaye

25. Diğer sermaye olarak tanımlanan Türkiye'deki yatırımcıların yurt dışındaki iştirakleri ile olan alacak ve borçlarının 2012 yılı sonu tutarı net 2,5 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu tutarın 2,8 milyar ABD doları Türkiye'deki yatırımcıların yurt dışındaki iştiraklerine verdikleri kredilerden, 0,3 milyar ABD doları da yurt dışındaki iştiraklerinden aldıkları kredilerden oluşmaktadır.

1.2. Yurt İçinde Doğrudan Yatırımlar

26. UYP'de yükümlülükler içerisinde yer alan yurt içinde doğrudan yatırımlar kalemi, yurt dışında yerleşiklerin Türkiye'ye yaptıkları sermaye yatırımları ile Türkiye'deki yabancı sermayeli şirketlerin yurt dışındaki ortaklarından ve ilişkili şirketlerden kullandıkları kredilerden oluşmaktadır.

1.2.1. Özsermaye ve Yeniden Yatırıma Dönüştürülen Karlar

27. Yabancı Sermayeli Şirketler Anketi verilerine dayanılarak hesaplanan ve 2011 yılı sonu itibarıyla 129,2 milyar ABD doları olan yurt içinde doğrudan yatırımlar sermaye kalemi, 2012 yılı sonu itibarıyla 177,7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. İki dönem arasında; yeni yatırımlar 9,5 milyar ABD doları artarken, döviz kurlarındaki düşüş ile şirketlerin piyasa değerlerindeki artıştan dolayı da 39,0 milyar ABD dolarlık bir artış yaşanmıştır. Sonuçta, yurt içinde doğrudan yatırımlar sermaye kaleminde net olarak 48,5 milyar ABD dolarlık bir artış meydana gelmiştir.

Akım-Stok ilişkisi (milyon ABD doları)	2011	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2012	2012/2011 % Değişim
Yurt İçinde Doğrudan Yatırımlar	134.666	12.557	36.514	183.737	36,4
<i>(Sermaye)</i>	129.163	9.503	39.016	177.682	37,6
<i>(Diğer Sermaye)</i>	5.503	418	134	6.055	10,0
Bilgi için:					
ABD Doları Alış	1.9065			1,7826	-6,5
Euro/ABD Doları	1,2899			1,3192	2,3
BIST Ulusal 100 Endeksi	51.267			78.208	52,6

Kaynak: TCMB, BIST.

28. Türkiye'deki yatırımların sektörel dağılımı incelendiğinde; 2005 yılından itibaren özellikle finans ve sigorta faaliyetleri ile bilgi ve iletişim alt sektörlerine yapılan yatırımların artmasıyla sektörel dağılımda toplam içindeki ağırlığın ana sektörlerde sınai sektörlerinden hizmetler sektörüne kaydığı gözlenmektedir (Ek Tablo 9).

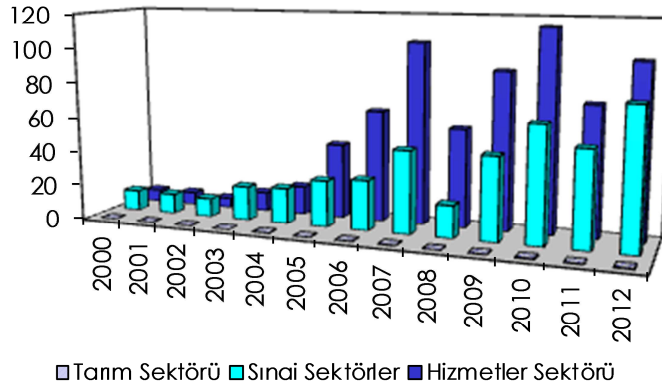
29. CDIS metodolojisi kapsamında, yurt içi doğrudan yatırım stoku UYP'den farklı olarak piyasada işlem görmeyen şirketler için özkaynak toplamı olarak nitelendirilebilecek karma yöntemle bulunan değer (own funds of book value) üzerinden hesaplanmaktadır. UYP'de ise, piyasada işlem görmeyen şirketler için özel bir hesap yöntemiyle piyasa değerleri bulunmakta ve bu şekilde yurt içi doğrudan yatırım stokuna dahil edilmektedir. Aşağıdaki tabloda iki farklı metodolojiye göre hesaplanan yurt içi doğrudan yatırım stoku değerleri yer almaktadır.

Yurt İçi Doğrudan Yatırımlar Stoku
(milyon ABD doları)

	2011	2012
UYP'de Yayımlanan	129.163	177.682
CDIS Kapsamında Hesaplanan	101.526	121.393

30. Ödemeler dengesi tablosu incelendiğinde, 2008 ve 2009 yıllarında küresel ölçekte yaşanan finansal krize bağlı olarak Türkiye'ye yapılan doğrudan yatırımlarda da azalma olduğu görülmektedir. Buna göre, 2009 ve 2010 yıllarında 6,2 milyar ABD doları seviyelerinde olan net yabancı sermaye girişi, 2011 yılında 14,1 milyar ABD doları seviyelerine kadar çıkmış, 2012 yılında tekrar azalmaya başlayan doğrudan yatırımlar, 9,5 milyar ABD doları seviyesine düşmüştür. UYP tablosu incelendiğinde ise, 2012 yılında, net yabancı sermaye girişi ve piyasa fiyatı ve kur farkı değişimlerinin lehte etkisiyle, yurt içi doğrudan yatırım stoku yüzde 37,6 oranında artarak, 177,7 milyar ABD dolarına çıktığı gözlenmektedir.

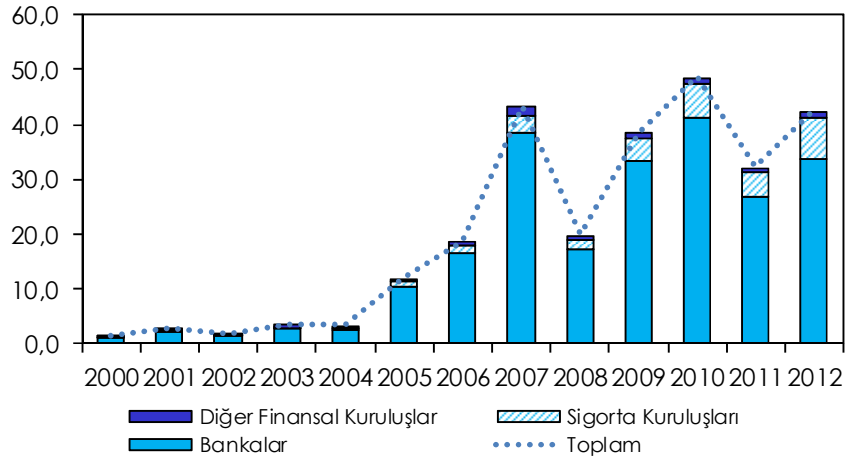
Yurt İçinde Doğrudan Yatırımlar - Sektörel Dağılım
(milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

31. Hizmetler ana sektörü içinde (Ek Tablo 9) Parasal Aracı Kuruluşların Faaliyetleri (Bankalar) alt sektörünü içeren ve hizmetler sektörü içinde önemli bir yer kapsayan K. Finans ve Sigorta Faaliyetleri, 2012 yılı sonu itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 32,0 oranında artarak 42,5 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

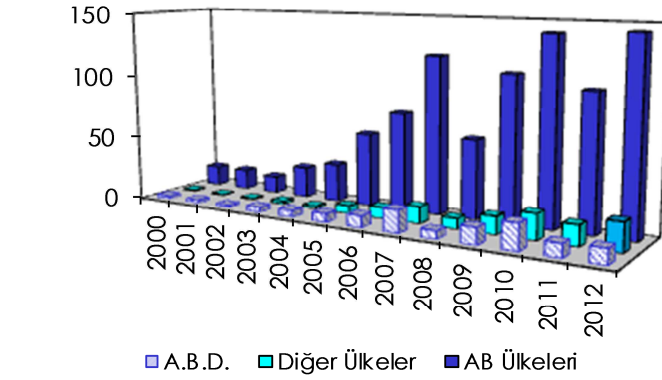
Türkiye'deki Mali Aracı Kuruluşlara Yapılan Doğrudan Yatırımların Kompozisyonu (milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

32. Türkiye'ye yapılan doğrudan yatırımlar, yatırım yapan ülkeler açısından ele alındığında; 2012 yılında ülke gruplarında bir önceki yıla göre miktar olarak artış olduğu gözlenirken, AB ülkelerinin payının ise toplam içinde belirleyici olduğu görülmektedir.

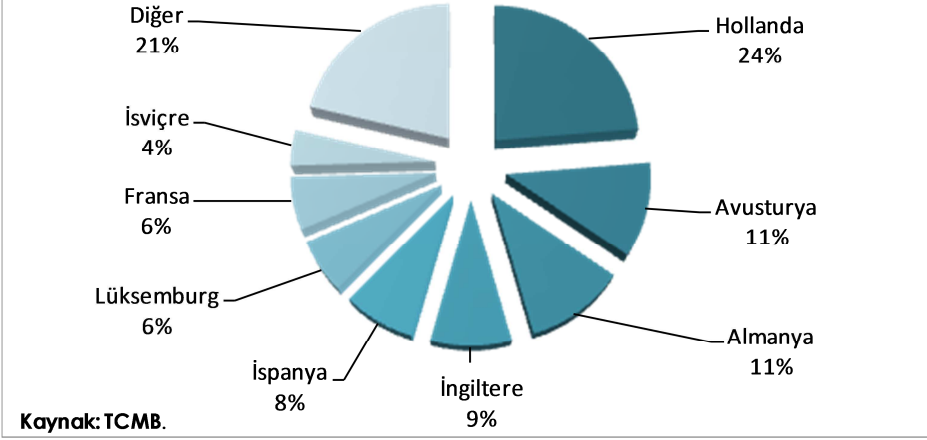
Türkiye'ye Yapılan Doğrudan Yatırımların Coğrafi Dağılımı (milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

33. AB ülkeleri arasında en fazla yatırım yapan ilk beş ülke oransal olarak sırasıyla Hollanda, Avusturya, Almanya, İngiltere, İspanyadır.

AB Ülkelerinin Türkiye'ye Yaptıkları Doğrudan Yatırımların Coğrafi Dağılımı-2012 (AB toplamı: 144,4 milyar ABD doları)

34. Uluslararası doğrudan yatırımlar terminolojisinde Özel Amaçlı Şirketler (Special Purpose Entities) olarak adlandırılan ve kurulu bulunduğu ülkede sadece yabancı sermayenin ülkeye gelişine ve başka bir ülkeye gidişine aracılık eden şirketlerin varlığı, doğrudan yatırım istatistiklerinin coğrafi dağılımında dikkate alınması gereken bir gelişme olarak gündeme gelmiş ve bu çerçevede getirilen metodolojik yenilemede söz konusu istatistikler nihai yatırımcı ülkeye göre de derlenmiştir.

35. Merkez Bankası tarafından düzenlenen Yabancı Sermayeli Şirketler Anketi'nde yenilenen metodolojiye uygun olarak nihai ortak bilgisi de ilgili şirketlerden derlenmektedir. Coğrafi dağılım nihai ülkeye göre yapıldığında 2011 ve 2012 yılları için seçilen bazı ülkeler açısından aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmaktadır.

Ülke	2011				2012			
	İlk Ortak	Nihai Ortak	Miktar Değişim	Yüzde Değişim	İlk Ortak	Nihai Ortak	Miktar Değişim	Yüzde Değişim
ABD	7.992	10.308	2.316	29,0	8.630	12.659	4.029	46,7
Almanya	11.305	13.718	2.413	21,3	15.793	19.257	3.464	21,9
Avusturya	12.287	10.995	-1.292	-10,5	15.824	13.844	-1.980	-12,5
Hollanda	24.492	9.534	-14.958	-61,1	34.208	14.665	-19.543	-57,1
İngiltere	9.079	18.115	9.036	99,5	12.743	23.002	10.259	80,5
İspanya	6.599	5.787	-812	-12,3	11.297	8.425	-2.872	-25,4

Kaynak: TCMB.

36. 2012 yılı sonu itibarıyla, ilk ortak ayırımında Türkiye'ye en yüksek yatırım yapan ülke Hollanda iken, nihai ortak ayırımında Türkiye'ye en yüksek yatırım yapan ülke İngiltere olmuştur.

1.2.2. Diğer Sermaye

37. Diğer sermaye olarak tanımlanan yabancı sermayeli şirketlerin yurt dışındaki ortaklarından sağladıkları krediler, 2011 yılı sonuna göre bir miktar artarak 6,1 milyar ABD doları olmuştur. Bu dönemde net kullanım 0,4 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

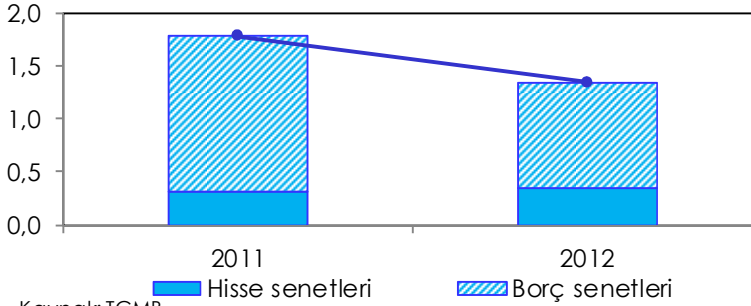

2. PORTFÖY YATIRIMLARI

2.1. Varlıklar

38. Yurt içinde yerleşiklerin yurt dışındaki portföy yatırımları 2011 yılı sonu itibarıyla 1,8 milyar ABD doları iken 2012 yılı sonu itibarıyla yüzde 24,4 azalarak 1,3 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu haliyle, yurt dışında yapılan portföy yatırımları toplam varlıkların sadece yüzde 0,6'sını oluşturmaktadır. Yurt dışında yapılan portföy yatırımlarının kompozisyonu incelendiğinde; uzun vadeli borç senetlerine bankalar tarafından yapılan 515 milyon ABD doları ve diğer sektör tarafından yapılan 481 milyon ABD doları tutarındaki yatırımların belirleyici olduğu ve tüm portföy yatırımlarının yüzde 74,1'ini oluşturduğu belirlenmektedir.

Portföy Yatırımlarının Kompozisyonu
(milyar ABD doları)

KUTU 4 EŞGÜDÜMLÜ PORTFÖY YATIRIM ANKETİ PROJESİ

Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi (CPIS), Uluslararası Para Fonu (IMF)'nin gözetim ve denetimi altında yıllık olarak gerçekleştirilen bir anket çalışmasıdır. Katılımın gönüllü olduğu ve 2001 yılından itibaren düzenli olarak gerçekleştirilen ankette 2011 yılı itibarıyla 80 ülke yer almaktadır. Bu anketin amacı temel olarak, ihraççının ülke bilgisini de içerecek şekilde, sınır ötesi mahiyet taşıyan hisse senedi, uzun vadeli ve kısa vadeli borç araçlarına yapılan portföy yatırımları hakkında kapsamlı bilgi toplamasıdır.

CPIS anketinde, bazı alanlarda veri toplanması mecburi iken diğer alanlarda veri toplanması derleyicinin inisiyatifine bırakılmıştır. Hisse senetleri, kısa ve uzun vadeli

borç araçları ile söz konusu araçları ihraç eden kuruluşların ülke bilgisine ilişkin bilgiler anket kapsamında zorunlu olarak toplanırken; portföy yatırım yükümlülükleri ve portföy yatırıma konu olan varlıkların döviz kompozisyonu derleyici ülkenin inisiyatifine bırakılmıştır.

Özellikle 2008 yılında yaşanan küresel finans krizi sonrasında CPIS anketi kapsamında toplanan verilere olan ilginin artması ve veri kalitesi kaygılarının giderilmesi amacıyla IMF tarafından söz konusu anketin geliştirilmesi için başlatılan proje (CPIS Data Enhancements Project) sonuçlandırılmıştır. Haziran 2013 raporlama dönemiyle birlikte anketin değiştirilmiş ve genişletilmiş haliyle ülkeler veri toplamaya başlayacaktır. Söz konusu proje ile,

- Anketin kapsamının tüm G-20 ülkelerini kapsayacak şekilde genişletilmesi,
- Anketin uygulama sıklığının yılda 2 kez olacak şekilde artırılması,
- Anket kapsamında raporlaması yapılan menkul kıymetlere ilişkin olarak menkul kıymet ihraççı ve yatırımcısının sektör bilgisinin toplanması amaçlanmıştır.

Merkez Bankası, halihazırda CPIS anketini üçer aylık dönemler halinde gerçekleştirmekte ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu tablolarında kullanmaktadır. IMF tarafından yukarıda bahsedilen proje kapsamında getirilen yeniliklere uyum sağlanabilmesi amacıyla başlatılmış olan çalışmalar sonuçlandırılmış olup, Haziran 2013 itibarıyla IMF'ye raporlama yapılabilmesi amacıyla başta bankalar olmak üzere diğer veri sağlayıcılardan ihtiyaç duyulan bilgiler talep edilmiştir. Haziran 2013 dönemi ile birlikte veri derleyicinin inisiyatifine bırakılmış olan sektör bilgisi ile yurt içi yerleşiklerin yurt dışı yatırımlarının döviz kompozisyonunu da içerecek şekilde veri elde edilebilecektir.

Kaynak:

- 1- Akışoğlu, B. "Portföy Yatırım İstatistiklerinin Derlenmesi ve Türkiye Uygulaması," Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Uzmanlık Yeterlilik Tezi, Ocak 2013.
- 2- IMF Staff and The Financial Stability Board Secretariat, "The Financial Crises and Information Gaps", Report to the G-20 Finance Ministers and Central Bank Governors, (Ekim 2009).
- 3- IMF Committee on Balance of Payments Statistics, Twenty-Fourth Meeting (Ekim 2011).
- 4- IMF, Coordinated Portfolio Investment Survey, <http://cpis.imf.org/>

2.2. Yükümlülükler

39. BIST'de alım satımı yapılan hisse senetleri, Hazine Müsteşarlığı tarafından yurt içinde ihraç edilen ve yurt dışı yerleşiklerce alım-satımı yapılan DİBS, yurt dışında ihraç edilen tahvillerin yurt içi yerleşiklerce alınan tahvil stoku düşüldükten sonra kalan kısımları ile Bankalar ve Diğer Sektörlerin ihraç ettikleri borç senetlerinden oluşan portföy yatırımları stoku, 2011 yılı sonunda 109,4 milyar ABD doları iken 69,6 milyar ABD dolarlık artışla 2012 yılı sonu itibarıyla 179,0 milyar ABD dolarına çıkmıştır. Bu artışta kriz sonrası küresel ölçekte artan likiditenin, risk iştahındaki artış ile beraber gelişmekte olan ülkelere yönelmesi etkili olmuştur. Nitekim, gelişmekte olan ülkelere yönelen portföy akımlarında 2012 son çeyreğinde Türkiye'nin aldığı pay, tarihi yüksek seviyede gerçekleşmiştir.

Enstrüman Dağılımı (milyon ABD doları)	Hisse Senedi	Genel Hükümet		Bankalar	Diğer Sektörler	Toplam
		Yurt İçi (DİBS)	Yurt Dışı Tahvil	Bono ve Tahvil	Bono ve Tahvil	
2001	5.635	727	17.422	926	0	24.710
2002	3.450	1.458	18.454	521	0	23.883
2003	8.954	3.174	17.546	350	0	30.024
2004	16.141	12.314	16.946	350	0	45.751
2005	33.387	20.139	19.080	0	0	72.606
2006	33.816	26.721	23.873	0	0	84.410
2007	64.201	32.166	24.262	0	0	120.629
2008	23.196	20.433	25.173	0	0	68.802
2009	47.248	21.086	22.852	0	0	91.186
2010	61.497	32.710	22.817	1.138	219	118.381
2011	39.146	37.533	28.533	3.976	232	109.420
2012	70.616	62.685	31.464	12.767	1.464	178.996

Kaynak: TCMB.

40. Portföy yatırımları stokunun 2012 yılı sonunda bir önceki yılı sonuna göre 69,6 milyar ABD doları artmasında, değer ve kur farkındaki 31,4 milyar ABD doları artış ile ödemeler dengesi akım işlemlerindeki 38,1 milyar ABD doları artış etkili olmuştur. Ödemeler dengesi akım işlemlerindeki 38,1 milyar ABD doları artışta ise Hisse Senetlerinde 6,3 milyar ABD doları, DİBS'lerde 16,8 milyar ABD doları, Genel Hükümetin yurt dışı tahvillerinde 4,8 milyar ABD doları, Bankaların yurt dışı tahvil ihraçlarında 9,0 milyar doları ve Diğer Sektörlerin yurt dışı tahvil ihraçlarında 1,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşen artışlar etkili olmuştur.

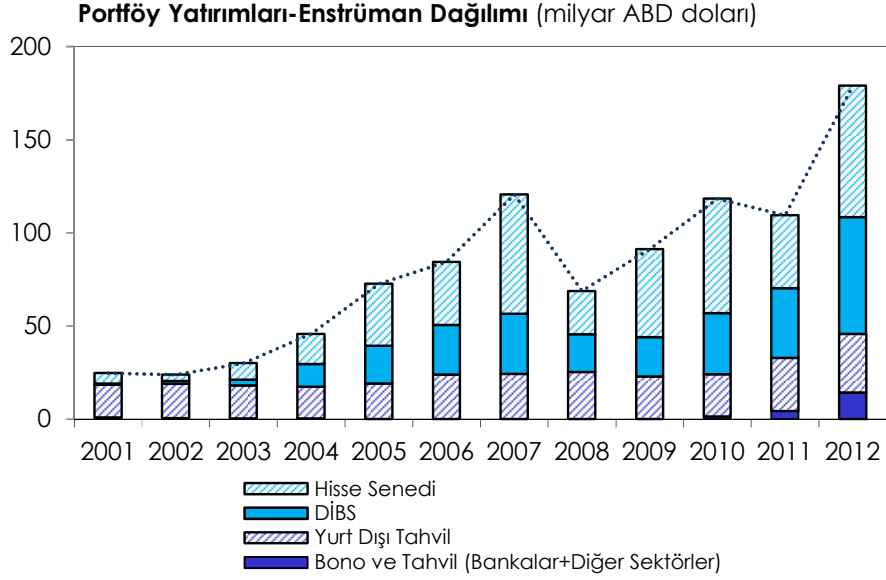
Akım-Stok ilişkisi (milyon ABD doları)	2011	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2012	2012/2011 % Değişim
Yükümlülükler/Portföy Yatırımları	109.420	38.132	31.444	178.996	63,6
(Hisse Senetleri)	39.146	6.274	25.196	70.616	80,4
(Genel Hükümet/Borç Senetleri/DİBS)	37.533	16.835	8.317	62.685	67,0
(Genel Hükümet/Borç Senetleri/Eurobond)	28.533	4.823	-1.892	31.464	10,3
(Bankalar/Borç Senetleri)	3.976	8.973	-182	12.767	221,1
(Diğer Sektörler/Borç Senetleri)	232	1.227	5	1.464	531,0
Bilgi için:					
ABD Doları Alış	1,9065			1,7826	-6,5
Euro/ABD Doları	1,2899			1,3192	2,3
BIST Ulusal 100 Endeksi	51.267			78.208	52,6
BIST Ulusal 30 Endeksi	61.698			97.728	58,4
BIST DİBS Genel Fiyat Endeksi	128,7			121,4	-5,6

Kaynak: TCMB, BIST.

2.2.1. Hisse Senetleri

41. Yurt dışında yerleşik kişilerin portföylerinde bulundukları BIST'de işlem gören hisse senetleri 2011 yılı sonunda 39,1 milyar ABD doları iken 2012 yılında 70,6 milyar ABD dolarına çıkmıştır. Stoktaki artış, yurt dışı yerleşik kişilerin net 6,3 milyar ABD doları tutarında hisse senedi alış ile temel olarak değer ve kur farkı değişimlerinden kaynaklanan 25,2 milyar ABD dolarlık artıştan kaynaklanmıştır.

42. Yurt dışında yerleşik kişilerin 2012 yılı sonunda 70,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşen hisse senedi yatırımlarının ana sektör itibarıyla 40,0 milyar ABD dolarlık kısmı mali sektöre, 15,6 milyar ABD dolarlık kısmı sınai sektörüne ve 14,6 milyar ABD dolarlık kısmı da hizmetler sektörüne yapılmıştır (Ek Tablo 11).

Kaynak: TCMB.

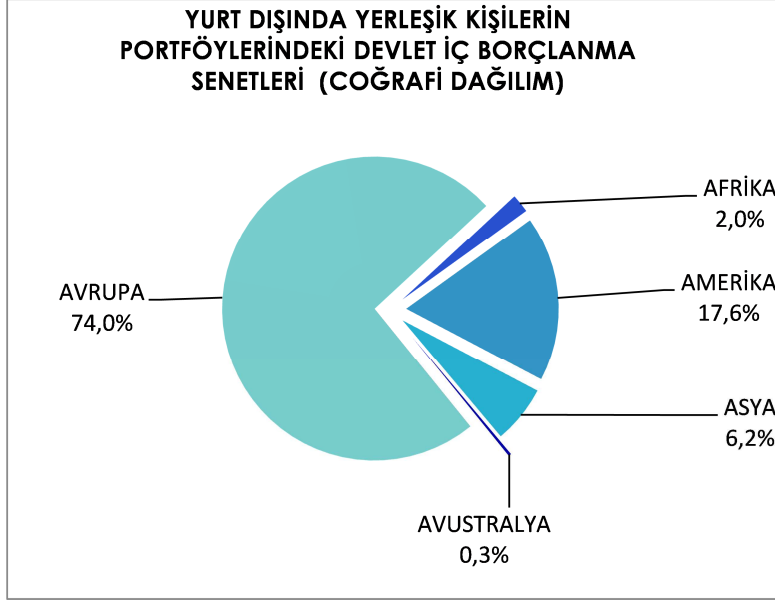
2.2.2. Borç Senetleri

43. Hazine Müsteşarlığı tarafından yurt içinde ihraç edilen ve yurt dışı yerleşikler tarafından satın alınan DİBS'in, 2011 yılı sonunda 37,5 milyar ABD doları olan stoku, net alımlarla 16,8 milyar ABD doları, değer ve kur farkı değişimlerinden dolayı da 8,3 milyar ABD doları artarak, 2012 yılı sonu itibarıyla 62,7 milyar ABD doları olmuştur.

44. Hazine Müsteşarlığı tarafından yurt dışında ihraç edilen toplam tahvil stoku 2011 yılında 46,5 milyar ABD doları iken, 2012 yılı sonu itibarıyla 51,2 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Ancak UYP'ye kaydedildiği şekliyle, yurt içinde yerleşik kişilerin elinde bulundurdukları tahvil stoku düşülerek hesaplanan yurt dışı tahvil stoku 2011 yılı sonunda 28,5 milyar ABD doları iken, 2012 yılı sonu itibarıyla 31,5 milyar ABD doları olmuştur.

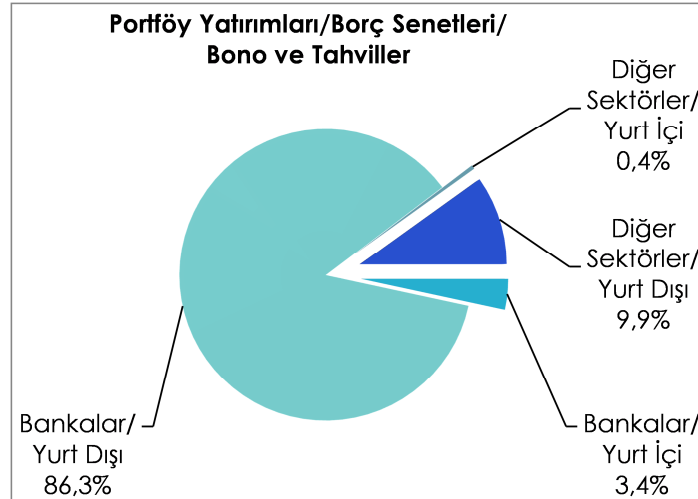
45. 2012 yılı sonu itibarıyla, yurt dışında yerleşik kişilerin mülkiyetindeki DİBS'in kalan vadeye ve alacaklılara göre dağılımları incelendiğinde, toplam DİBS stokunun yüzde 71,0'ünün vadesinin bir yılı, yüzde 48,2'sinin ise vadesinin iki yılı aştığı, yüzde 52,0'ünün alacaklısının ise bankalar (yabancı bankalar ile yurt içinde yerleşik bankaların yurt dışı şubeleri) olduğu gözlenmektedir (Ek Tablo 12).

46. Yurt dışında yerleşiklerin DİBS stokunun coğrafi dağılımı incelendiğinde ise, yüzde 74'ünün Avrupa ülkeleri yerleşiklerinin portföyünde olduğu gözlenmektedir.

47. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)'nın 20/09/2010 tarih ve 3875 sayılı Kararı ile mevduat bankalarına yurt içinde tahvil ve bono ihraç etmesine izin vermesiyle 2012 yılında da bankaların tahvil ve bono ihraçları gözlenmiştir. 2012 yılı sonu itibarıyla, bankaların ve diğer sektörlerin yurt içinde ihraç ettiği borç senetlerinden yurt dışı yerleşiklerin aldıkları ve UYP'de Portföy Yatırımları/Yükümlülükler/Bankalar/Yurt İçi ve Diğer Sektörler/Yurt İçi kalemi altında gösterilmeye başlanan stoklar, sırasıyla 482 milyon ABD doları ve 62 milyon ABD doları olmuştur.

48. Bankalar ve diğer sektörlerin yurt dışında ihraç ettiği borç senetleri stoku (yurt içi yerleşiklerce satın alınan kısımlar düşüldükten sonra) 2012 yılında artmıştır. Bankaların yurtdışında ihraç ettiği borç senetleri stoku 3,7 milyar ABD dolarından 12,3 milyar ABD dolarına, diğer sektörlerin yurtdışında ihraç ettiği borç senetleri stoku ise 0,2 milyar ABD dolarından 1,4 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Bu artışlarda, 2012 yılındaki yurt dışı ihraçların etkisi olmuştur.

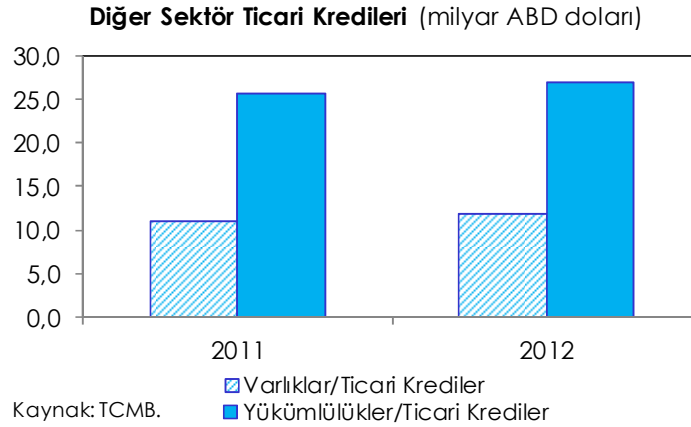

3. DİĞER YATIRIMLAR

3.1. Ticari Krediler

49. Ticari krediler, ihracatçıların yurt dışındaki alıcı firmalara verdikleri, ithalatçıların ise yine yurt dışındaki satıcı firmalardan doğrudan sağladığı, malın bedelinin vadeli olarak ödenmesi şeklindeki kredilerdir. Buna göre, dış ticaret verileri içinde, mal mukabili, vadeli akreditif, kabul kredili ve alıcı firma prefinansmanı ödeme şekilleri ticari kredi sayılmaktadır.

3.1.1. Varlıklar

50. Yukarıda sayılan ödeme şekillerine göre yapılan kredili ihracattan oluşan ve 2011 yılı sonu itibarıyla 10,9 milyar ABD doları olan ticari kredi alacak stoku, artan dış ticaret hacmine paralel olarak 2012 yılı sonunda 11,8 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

3.1.2. Yükümlülükler

51. 2011 yılı sonu itibarıyla 25,7 milyar ABD doları olan ticari kredi borç stoku, 2012 yılı sonu itibarıyla 26,9 milyar ABD doları olmuştur. Çoğunluğu kısa vadeli olan kredili ithalat stokunda fazla bir değişim olmamasında, aynı dönemde, ithalatın (c.i.f.) yüzde 1,8 azalış göstermesi etken olmuştur.

3.2. Krediler

3.2.1. Varlıklar

52. 2012 yılı sonunda 3,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşen yurt dışına verilen krediler esas olarak Türkiye’de yerleşik bankaların yurt dışına açtıkları krediler ve plasmanlardan oluşmaktadır. Aynı dönemde, bankaların yurt dışına açtıkları kredilerin 1,7 milyar ABD doları uzun, 1,3 milyar ABD doları da kısa vadeli kredilerden oluşmaktadır. Genel Hükümet tarafından yurt dışına verilen krediler de 2011 yılı sonunda 184 milyon ABD dolarından, 2012 yılı sonunda 510 milyon ABD dolarına ulaşmıştır.

3.2.2. Yükümlülükler

53. 2011 yılı sonu itibarıyla 184,3 milyar ABD doları olan yurt dışından sağlanan kısa ve uzun vadeli krediler stoku, 2012 yılı sonu itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 5,8 artarak 194,9 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Söz konusu dönemde, toplam kredilerin GSYH'ye oranı ise yüzde 23,8'ten yüzde 24,8'e çıkmıştır.

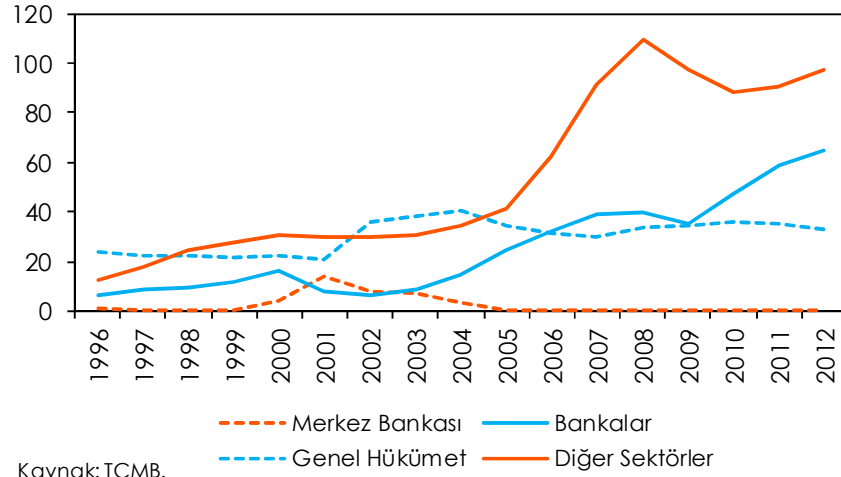
Kredilerin Vade ve Borçlu Dağılımı (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kısa Vadeli (KV)	4.491	6.926	10.513	14.019	11.354	8.959	11.279	7.251	20.227	27.004	34.463
Merkez Bankası	15	11	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Bankalar	3.195	5.320	8.716	11.804	9.229	7.523	9.502	6.307	18.098	23.945	29.274
Diğer Sektörler	1.281	1.595	1.796	2.214	2.124	1.435	1.776	943	2.128	3.058	5.189
Uzun Vadeli (UV)	76.186	78.494	81.943	86.050	114.210	151.315	172.024	160.065	151.310	157.257	160.469
Merkez Bankası	8.076	7.281	3.004	8	9	9	9	9	9	9	9
Genel Hükümet	35.780	38.399	40.385	34.361	31.507	30.069	33.455	34.741	36.058	34.946	32.772
Bankalar	3.480	3.537	6.094	12.646	22.543	31.543	30.601	29.054	29.283	34.432	35.706
Diğer Sektörler	28.850	29.277	32.460	39.035	60.151	89.694	107.959	96.261	85.960	87.870	91.982
Toplam Krediler	80.677	85.420	92.456	100.069	125.564	160.274	183.303	167.316	171.537	184.261	194.932
KV Krediler/Toplam Krediler (%)	5,6	8,1	11,4	14,0	9,0	5,6	6,2	4,3	11,8	14,7	17,7
UV Krediler/Toplam Krediler (%)	94,4	91,9	88,6	86,0	91,0	94,4	93,8	95,7	88,2	85,3	82,3
Toplam Krediler/GSYH (%)	35,0	28,0	23,7	20,8	23,9	24,6	24,7	27,1	23,4	23,8	24,8

Kaynak: TCMB.

54. Aynı dönemde krediler borçlu sektörler bazında incelendiğinde, Genel Hükümetin kredi stokunun 35,0 milyar ABD dolarından 32,8 milyar ABD dolarına indiği; bankaların kredi stokunun 6,6 milyar ABD dolarlık artışla 65,0 milyar ABD doları olduğu; diğer sektörlerin kredilerinin ise yüzde 6,9 oranında artışla 97,2 milyar ABD dolarına çıktığı gözlenmektedir.

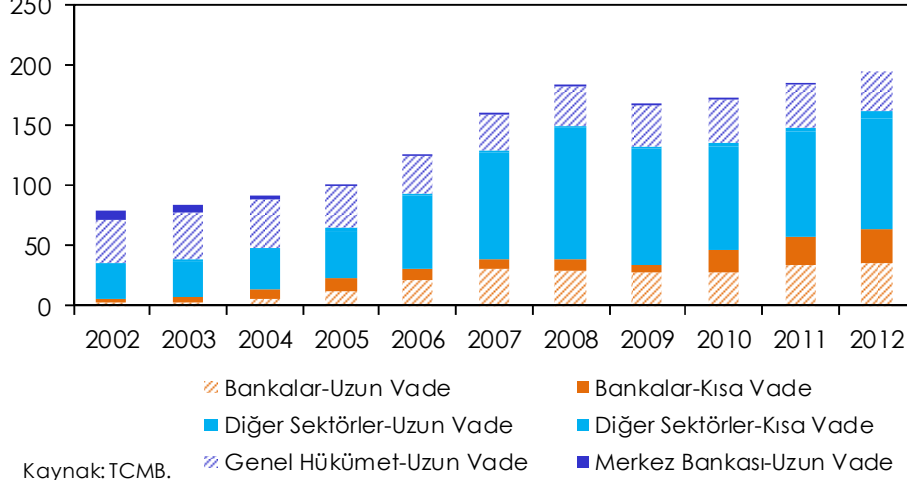
Yükümlülükler/Krediler - Borçlu Dağılımı

(milyar ABD doları)

55. Vadelere göre bakıldığında, kısa vadeli kredilerin toplam kredi borç stokuna oranı 2005 yılından itibaren 2009 yılına kadar düşüş gösterirken, sonrasında tekrar artışa geçmiş ve 2012 yılı sonu itibarıyla yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Bu yükselişte, kısa vadeli kredilerde en büyük paya sahip bankaların sağladığı kısa vadeli kredilerdeki 2011 yılına göre 5,3 milyar ABD dolarlık artış başlıca etken olmuştur.

Kredilerin Borçlu Ayrımında Vade Yapısı (milyar ABD doları)

3.2.2.1. Genel Hükümet

56. Genel Hükümetin IMF'den sağladığı krediler 2011 yılı sonunda 4,4 milyar ABD doları iken 2012 yılı sonunda 2,3 milyar ABD doları düzeyine inmiştir¹. Genel Hükümetin diğer kredileri ise 2011 yılından 2012'ye fazla değişmeyerek 30,6 milyar ABD dolarından 30,4 milyar ABD dolarına düşmüştür. Hazine Müsteşarlığı 2009 yılındaki 1.499 milyon ABD doları tutarındaki SDR tahsisatını Genel Hükümetin dış borcunda

¹ Genel Hükümetin IMF'den sağladığı kredilerin 2013 yılı Mayıs ayı itibarıyla anapara ödemeleri tamamlanmıştır.

gösterirken, UYP'de aynı tutar ödemeler dengesi metodolojisi paralelinde ve yeniden değerlendirilmiş haliyle Diğer Yükümlülükler'de gösterilmektedir.

Genel Hükümet (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Toplam	35.780	38.399	40.385	34.361	31.507	30.069	33.455	34.741	36.058	34.946	32.772
IMF Kredileri(*)	22.009	24.004	21.440	14.647	10.759	7.144	8.563	9.434	7.107	4.361	2.338
Diğer Krediler	13.771	14.395	18.945	19.714	20.748	22.925	24.892	25.307	28.951	30.585	30.434

Kaynak: TCMB.

(*) UYP gösteriminde 2009, 2010, 2011 ve 2012 yılları için SDR tahsisi IMF kredilerinden düşülmüş, diğer yükümlülükler kalemi altında gösterilmiştir

3.2.2.2. Merkez Bankası

57. Merkez Bankası'nın muhabir açıkları ve garantisiz ticari borçlardan oluşan 2006-2011 yılları itibarıyla 10 milyon ABD doları olan yurt dışı kredi borcu 2012 yılı sonu itibarıyla muhabir açıklarının sıfırlanması ile 9 milyon ABD doları'na düşmüştür.

3.2.2.3. Bankalar

58. Bankaların yurt dışından sağladığı bir yıldan kısa vadeli kredilerde, 2011 yılı sonu itibarıyla 23,9 milyar ABD doları olan stok, 5,3 milyar ABD doları tutarındaki net kullanımın etkisiyle 2012 yılı sonu itibarıyla artarak 29,3 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Uzun vadeli kredilerde ise 2011 yılı sonu itibarıyla 34,4 milyar ABD doları olan stokun, 2012 yılı sonunda 35,7 milyar ABD doları olduğu görülmektedir .

Bankalar (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Toplam	6.675	8.857	14.810	24.450	31.772	39.066	40.103	35.361	47.381	58.377	64.980
Kısa Vade	3.195	5.320	8.716	11.804	9.229	7.523	9.502	6.307	18.098	23.945	29.274
Uzun Vade	3.480	3.537	6.094	12.646	22.543	31.543	30.601	29.054	29.283	34.432	35.706
(Özel Bankalar)	3.002	3.122	5.788	12.328	22.056	30.923	30.010	27.937	27.539	31.415	29.982
Toplam Krediler	80.677	85.420	92.456	100.069	125.564	160.274	183.303	167.316	171.537	184.261	194.932
Banka Kredileri/Toplam Krediler (%)	8,3	10,4	16,0	24,4	25,3	24,4	21,9	21,1	27,6	31,7	33,3
Banka Kredileri/GSYH (%)	2,9	2,9	3,8	5,1	6,0	6,0	5,4	5,7	6,5	7,5	8,3

Kaynak: TCMB.

59. Bankaların yurt dışından kullandıkları kısa vadeli krediler stokunda 2012 yılında meydana gelen artış, net kullanımlardan kaynaklanırken, uzun vadeli krediler stokundaki artış değer ve kur farkı değişimlerinden kaynaklanmıştır.

Akım-Stok ilişkisi (milyon ABD doları)	2011	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2012
Bankalar	58.377	5.166	1.437	64.980
Kısa Vade	23.945	5.009	320	29.274
Uzun Vade	34.432	157	1.117	35.706

Kaynak: TCMB.

60. Özel bankaların yurt dışından sağladıkları uzun vadeli krediler stoku izleyen bölümlerde ayrıntılarıyla incelenmektedir.

KREDİ TÜRÜ

61. Bu kapsamda, 2012 yılı sonu itibarıyla toplamda 30,2 milyar ABD doları olan özel bankaların yurt dışından sağladıkları uzun vadeli krediler stokunda, uzun vadeli sendikasyon kredilerinin bakiyesi 0,7 milyar ABD doları, seküritizasyon kredilerinin bakiyesi ise 6,9 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Kalan 22,6 milyar ABD dolarlık kısım diğer tür kredilerden oluşmaktadır.

BANKALAR (*)												2012
(milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	% Pay
Sendikasyon Kredileri	26	11	368	1.763	3.724	6.363	2.988	1.375	1.423	2.038	738	2,4
Seküritizasyon Kredileri	656	778	2.003	6.515	10.333	11.952	11.554	9.807	8.303	7.868	6.867	22,7
Diğer Krediler	2.320	2.333	3.417	4.050	7.999	12.608	15.467	16.754	17.812	21.508	22.638	74,9
Toplam	3.002	3.122	5.788	12.328	22.056	30.923	30.009	27.936	27.538	31.414	30.243	100,0

Kaynak: TCMB.

(*) Bankaların tahvil ihraçları hariçtir.

62. 2011 ve 2012 yılları karşılaştırıldığında miktar ve oran olarak seküritizasyon kredilerinde düşüş (1,0 milyar ABD doları ve yüzde 12,7) gözlenmektedir. 2011 yılında artmaya başlayan sendikasyon kredileri 2012 yılında düşmüş ve 0,7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

VADE YAPISI

63. Özel bankaların 2012 yılı sonu itibarıyla yurt dışından sağladıkları uzun vadeli krediler son ödeme tarihlerine göre incelendiğinde, bu kredilerin yaklaşık yüzde 9,4'ünün orijinal vadelerinin 1-2 yıl arasında yer aldığı, yüzde 75,2'sinin ise 5 yıl üzerinde vadelerle sağlandığı gözlenmektedir.

BANKALAR (*)											
(milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-2 YIL	53	114	190	1.135	3.265	5.354	2.284	1.824	2.083	4.340	2.845
3 YIL	595	396	649	1.598	1.166	1.385	1.486	807	1.479	1.930	1.857
4 YIL	375	392	318	314	558	1.097	1.354	864	989	1.303	1.591
5 YIL	753	977	1.354	719	1.557	1.318	1.767	1.639	1.818	1.293	1.198
5+ YIL	1.226	1.243	3.277	8.562	15.510	21.769	23.118	22.802	21.169	22.548	22.752
TOPLAM	3.002	3.122	5.788	12.328	22.056	30.923	30.009	27.936	27.538	31.414	30.243

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-2 YIL	1,8	3,7	3,3	9,2	14,8	17,3	7,6	6,5	7,6	13,8	9,4
3 YIL	19,8	12,7	11,2	13,0	5,3	4,5	5,0	2,9	5,4	6,1	6,1
4 YIL	12,5	12,5	5,5	2,5	2,5	3,5	4,5	3,1	3,6	4,1	5,3
5 YIL	25,1	31,3	23,4	5,8	7,1	4,3	5,9	5,9	6,6	4,1	4,0
5+ YIL	40,9	39,8	56,6	69,5	70,3	70,4	77,0	81,6	76,9	71,8	75,2
TOPLAM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: TCMB.

(*) Bankaların tahvil ihraçları hariçtir.

KREDİ BÜYÜKLÜKLERİ

64. Özel bankaların yurt dışından sağladığı uzun vadeli krediler stoku, kredi büyüklüklerine göre (kalan tutar bazında) incelendiğinde, en büyük payın, 2011 yılına göre düşmüş olmakla birlikte, yüzde 58,5 ile tutarı 100 milyon ABD doları üstü olan yüksek tutarlı kredi büyüklüklerinden oluştuğu belirlenmektedir.

BANKALAR (*)

Kredi Büyüklükleri (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
100 Milyon Üstü	1.947	1.850	4.218	8.642	17.412	24.877	21.929	20.259	17.828	18.645	17.687
Kredi Adedi	11	11	26	32	63	93	95	89	84	96	94
99,9 Milyon - 50 Milyon	264	231	218	999	1.207	2.329	3.790	3.595	5.251	6.691	7.091
Kredi Adedi	4	4	4	16	18	36	54	51	77	98	104
50 Milyon Altı	791	1.041	1.350	2.687	3.437	3.717	4.290	4.082	4.459	6.078	5.465
Kredi Adedi	569	629	800	1.153	1.165	1.232	1.231	1.156	1.196	1.576	1.413
Toplam Krediler	3.002	3.122	5.788	12.328	22.056	30.923	30.009	27.936	27.538	31.414	30.243
Kredi Adedi Toplamı	584	644	830	1.201	1.246	1.361	1.380	1.296	1.357	1.770	1.611

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
100 Milyon Üstü	64,8	59,3	72,9	70,1	78,9	80,4	73,1	72,5	64,7	59,4	58,5
99,9 Milyon - 50 Milyon	8,8	7,4	3,8	8,1	5,5	7,5	12,6	12,9	19,1	21,3	23,4
50 Milyon Altı	26,4	33,3	23,3	21,8	15,6	12,0	14,3	14,6	16,2	19,3	18,1

Kaynak: TCMB.

(*) Bankaların tahvil ihraçları hariçtir.

DÖVİZ KOMPOZİSYONU

65. 2012 yılı sonunda, özel bankalara ait dış borç bakiyesinin orijinal döviz cinsleri itibarıyla ABD doları ağırlıklı olduğu, buna göre ABD dolar karşılıkları üzerinden bakiyenin 9,2 milyar ABD doları karşılığı ile yüzde 30,4'lik kısmının Euro ve 19,0 milyar ABD doları ile yüzde 62,9'luk kısmının ABD doları olduğu belirlenmiştir (Ek Tablo 13).

FAİZ YAPISI

66. Özel bankaların dış borç stokunun 2012 yılı sonunda yüzde 40,7'si sabit faizli, yüzde 59,3'lük kısmı ise değişken faizli kredilerden oluşmaktadır. 2002 yılından başlayarak incelendiğinde, sabit faizli kredilerin payının yüzde 10 seviyesinden son yıllar itibarıyla yüzde 40 düzeylerine yükseldiği gözlenmektedir.

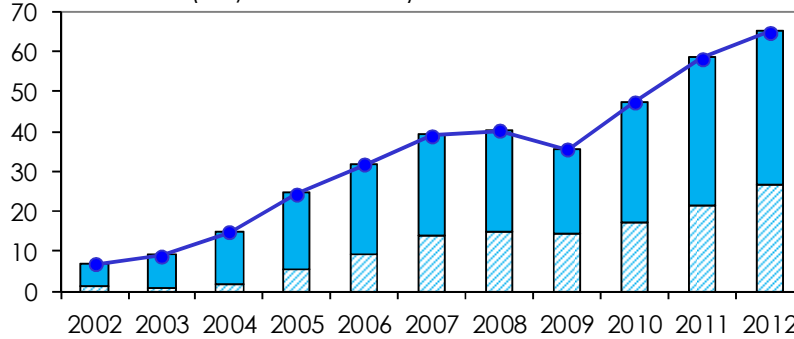
BANKALAR (*)

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sabit Faizli	16,6	9,0	10,5	22,7	28,6	35,1	37,1	39,7	35,9	36,1	40,7
Değişken Faizli	83,4	91,0	89,5	77,3	71,4	64,9	62,9	60,3	64,1	63,9	59,3

Kaynak: TCMB.

(*) Bankaların tahvil ihraçları hariçtir.

Bankaların Uzun Vadeli Kredilerinin Faiz Türü Sınıflaması (milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

▨ Sabit

■ Değişken

● Toplam

ALACAKLI DAĞILIMI

67. 2012 yılı sonu itibarıyla özel bankaların dış borç stokunun yüzde 73,2'sinin alacaklısı özel alacaklılardır.

BANKALAR (*)

Alacaklıya Göre Dağılım (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012 (% Pay)
Toplam	3.002	3.122	5.788	12.328	22.056	30.923	30.010	27.937	27.539	31.415	29.982	100
Resmi Alacaklılar	302	597	1.161	1.188	1.599	2.500	3.697	5.095	6.155	7.478	8.044	26,8
Özel Alacaklılar	2.700	2.525	4.627	11.140	20.457	28.423	26.313	22.842	21.384	23.937	21.938	73,2
Ticari Bankalar	2.330	2.243	3.910	8.962	16.856	24.319	22.756	19.883	19.059	22.136	19.870	66,3
Bankacılık Dışı Finansman Kuruluşları	56	49	567	1.068	2.447	2.890	2.494	2.206	1.782	1.399	1.795	6,0
Parasal Olmayan Kuruluşlar	313	232	104	1.089	1.094	1.168	1.019	740	523	318	214	0,7
Yerli Bankaların Kıyı Bölgesi Şubeleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,0
Yerli Bankaların Diğer Yurt Dışı Şubeleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	12	0,0
Yerli Bankaların Yurt Dışı İşbirlikleri	1	0	46	21	60	46	44	13	20	79	45	0,2

Kaynak: TCMB.

(*) Bankaların tahvil ihraçları hariçtir.

68. Yukarıdaki veriler ve açıklamalar ışığında, bankaların yurt dışından sağladıkları kredi stoku gelişmelerini özetlemek gerekirse,

- Borçlanmanın yıllar bazında belirgin biçimde kısa vadeden uzun vadeye dönüştüğü,
- Borç stokunun vade yapısının 5 yıl ve üzeri vadelerde yoğunlaştığı,
- Kredi tutarlarının büyük bir bölümünün 100 milyon ABD dolarını aştığı,
- Faiz yapısının değişken faiz ağırlıklı olduğu, ayrıca sabit faizin payında 2009 yılına kadar süreklilik gösteren artışın 2010 yılında bir miktar gerilediği, fakat 2011 ve 2012 yıllarında yeniden yükselişe geçtiği,
- Borçlanmanın ABD doları döviz cinsinden ağırlık kazandığı,
- Kredi alacaklılarının çoğunluğunun "Özel Alacaklılar" olduğu gözlenmektedir.

3.2.2.4. Diğer Sektörler

69. Diğer sektörlerin yurt dışından kullandığı krediler 2012 yılı sonunda 5,2 milyar ABD doları kısa, 91,9 milyar ABD doları uzun vadeli olmak üzere 2011 yılı sonuna göre yüzde 6,9 oranında artarak 90,9 milyar ABD dolarından 97,2 milyar ABD dolarına çıkmıştır.

70. Diğer sektörlerin yurt dışından kullandığı krediler stokunun GSYH'ye oranı 2012 yılında yüzde 12,4 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer Sektörler (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Diğer Sektörler	30.131	30.872	34.256	41.249	62.275	91.129	109.735	97.204	88.088	90.928	97.171
Kısa Vade	1.281	29.277	32.460	39.035	60.151	89.694	107.959	96.261	2.128	3.058	5.189
Uzun Vade	28.850	30.872	34.256	41.249	62.275	91.129	109.735	97.204	85.960	87.870	91.982
Kamu	3.780	3.577	3.058	2.039	1.496	1.929	2.086	1.609	1.320	1.282	1.229
Özel	25.070	27.295	31.198	39.210	60.779	89.200	107.649	95.595	84.640	86.588	90.753
Toplam Krediler	80.677	85.420	92.456	100.069	125.564	160.274	183.303	167.316	171.537	184.261	194.932
Diğer Sektör Kredileri/Toplam Krediler (%)	37,3	36,1	37,1	41,2	49,6	56,9	59,9	58,1	51,4	49,3	49,8
Diğer Sektör Kredileri/GSYH (%)	13,1	10,1	8,8	8,6	11,8	14,0	14,8	15,8	12,0	11,7	12,4

Kaynak: TCMB.

3.2.2.4.1. Uzun Vadeli Krediler

71. Diğer sektörlerin yurt dışından sağladığı uzun vadeli krediler 2011 yılı sonu itibarıyla 87,9 milyar ABD doları iken 2012 yılı sonu itibarıyla 4,0 milyar ABD doları net kullanımının etkisiyle 91,9 milyar ABD dolarına çıkmıştır.

Akım-Stok İlişkisi (milyon ABD doları)	2011	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2012
Diğer Sektörler	87.870	4.025	87	91.982
(Özel)	86.335			90.054

Kaynak: TCMB.

VADE YAPISI

72. Diğer sektörler-özel'in yurt dışından sağladığı uzun vadeli krediler stoku izleyen bölümlerde ayrıntılarıyla incelenmektedir.

73. Diğer sektörler-özel'in 2012 yılı sonu itibarıyla yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredilerin orijinal vade yapısına bakıldığında, bu kredilerin yüzde 17,5'inin vadelerinin 1-2 yıl arasında yer aldığı, yüzde 62,8'inin ise 5 yıl üzerinde vadelerle sağlandığı belirlenmektedir.

DİĞER SEKTÖRLER

Orjinal Vade (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-2 Yıl	6.210	6.417	7.552	9.250	12.876	15.720	18.608	12.777	9.376	11.554	15.888
3 Yıl	2.407	2.664	3.314	3.858	6.533	9.138	10.406	8.022	6.462	6.065	7.138
4 Yıl	1.428	1.701	2.006	2.806	5.074	7.554	7.709	6.643	5.847	5.903	5.998
5 Yıl	1.793	1.697	1.752	2.446	3.202	5.659	7.090	7.826	7.038	5.967	4.732
5 + Yıl	13.232	13.221	14.754	18.237	30.775	49.693	61.942	59.366	55.913	57.081	56.893
Toplam	25.070	25.700	29.378	36.597	58.460	87.764	105.755	94.634	84.636	86.570	90.649

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-2 Yıl	24,8	25,0	25,7	25,3	22,0	17,9	17,6	13,5	11,1	13,3	17,5
3 Yıl	9,6	10,4	11,3	10,5	11,2	10,4	9,8	8,5	7,6	7,0	7,9
4 Yıl	5,7	6,6	6,8	7,7	8,7	8,6	7,3	7,0	6,9	6,8	6,6
5 Yıl	7,2	6,6	6,0	6,7	5,5	6,4	6,7	8,3	8,3	6,9	5,2
5 + Yıl	52,8	51,4	50,2	49,8	52,6	56,6	58,6	62,7	66,1	65,9	62,8
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kaynak: TCMB.

DÖVİZ KOMPOZİSYONU

74. 2012 yılı sonu itibarıyla, diğer sektörler-özel'e ait dış borç bakiyesinin ABD dolar karşılıkları üzerinden bakiyenin yüzde 40,3'ü Euro, yüzde 54,7'si ise ABD dolarıdır (Ek Tablo 14).

DİĞER SEKTÖRLER

Döviz Kompozisyonu (2012) (milyon ABD doları)	Toplam	ABD Doları	EURO ABD Doları Karşılığı	Diğer Para Cinsleri ABD Doları Karşılığı
Diğer Sektörler-Özel	90.649	49.609	36.520	4.520

Kaynak: TCMB.

KREDİ BÜYÜKLÜKLERİ

75. Diğer sektörler-özel'in yurt dışından sağladığı uzun vadeli krediler stokunun kredi büyüklükleri (kalan tutar bazında) açısından 2012 yılı sonu itibarıyla yüzde 32,8'i tutarları 100 milyon ABD dolarını aşan yüksek tutarlı kredilerdir.

DİĞER SEKTÖRLER

Kredi Büyüklükleri (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
100 Milyon ve üstü	5.956	6.362	5.506	7.218	16.553	28.569	35.259	33.081	29.460	29.179	29.756
Kredi Adedi	31	36	32	34	57	97	121	113	109	114	124
99,9 - 50 Milyon	2.419	1.930	2.822	3.925	6.549	9.592	12.274	9.887	9.466	10.824	11.241
Kredi Adedi	35	29	41	57	93	142	188	150	140	164	169
49,9 - 20 Milyon	3.701	3.640	4.332	5.584	9.385	14.444	17.681	16.050	13.797	14.425	15.550
Kredi Adedi	125	124	148	198	318	480	601	540	459	493	514
19,9 - 10 Milyon	3.345	3.139	3.693	4.368	6.749	9.597	11.404	10.713	8.743	8.786	10.338
Kredi Adedi	257	240	278	331	499	727	857	802	637	653	746
9,9 - 5 Milyon	3.271	3.520	4.225	4.545	6.182	8.860	10.251	8.941	7.516	7.280	7.945
Kredi Adedi	512	547	646	699	934	1.323	1.511	1.337	1.096	1.076	1.162
4,9 - 1 Milyon	4.915	5.497	6.786	8.299	9.832	13.133	15.075	12.509	12.094	12.249	11.678
Kredi Adedi	2.375	2.645	3.352	4.090	4.732	6.092	6.932	5.786	5.691	5.804	5.586
1 Milyon Altı	1.463	1.612	2.014	2.658	3.210	3.569	3.811	3.453	3.562	3.827	4.141
Kredi Adedi	4.268	4.602	5.849	7.752	9.029	9.938	10.492	10.147	10.715	11.701	12.630
Toplam Krediler	25.070	25.700	29.378	36.597	58.460	87.765	105.755	94.634	84.636	86.570	90.649
Kredi Adedi Toplamı	7.603	8.223	10.346	13.161	15.662	18.799	20.702	18.875	18.847	20.005	20.931

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
100 Milyon ve üstü	23,9	24,7	18,7	19,7	28,3	32,5	33,3	35,1	34,8	33,8	32,8
99,9 - 50 Milyon	9,6	7,5	9,6	10,7	11,2	10,9	11,6	10,4	11,2	12,5	12,4
49,9 - 20 Milyon	14,8	14,2	14,7	15,3	16,1	16,5	16,7	17,0	16,3	16,7	17,2
19,9 - 10 Milyon	13,3	12,2	12,6	11,9	11,5	10,9	10,8	11,3	10,3	10,1	11,4
9,9 - 5 Milyon	13,0	13,7	14,4	12,4	10,6	10,1	9,7	9,4	8,9	8,4	8,8
4,9 - 1 Milyon	19,6	21,4	23,1	22,7	16,8	15,0	14,3	13,2	14,3	14,1	12,9
1 Milyon altı	5,8	6,3	6,9	7,3	5,5	4,1	3,6	3,6	4,2	4,4	4,5

Kaynak: TCMB.

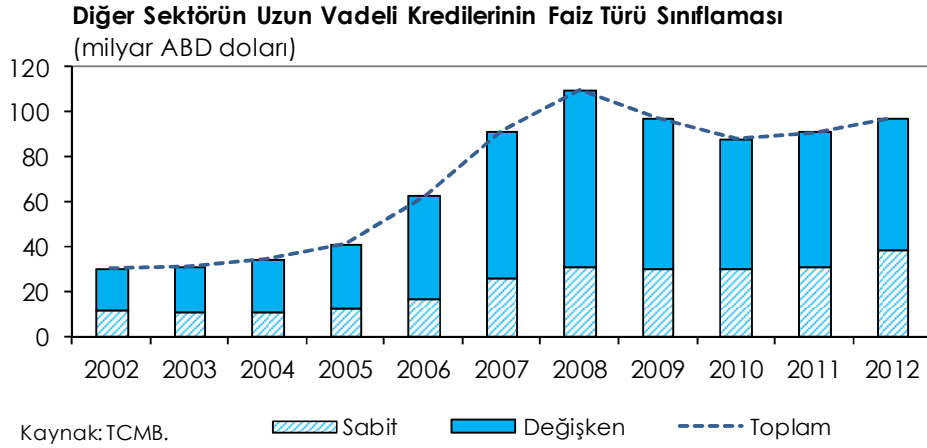
FAİZ YAPISI

76. Diğer sektörler-özel dış borç stoku 2012 yılı sonu itibarıyla yüzde 39,7'si sabit faizli, yüzde 60,3'lük kısmı ise değişken faizli kredilerden oluşmaktadır. 2011 yılında yüzde 66,3 düzeyinde gerçekleşen değişken faizli kredilerin payının 2012 yılı sonu itibarıyla azalarak yüzde 60,3 oranında gerçekleştiği gözlenmektedir.

DİĞER SEKTÖRLER

Faiz Yapısı (% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sabit Faizli	37,2	33,9	31,8	30,9	26,1	28,0	28,0	31,1	33,9	33,7	39,7
Değişken Faizli	62,8	66,1	68,2	69,1	73,9	72,0	70,0	68,9	66,1	66,3	60,3

Kaynak: TCMB.

ALACAKLI DAĞILIMI

77. 2012 yılı sonu itibarıyla alacaklı profili incelendiğinde, özel alacaklıların toplam stok içindeki payının yüzde 95,4 olduğu, özel alacaklılar içinde diğer sektörler-özel'in yabancı ticari bankalara olan kredi borcunun toplam stoka oranının yüzde 52,7 olduğu belirlenirken, yine bu grup içinde yer alan Türkiye'deki bankaların yurt dışı şube ve iştiraklerinden kullanılan kredilerin 22,9 milyar ABD dolarlık tutar ile yüzde 25,3 paya sahip olduğu belirlenmiştir.

78. Diğer sektörler-özel' in Türkiye'deki bankaların yurt dışı şube ve iştiraklerinden kullandıkları krediler stoku, 2011 yılı sonunda 23,7 milyar ABD doları iken, 2012 yılı sonu itibarıyla 0,8 milyar ABD doları azalışla 22,9 milyar ABD dolarına düşmüştür.

DIĞER SEKTÖRLER

Alacaklıya göre Dağılım (milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2012 (% Pay)
Toplam	25.070	25.700	29.378	36.597	58.460	87.764	105.755	94.634	84.636	86.570	90.649	100
Resmi Alacaklılar	2.570	2.654	2.654	2.420	2.434	3.171	3.294	3.028	3.300	4.300	4.150	4,6
Özel Alacaklılar	22.500	23.046	26.724	34.177	56.026	84.593	102.461	91.606	81.336	82.270	86.499	95,4
Ticari Bankalar	13.296	14.171	16.038	18.549	30.029	45.992	52.163	47.712	43.185	45.407	47.769	52,7
Bankacılık Dışı Finansman Kuruluşları	1.463	1.214	953	940	2.040	3.058	3.241	3.176	3.018	3.235	4.747	5,2
Parasal Olmayan Kuruluşlar	2.677	2.267	1.907	2.777	3.539	4.415	6.150	6.050	7.932	9.902	11.078	12,2
Yerli Bankaların Kıyı Bölgeleri Şubeleri	2.134	2.155	3.278	5.374	7.418	11.622	15.679	12.866	11.252	9.901	8.554	9,4
Yerli Bankaların Diğer Yurt Dışı Şubeleri	1.446	1.666	2.875	4.515	9.135	14.910	19.313	16.325	11.859	9.826	9.982	11,0
Yerli Bankaların Yurt Dışı İştirakleri	1.484	1.573	1.673	2.022	2.865	4.596	5.915	5.477	4.090	3.999	4.369	4,8

Kaynak: TCMB.

SEKTÖR DAĞILIMI

79. Diğer Sektörler-Özel'in kredi stokunun 2012 yılı sonu itibarıyla borçlusuna göre sektör dağılımları incelendiğinde, bankacılık dışı finansal kuruluşlar dışındaki kuruluşların bakiye borcunun yüzde 35,2'sinin Hizmetler ana sektörlerine, yüzde 16,0'ının de Sınai sektörü içerisinde yer alan İmalat alt sektörüne dağıldığı görülmektedir. Hizmetler ana sektörü içinde en önemli kalem toplam içinde yüzde 9,2'lik payla Ulaştırma ve Depolama alt sektörüdür (Ek Tablo 15).

80. Ayrıca, diğer sektörler-özel'in yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredilerle ilgili olarak, sektör bazında, toplam ABD dolar karşılıkları ve ABD doları, Euro ve diğer para cinsleri üzerinden sağlanan krediler ayırımında, sabit ve değişken faiz dağılımı, sabit ortalama faiz oranları ile spread ortalamaları Ek Tablo 16-19'de ayrı ayrı gösterilmiştir.

81. Öte yandan, 2012 yılı sonu stokunun kalan vadeye göre dağılımı, geçmiş dönemlere ilişkin güncelleme ve ilgili ay ile yayım tarihi arasında gerçekleşen kullanım ve geri ödeme veri girişleri nedeniyle yayım tarihinde teknik olarak elde edilemediğinden; konuya ilişkin Ek Tablo 20 ve Ek Tablo 21, 2012 yılı sonu bakiyesi orijinal verisinin kalan vade dağılımını Mayıs 2013 yayımı itibarıyla içermekte olup, gösterge niteliğinde verilmektedir.

82. Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında, Diğer Sektörler-Özel'in yurt dışından sağladıkları kredi stokuna ilişkin gelişmeler özetlendiğinde,

- Borç stokunun vade yapısının 5 yıl ve üzeri vadelerde yoğunlaştığı,
- Kredi bakiyelerinin büyük bir bölümünün 100 milyon ABD doları ve üstünde yer aldığı,
- Borçlanmanın ABD doları ve değişken faiz üzerinden ağırlıklı olduğu,
- Kredi alacaklılarının çoğunluğunun yabancı ticari bankalar olduğu

görölmektedir.

83. Sonuç olarak, 2004 yılından itibaren yurt dışından sağlanan kredi stokunun yapısında önemli bir değişiklik olmuş, Genel Hükümet ve Merkez Bankası kredi stokunun toplam içindeki payı azalmıştır. 2009-2011 döneminde, diğer sektörler kredi stokunun hem toplam içindeki payı hem de GSYH'ye oranı azalış göstermiştir ancak 2012 yılında bu eğilim tersine dönmüştür. Bankalar kredi stokunun toplam içindeki payı ve GSYH'ye oranı ise 2009-2012 döneminde sürekli olarak artmıştır.

KUTU 5

ÖZEL SEKTÖRÜN YURT DIŞINDAN SAĞLADIĞI KREDİ BORCUNA İLİŞKİN 2012 YILI GELİŞMELERİ

"Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu", kamu bankaları hariç özel bankalar, bankacılık dışı özel finansal kuruluşlar ile finansal olmayan özel kuruluşlar (Kamu İktisadi Teşebbüsleri hariç) ve gerçek kişileri kapsamaktadır. Borçlanma aracı bazında ise yurt dışından sağlanan uzun vadeli nakit kredileri, yabancı sermaye sayılan kredileri, yurt dışındaki tahvil ihraçlarını ve ithalatın finansman şekillerinden mal mukabili ve kabul kredili mal mukabili ödeme haricindeki diğer vadeli ödeme şekillerine göre oluşan vadesi bir yıldan uzun ticari kredileri içermektedir. Diğer taraftan, "Özel Sektörün Yurt dışından Sağladığı Kısa Vadeli Kredi Borcu" da söz konusu kişi ve kuruluşların kısa vadeli yurt dışı nakit kredileri ile tahvil ihraçlarını içermektedir.

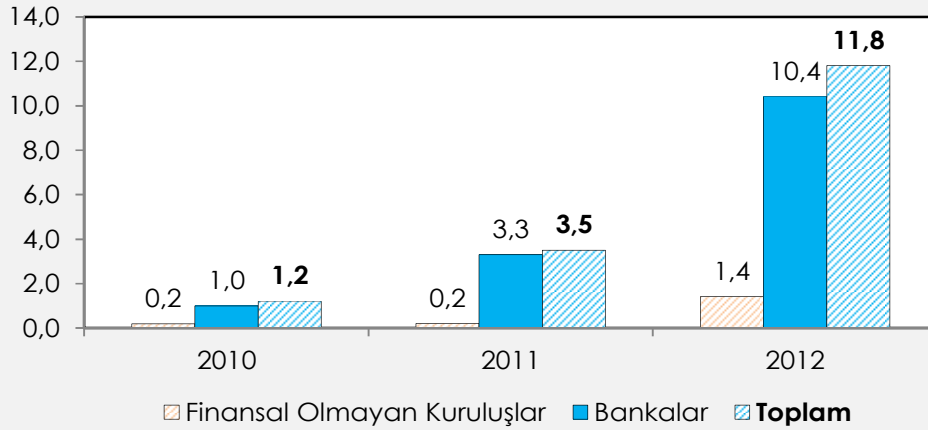
Ödemeler dengesi istatistiklerinde olduğu gibi, "Uluslararası Yatırım Pozisyonu" istatistiklerinde de, metodoloji uyarınca 4 ana sektörden ikisini oluşturan "Bankalar" ve "Diğer Sektörler (bankacılık dışı finansal kuruluşlar, finansal olmayan kuruluşlar ve gerçek kişiler)" kapsam olarak hem kamu hem de özel kesimi içermektedir. Örneğin, UYP istatistiklerinde yurt içinde yerleşik kamu bankaları ile özel bankaların yurt dışı tahvil ihraç stokunu gösteren "Yükümlülükler/Portföy Yatırımları/Borç Senetleri/Bankalar/Yurt dışı" kalemi, 2012 yılı sonunda 2011 yılı sonuna göre 8,5 milyar ABD doları artış kaydederek 12,3 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşirken, "Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu" istatistikleri özel bankaların yurt dışı tahvil ihraç stokunun aynı dönem itibarıyla 7,1 milyar ABD doları artış göstererek 10,4 milyar ABD dolarına ulaştığına işaret etmektedir.

Ayrıca, UYP'de "Bankalar" ve "Diğer Sektörler" in yurt dışı tahvil ihracı stokundan, Hazine Müsteşarlığı'nın yurt dışı tahvil ihracı stokunda olduğu gibi, Türkiye'de yerleşik bankalar ile gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan stok tutarı, yerleşiklik ilkesi gereğince düşülmektedir. Böylece, Türkiye'nin dış borç istatistikleri ve dolayısıyla "Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu" istatistikleri mülkiyet ayrımı gözetmeksizin yurt dışı ihraç değerinin tamamını gösterirken, UYP yurt dışı tahvil stokunun sadece yurt dışında yerleşik kişilerin mülkiyetinde olan kısmını göstermektedir. 2012 yılı sonu itibarıyla "Bankalar"ca yurt dışında ihraç edilmiş olan tahvillerin yurt içinde yerleşik kişilerin mülkiyetinde bulunan kısmı 0,1 milyar ABD doları tutarındadır.

Anılan çerçevede, 2012 yılı sonu itibarıyla özel sektörün uzun vadeli dış borcu bir önceki yıl sonuna göre 11,9 milyar ABD doları artarak, 139,2 milyar ABD doları düzeyine ulaşmıştır. Söz konusu artışın, 5,9 milyar ABD dolarlık kısmı bankaların, 1 milyar ABD dolarlık kısmı bankacılık dışı finansal kuruluşların ve 5 milyar ABD dolarlık kısmı da finansal olmayan kuruluşların borcundaki artıştan kaynaklanmıştır. Sonuç olarak, bankaların, bankacılık dışı finansal kuruluşların ve finansal olmayan kuruluşların uzun vadeli dış borçları 2012 yılı sonu itibarıyla sırasıyla 40,7 milyar ABD doları, 13,3 milyar ABD doları ve 85,3 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

2012 yılında dikkat çeken gelişmelerden biri de özel sektörün yurt dışı tahvil ihraçlarında görülen artıştır. Özellikle bankaların tahvil ihraçları bir önceki yıla göre 7,1 milyar ABD doları ile kayda değer bir artış göstermiştir. Özel sektörün uzun vadeli dış borç stokuna borçlanma aracı temelinde bakılacak olursa, 2012 yılı sonu itibarıyla tahvil ihraçları, krediler, yabancı sermaye sayılan krediler ve ticari krediler 2011 yılı sonuna kıyasla ve toplamda 11,9 milyar ABD doları olmak üzere sırasıyla 8,3 milyar ABD doları, 2,9 milyar ABD doları, 0,6 milyar ABD doları ve 0,1 milyar ABD doları artış göstermiştir.

Özel Sektörün Yurtdışı Tahvil İhracı Stoku (milyar ABD doları)

Bankaların dış kredi yükümlülüklerinin anılan yılda bir önceki yıla göre 1,2 milyar ABD doları azalışı, diğer taraftan yurt dışı tahvil yükümlülüklerinin ise 7,1 milyar ABD doları artış göstermesi; bankaların, kredilere kıyasla maliyet ve vade açısından daha avantajlı olan tahvil ihracı yolu ile borçlanma yönündeki tercihlerini yansıttığı söylenebilir.

2012 yılı sonu itibarıyla özel sektörün uzun vadeli dış borcunun vade dağılımı incelendiğinde, toplam borcun yüzde 40'ünün vadesi 2 yıl içerisinde dolacak

olan borçlardan oluştuğu ve söz konusu oranın 2011 yılı sonu itibarıyla ise yüzde 45 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Bankaların, bankacılık dışı finansal kuruluşların ve finansal olmayan kuruluşların uzun vadeli dış borçları içerisinde vadesi iki yılı aşan borçlarının payı 2012 yılı sonunda sırasıyla yüzde 72, yüzde 31 ve yüzde 58 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörler için 2011 yılı sonu gerçekleşmelerinin sırasıyla yüzde 62, yüzde 27 ve yüzde 55 olduğu dikkate alındığında, vade yapısının bir önceki yıla kıyasla ılımlı bir iyileşme gösterdiği ortaya çıkmaktadır. 2012 yılında özellikle bankaların tahvil ihraçlarının, ortalama vadelerin uzatılmasında olumlu bir rol oynadığı gözlenmektedir.

Özel sektörün uzun vadeli dış borcunun alacaklıya göre dağılımı, alacaklısının Türkiye'de yerleşik bankaların yurt dışı şube ve iştiraklerinin olduğu borçlanma tutarının 2012 yılında bir önceki yıla göre 0,8 milyar ABD doları azalış kaydederek, 23 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleştiğini ortaya koymaktadır.

Özel sektörün uzun vadeli dış borcunun çoğunluğunu ABD doları ve Euro cinsinden borçlar oluşturmakla birlikte 2002 yılından itibaren ABD doları cinsinden borcun payının azalmakta ve Euro cinsinden borcun payının ise artmakta olduğu görülmektedir. Daha açık bir ifadeyle, ABD doları ve Euro cinsinden borçların payları 2002 yılı sonu itibarıyla sırasıyla yüzde 75 ve yüzde 22 olarak gerçekleşirken, söz konusu paylar 2012 yılı sonu itibarıyla yüzde 59 ve yüzde 34 düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, toplam borcun ABD doları cinsinden 6,6 milyarlık kısmını, diğer bir ifadeyle toplam borcun yaklaşık yüzde 5'ini ise Türk lirası cinsinden borçlar oluşturmaktadır.

Kur etkisi incelendiğinde, 2012 yılında toplam borçlanmada ortaya çıkan 11,9 milyar ABD dolarlık artışın, özellikle de Euro ve Türk Lirası cinsinden dış borçlara ilişkin olmak üzere 1,3 milyar ABD dolarlık kısmının kur etkisinden kaynaklandığı görülmektedir.

Özel sektörün uzun vadeli dış borcunun sektörel dağılımı, 2012 yılında finansal kuruluşların toplam borç içerisindeki payının yüzde 39 ve finansal olmayan kuruluşların payının ise yüzde 61 olarak gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Anılan yılda toplam borç içerisinde en yüksek paya sahip ilk 5 sektörün sırasıyla bankalar, imalat sanayi, ulaştırma ve depolama, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörleri olduğu ve söz konusu sektörlerin borçlarının sırasıyla 40,7 milyar ABD doları, 22,9 milyar ABD doları, 12,3 milyar ABD doları, 10,7 milyar ABD doları ve 9,3 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. 2002 yılı sonu itibarıyla toplam borç içerisinde en yüksek paya sahip sektörün imalat sanayi olduğu ancak bankaların payının zaman içerisinde arttığı gözlemlenmektedir.

Toplam borcun faiz dağılımı incelendiğinde ise, 2012 yılı sonunda değişken oranlı borcun toplam borç içerisindeki payının yüzde 54 sabit oranlı borcun payının ise yüzde 46 olduğu görülmektedir. 2011 yılı sonu gerçekleşmeleri ise sırasıyla yüzde 63 ve yüzde 37 olmuştur. 2012 yılında sabit faiz oranlı borç payının artış göstermesinde, temel olarak 2011 yılında sırasıyla yüzde 41 ve yüzde 36 düzeyinde gerçekleşen bankalar ve imalat sanayi sabit oranlı borç paylarının 2012 yılında yüzde 55 ve yüzde 45 düzeyine ulaşması etkili olmuştur. Ayrıca, 2012 yılında gerçekleştirilen tahvil ihraçlarının tamamının sabit oranlı olması da söz konusu gelişmede etken olmuştur.

Diğer taraftan, özel sektörün kısa vadeli kredi yükümlülükleri de (ticari krediler hariç olmak üzere), 2012 yılı sonunda bir önceki yıl sonuna göre 6,1 milyar ABD doları artarak, 31,3 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Borçlu

dağılımına göre, bankaların kısa vadeli dış kredi yükümlülükleri 2012 yılında bir önceki yıla kıyasla 4,0 milyar ABD doları artarak 26,1 milyar ABD dolarına ulaşmış, finansal olmayan kuruluşların kısa vadeli dış kredi yükümlülükleri de 2,3 milyar ABD doları artarak 4,0 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak:

Mutlu, Osman Çağatay, "Reviewing Measures of External Debt - The Case of Turkey", Uluslararası İstatistik Enstitüsü (ISI), 2013 Dünya İstatistik Kongresi'nde sunulacak makale, Hong Kong - Çin (25-30 Ağustos, 2013).

3.2.2.4.2. Kısa Vadeli Krediler

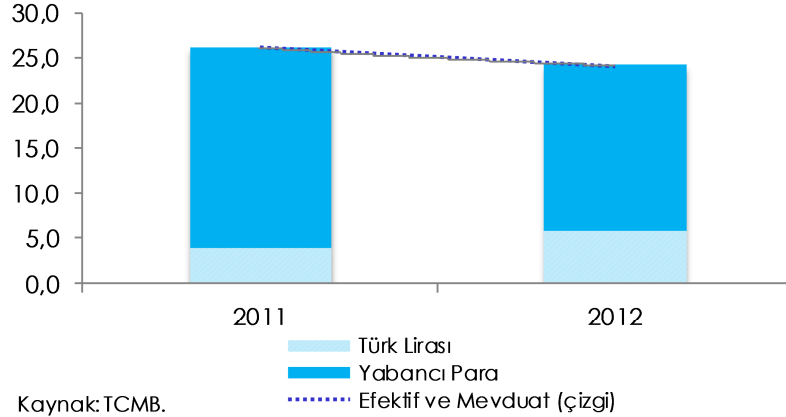
84. 2011 yılı sonunda 3,1 milyar ABD doları olan diğer sektörlerin yurt dışından kullandığı kısa vadeli krediler, 2012 yılı sonu itibarıyla 5,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

3.3. Mevduatlar

3.3.1. Varlıklar

85. Bankaların yurt dışı muhabirlerindeki ve banka dışı kesimin yurt dışındaki bankalardaki mevduat hesaplarını gösteren söz konusu kalem, 2011 yılı sonunda 45,1 milyar ABD dolarından 2012 yılı sonu itibarıyla 44,5 milyar ABD dolarına düşmüştür.

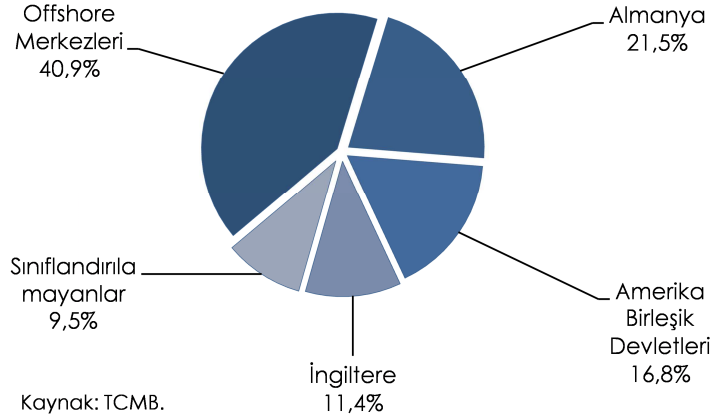
Yurt İçi Bankaların Yurt Dışındaki Efektif ve Mevduatının Yabancı ve Türk Lirası Kompozisyonu (milyar ABD doları)

3.3.1.1. Bankalar

86. 2011 yılı sonunda 26,1 milyar ABD doları olan bankaların yurt dışı muhabirlerindeki mevduatı 2012 yılı sonunda yüzde 7,5 oranında azalışla 24,1 milyar ABD dolarına düşmüştür. Bankaların 2012 yılı sonunda 18,4 milyar ABD doları olan yabancı para yurt dışı muhabir ve efektif mevcutlarının dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

Bankacılık Sektörü-Yurt Dışı Muhabir ve Efektif Mevcutları (Yabancı Para) - 2012

3.3.1.2. Diğer Sektörler

87. BIS istatistiklerinden derlenen yurt içinde yerleşik Diğer Sektörler-Özel' in yurt dışındaki mevduatlarının stok değeri, 2011 yılı sonunda 19,0 milyar ABD dolarından 2012 yılı sonunda 20,4 milyar ABD doları seviyesine çıkmıştır.

3.3.2. Yükümlülükler

88. Yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'deki mevduatlarının bir bölümü Merkez Bankası'ndaki KMDTH'larından, diğer bölümü ise yurt içi bankalardaki döviz ve TL cinsinden mevduattan oluşmaktadır.

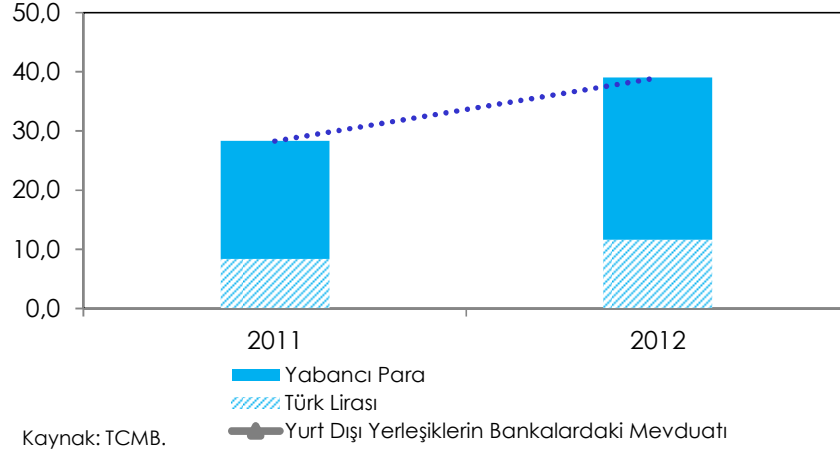
Mevduatlar	2011	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2012
Akım-Stok İlişkisi (milyon ABD doları)				
Merkez Bankası	9.324	-2.243	-2	7.079
Bankalar	28.303	10.042	659	39.004

Kaynak: TCMB.

3.3.2.1 Merkez Bankası

89. Yurt dışında yerleşik Türk vatandaşlarının Merkez Bankası nezdinde açtırmış olduğu KMDTH'nin 2012 yılı sonu itibarıyla 7,1 milyar ABD doları tutarındaki bakiyenin 1,0 milyar ABD doları tutarındaki kısmı kısa vadeli, 6,1 milyar ABD doları tutarındaki bölümü ise uzun vadeli hesaplardan oluşmaktadır. Söz konusu hesaplardan 2004 yılından beri süregelen çekiliş 2012 yılında da devam etmiş ve ödemeler dengesi kayıtlarına göre 2,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Yurt Dışı Yerleşiklerin Bankalardaki Mevduatının Yabancı ve Türk Lirası Kompozisyonu (milyar ABD doları)

3.3.2.2. Bankalar

90. 2012 yılı sonu itibarıyla, yurt dışında yerleşik bankaların yurt içi bankalardaki döviz cinsinden mevduatları 18,6 milyar ABD doları, yurt dışında yerleşik kişilerin yurt içi bankalardaki döviz cinsinden mevduatları 8,8 milyar ABD doları, yurt dışında yerleşik kişiler ile yurt dışında yerleşik bankaların yurt içi bankalardaki TL cinsinden mevduatları ise 11,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılı sonu ile karşılaştırıldığında kur farkından arındırılmış olarak 10,7 milyar ABD doları artış sonucu toplam stok 39,0 milyar ABD doları olmuştur.

3.4. Diğer Varlıklar

91. 2012 yılı sonunda Genel Hükümetin 1,1 milyar ABD doları tutarındaki yurt dışı uluslararası kuruluşlardaki katılım payları ile Merkez Bankası'nın 1,5 milyar ABD doları tutarında Irak'tan alacaklarından oluşan bu kalem, toplam 2,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

4. RESMİ REZERV VARLIKLAR

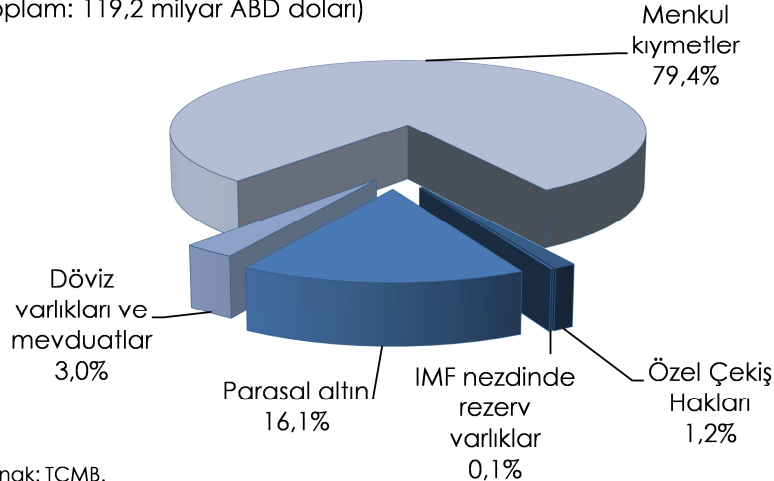
92. 2011 yılı sonunda 88,3 milyar ABD doları olan Merkez Bankası resmi rezervleri 2012 yılı sonunda yüzde 34,9 oranında artışla 119,2 milyar ABD dolarına çıkmıştır. Öte yandan, aylık olarak Merkez Bankası İnternet sitesinde yayınlanan Uluslararası Rezervler ve Döviz Likiditesi tablosunda yer alan döviz varlıklarından önceden belirlenmiş kısa dönemli çıkışlar (kalan vadeye göre hesaplanmış) 2011 yılı sonunda 17,8 milyar ABD doları iken 2012 yılında 12,6 milyar ABD dolarına düşmüştür, döviz varlıklarından şarta bağlı kısa dönem net çıkışlar ise 32,5 milyar ABD dolarından 60,9 milyar ABD dolarına yükselmiştir.

93. IMF tarafından dalgalı döviz kuru rejimi uygulayan yükselen piyasalar için resmi rezervlerin (%30*kısa vadeli dış borç stoku + %10*portföy yükümlülükleri + %5*geniş para arzı + %5*mal ve hizmet ihracatı gelirleri) toplamına oranı şeklinde tanımlanan ve yüzde 100 ile 150 oranında tutulan rezervlerin "yeterli" olduğu değerlendirilen Rezerv Yeterlilik Göstergesi (RYG) 2012 yılı sonunda yüzde 115 olarak hesaplanmıştır. Söz konusu oran 2011 yılı sonunda yüzde 99 seviyesinde gerçekleşmiştir.

94. 2012 yılı Aralık sonu itibarıyla, Merkez Bankası resmi rezervlerinin yüzde 16,1'ini oluşturan toplam 11.563 milyon troy ons parasal altının değeri 19,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Resmi Rezervlerin Kompozisyonu (Aralık 2012)

(Toplam: 119,2 milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

KUTULAR

Kutu 1: Uluslararası Yatırım Pozisyonu Kur Kompozisyonu

Kutu 2: Temel Küresel Göstergeler (PGI) Veritabanından G-20 Ülkeleri İçin Kriz Sonrası Döneme İlişkin Seçilmiş Göstergeler

Kutu 3: G-20 Veri Açıkları İnisyatifi Çerçevesinde UYP İle İlgili Veri Setlerini Detaylandırma Çalışmaları

Kutu 4: Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi Projesi

Kutu 5: Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borcuna İlişkin 2012 Yılı Gelişmeleri

KISALTMALAR

BDDK: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BIS: Uluslararası  demeler Bankası
BIST: Borsa İstanbul A.Ş.
BPM6: IMF  demeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu El Kitabı (6. Versiyonu)
CDIS: Eşgüdümlü Doğrudan Yatırım Anketi
CPIS: Eşgüdümlü Portföy Yatırımları Anketi
DİBS: Devlet İç Borçlanma Senetleri
ECB: Avrupa Merkez Bankası
EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
GSYH: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
HM: Hazine Müsteşarlığı
IBS: Uluslararası Bankacılık İstatistikleri
IMF: Uluslararası Para Fonu
ISI: Uluslararası İstatistik Enstitüsü
KMDTH: Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesapları
LBS: Yerel Bankacılık İstatistikleri
OECD: İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
PGI: IMF Temel Küresel Göstergeler
RYG: Rezerv Yeterlilik Göstergesi
SDH: Süper Döviz Hesapları
SDR: IMF  zel ekme Hakları
TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
UN: Birleşmiş Milletler
UYP: Uluslararası Yatırım Pozisyonu
WB: Dünya Bankası

EK TABLOLAR

Tablo 1-a	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 1-b	Ödemeler Dengesi ve UYP Arasındaki Mutabakat (Reconciliation) Tablosu
Tablo 2	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Genel Hükümet-Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 3	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Merkez Bankası-Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 4	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Bankalar-Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 5	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Diğer Sektörler-Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 6	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Yatırım Bazında Dağılım
Tablo 7	Doğrudan Yatırımlar: Yurt İçinde Yerleşik Kişilerin Yurt Dışındaki Doğrudan Yatırımları - Sektörel Dağılım
Tablo 8	Doğrudan Yatırımlar: Yurt İçinde Yerleşik Kişilerin Yurt Dışındaki Doğrudan Yatırımları - Coğrafi Dağılım
Tablo 9	Doğrudan Yatırımlar: Yurt Dışında Yerleşik Kişilerin Türkiye'deki Doğrudan Yatırımları - Sektörel Dağılım
Tablo 10	Doğrudan Yatırımlar: Yurt Dışında Yerleşik Kişilerin Türkiye'deki Doğrudan Yatırımları - Coğrafi Dağılım
Tablo 11	Portföy Yatırımları: Yurt Dışında Yerleşik Kişilerin Mülkiyetindeki Hisse Senetleri- Borçluya Göre Sektör Dağılımı
Tablo 12	Portföy Yatırımları: Yurt Dışında Yerleşik Kişilerin Mülkiyetindeki DİBS'lerin Kalan Vade Dağılımı
Tablo 13	Diğer Yatırımlar/Krediler: Özel Bankalar /Yurt Dışından Sağlanan Uzun Vadeli Krediler Döviz Kompozisyonu
Tablo 14	Diğer Yatırımlar/Krediler: Diğer Sektörler-Özel/Yurt Dışından Sağlanan Uzun Vadeli Krediler Döviz Kompozisyonu
Tablo 15	Diğer Yatırımlar/Krediler: Diğer Sektörler-Özel ve Bankalar-Özel/Yurt Dışından Sağlanan Uzun Vadeli Kredi Bakıyeleri - Sektörel Dağılımı
Tablo 16	Diğer Yatırımlar / Krediler: Diğer Sektörler-Özel/ Yurt Dışından Sağlanan Uzun Vadeli Krediler Toplam ABD Dolar Karşılıkları - Sektörlere Göre Faiz Dağılımı
Tablo 17	Diğer Yatırımlar / Krediler: Diğer Sektörler-Özel/ Yurt Dışından ABD Doları Üzerinden Sağlanan Uzun Vadeli Krediler - Sektörlere Göre Faiz Dağılımı
Tablo 18	Diğer Yatırımlar / Krediler: Diğer Sektörler-Özel/ Yurt Dışından Euro Üzerinden Sağlanan Uzun Vadeli Krediler - Sektörlere Göre Faiz Dağılımı
Tablo 19	Diğer Yatırımlar / Krediler: Diğer Sektörler-Özel/ Yurt Dışından ABD Doları ve Euro Haricindeki Diğer Döviz Cinsleri Üzerinden Sağlanan Uzun Vadeli Krediler - Sektörlere Göre Faiz Dağılımı
Tablo 20	Diğer Yatırımlar / Krediler: Diğer Sektörler-Özel/ Uzun Vadeli Kredi Bakıyeleri Kalan Vade Dağılımı
Tablo 21	Yurt Dışından Sağlanan Uzun Vadeli Kredilerin Sektörlere Göre Kalan Vade Dağılımı

TABLO 1-B: ÖDEMELER DENGESİ VE UYP ARASINDAKİ MUTABAKAT (RECONCILIATION) TABLOSU
(milyon ABD doları)

	UYP 2011	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Fiyat Farkı	Kur Farkı	Diğer Farklar	UYP 2012
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-314.023					-419.448
Varlıklar	179.110					212.634
Yurtdışında doğrudan yatırımlar(1)	27.681	4.074	-2.356	269		29.668
Portföy yatırımları(2)	1.778	-2.063		34	1.596	1.345
Diğer yatırımlar	61.305	518		651		62.458
Ticari krediler	10.945	872			-18	11.799
Diğer sektörler	10.945	872			-18	11.799
Krediler	2.771	816		9		3.596
Merkez Bankası	16	-2				14
Genel Hükümet	184	326				510
Bankalar	2.571	493		9		3.072
Döviz varlıkları ve mevduatlar	45.074	-1.217		633		44.490
Bankalar	26.077	-2.523		561		24.115
Yabancı Para	22.211	-4.183		324		18.352
Türk lirası	3.866	1.660		237		5.763
Diğer sektörler	18.997	1.306		72		20.375
Diğer varlıklar	2.515	48		9		2.572
Merkez Bankası	1.523				3	1.526
Genel Hükümet	992	48			6	1.046
Rezerv varlıklar	88.346	20.814	301	886	8.816	119.163
Yükümlülükler	493.133					632.082
Yurtiçinde doğrudan yatırımlar	134.666	9.920	30.040	9.111		183.737
Özsermaye	129.163	9.502	30.040	8.978		177.682
Diğer sermaye	5.503	419		133		6.055
Portföy yatırımları	109.420	38.132	28.189	5.589	-2.334	178.996
Hisse senetleri	39.146	6.273	22.475	2.721		70.616
Borç senetleri	70.274	31.858	5.714	2.868	-2.334	108.380
Bono ve tahviller	70.274	31.858	5.714	2.868	-2.334	108.380
Merkez Bankası						
Genel Hükümet	66.066	21.658	5.714	2.868	-2.156	94.149
Yurt içi	37.533	16.835	5.714	2.604		62.685
Yurt dışı(3)	28.533	4.823		264	-2.156	31.464
Bankalar	3.976	8.973			-182	12.767
Yurt içi	235	348			-101	482
Yurt dışı	3.741	8.625			-81	12.285
Diğer sektörler	232	1.227			5	1.464
Yurt içi	29	27			6	62
Yurt dışı	203	1.200			-1	1.402
Diğer yatırımlar	249.047	15.724		4.579		269.349
Ticari krediler	25.683	1.004		173		26.860
Diğer sektörler	25.683	1.004		173		26.860
Uzun vade	310	139		21		470
Kısa vade	25.373	865		152		26.390
Krediler	184.261	9.838		834		194.932
Merkez Bankası	10					10
Genel Hükümet	34.946	-2.095		-79		32.772
Bankalar	58.377	5.167		1.435		64.980
Uzun vade	34.432	159		1.115		35.706
Kısa vade	23.945	5.008		321		29.274
Diğer sektörler	90.928	6.765		-522		97.171
Uzun vade	87.870	4.025		87		91.982
Kısa vade	3.058	2.740		-609		5.189
Mevduatlar	37.627	4.882		3.574		46.083
Merkez Bankası	9.324	-2.245		0		7.079
Bankalar	28.303	7.127		3.574		39.004
Yabancı Para	19.911	5.245		2.200		27.356
Türk lirası	8.392	1.882		1.374		11.648
Diğer Yükümlülükler	1.476				-2	1.474

Kaynak: TCMB.

(1) Varlıklar/Yurt Dışında Doğrudan Yatırımlar: Kur farkı hesaplanırken Avrupa Birliği ülkelerinin tamamı Euro kabul edilmiştir. İsviçre ve İngiltere için kendi para birimleri kullanılmış, diğer tüm ülkelerin Amerika doları üzerinden işlem yaptıkları varsayılmıştır. Fiyat farkı hesaplanırken Avrupa kıtası için Bloomberg European 500 İndeksi, Amerika kıtası için Dow Jones İndeksi, Asya kıtası için Nikkei İndeksi ve Afrika kıtası için Bloomberg Africa and Middle East 200 İndeksi'ndeki değişimlerden yararlanılmıştır.

(2) Varlıklar/Portföy Yatırımları: UYP'deki gösterime paralel olarak sadece yurt içi yerleşiklerin portföyündeki yabancı ülke kağıtlarının ödemeler dengesi rakamları kullanılmıştır.

(3) Yükümlülükler/Portföy Yatırımları/Borç Senetleri/Bono ve Tahviller/Genel Hükümet/Yurt Dışı: UYP verileri derlenirken, Hazine Müsteşarlığı'nın yurt dışında ihraç ettiği borçlanma senetlerinden (Eurobondlar) yurt içi yerleşik kişilerce elde tutulan kısımlar düşülmektedir.

TABLO 2: ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: GENEL HÜKÜMET-DIŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER
(milyon ABD doları)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-38.421	-55.049	-58.357	-68.908	-72.900	-81.371	-85.712	-78.287	-79.281	-92.098	-101.312	-126.839
Varlıklar	584	643	762	737	680	730	785	774	897	965	1.176	1.556
Portföy yatırımları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hisse senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Barç senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bono ve tahviller	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Para piyasası araçları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	584	643	762	737	680	730	785	774	897	965	1.176	1.556
Ticari krediler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krediler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	184	510
Döviz varlıkları ve mevduatları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer varlıklar	584	643	762	737	680	730	785	774	897	965	992	1.046
Yükümlülükler	39.005	55.692	59.119	69.645	73.580	82.101	86.497	79.061	80.178	93.063	102.488	128.395
Portföy yatırımları	18.149	19.912	20.720	29.260	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938	55.527	66.066	94.149
Hisse senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Barç senetleri	18.149	19.912	20.720	29.260	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938	55.527	66.066	94.149
Bono ve tahviller	18.149	19.912	20.720	29.260	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938	55.527	66.066	94.149
Yurt içi	727	1.458	3.174	12.314	20.139	26.721	32.166	20.433	21.086	32.710	37.533	62.685
Yurt dışı	17.422	18.454	17.546	16.946	19.080	23.873	24.262	25.173	22.852	22.817	28.533	31.464
Diğer yatırımlar	20.856	35.780	38.399	40.385	34.361	31.507	30.069	33.455	36.240	37.536	36.422	34.246
Ticari krediler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krediler	20.856	35.780	38.399	40.385	34.361	31.507	30.069	33.455	34.741	36.058	34.946	32.772
Uzun vade	20.856	35.780	38.399	40.385	34.361	31.507	30.069	33.455	34.741	36.058	34.946	32.772
Kısa vade	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Döviz varlıkları ve mevduatları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yükümlülükler	0	0	0	0	0	0	0	0	1.499	1.478	1.476	1.474

TABLO 3: ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: MERKEZ BANKASI-DIŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER
(milyon ABD doları)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-2.968	7.498	12.206	17.621	38.379	49.049	62.151	61.720	63.228	75.983	80.577	113.640
Varlıklar	21.383	29.501	36.579	39.031	53.804	64.727	77.952	75.786	76.390	87.548	89.911	120.728
Portföy yatırımları	4	5	15	16	14	15	16	16	16	26	26	25
Hisse senetleri	4	5	15	16	14	15	16	16	16	26	26	25
Borç senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bono ve tahviller	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Para piyasası araçları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	1.418	1.411	1.391	1.372	1.360	1.426	1.496	1.535	1.538	1.538	1.539	1.540
Krediler	183	154	119	84	34	31	28	25	23	19	16	14
Döviz varlıkları ve mevduatları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer varlıklar	1.235	1.257	1.272	1.288	1.326	1.395	1.468	1.510	1.515	1.519	1.523	1.526
Rezerv varlıklar	19.961	28.085	35.173	37.643	52.430	63.286	76.440	74.235	74.836	85.984	88.346	119.163
Parasal altın	1.032	1.279	1.558	1.635	1.915	2.373	3.123	3.229	4.121	5.264	9.888	19.240
Özel Çekiş Hakları	5	31	30	14	16	12	50	23	1.515	1.494	1.494	1.489
IMF nezdinde rezerv varlıklar	142	153	167	175	162	170	179	175	177	175	174	174
Yabancı para	18.782	26.622	33.418	35.819	50.337	60.731	73.088	70.808	69.023	79.051	76.790	98.260
Döviz varlıkları ve mevduatları	3.960	1.916	1.858	2.769	4.151	3.879	5.381	4.055	5.126	7.775	10.822	3.624
Bankalar nezdinde	3.960	1.916	1.858	2.769	4.151	3.879	5.381	4.055	5.126	7.775	10.822	3.624
Menkul kıymetler	14.822	24.706	31.560	33.050	46.186	56.852	67.707	66.753	63.897	71.276	65.968	94.636
Yükümlülükler	24.351	22.003	24.373	21.410	15.425	15.678	15.801	14.066	13.162	11.565	9.334	7.088
Portföy yatırımları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hisse senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borç senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bono ve tahviller	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	24.351	22.003	24.373	21.410	15.425	15.678	15.801	14.066	13.162	11.565	9.334	7.088
Krediler	13.671	8.091	7.292	3.005	9	10	10	10	10	10	10	9
IMF kredileri	13.643	8.068	7.272	2.995	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer uzun vade	8	8	9	9	8	9	9	9	9	9	9	9
Kısa vade	20	15	11	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Mevduatlar	10680	13912	17081	18405	15416	15668	15791	14.056	13.152	11.555	9.324	7.079

TABLO 4: ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: BANKALAR - DIŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER
(milyon ABD doları)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-485	2.739	-740	-3.148	-21.977	-26.805	-52.068	-20.429	-38.284	-88.948	-80.761	-117.305
Varlıklar	14.974	14.861	16.447	21.351	21.693	36.165	41.103	56.874	54.506	40.943	42.089	41.949
Yurt dışında doğrudan yatırımlar	1.440	2.034	2.209	2.382	2.437	2.539	3.250	7.012	10.656	10.547	12.411	14.138
Portföy yatırımları	375	631	1.746	721	326	2.561	1.450	1.524	1.136	1.285	1.030	624
Hisse senetleri	0	0	7	59	50	80	47	42	92	88	31	109
Borç senetleri	375	631	1.739	662	276	2.481	1.403	1.482	1.044	1.197	999	515
Bono ve tahviller	373	627	1.739	662	276	2.481	1.384	1.482	1.044	1.197	999	515
Para piyasası araçları	2	4	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	13.159	12.196	12.492	18.248	18.930	31.065	36.403	48.338	42.714	29.111	28.648	27.187
Krediler	2.767	2.216	2.697	2.105	1.314	1.915	1.826	2.325	2.576	2.538	2.571	3.072
Uzun vade	1.567	1.456	2.204	1.538	965	1.182	727	824	1.054	1.245	1.524	1.727
Kısa vade	1.200	760	493	567	349	733	1.099	1.501	1.522	1.293	1.046	1.345
Döviz varlıkları ve mevduatları	10.392	9.980	9.795	16.143	17.616	29.150	34.577	46.013	40.139	26.573	26.077	24.115
Yükümlülükler	15.459	12.122	17.187	24.499	43.669	62.970	93.171	77.303	92.790	129.891	122.850	159.255
Yurt içinde doğrudan yatırımlar	2.756	1.777	3.608	3.526	12.091	18.642	43.281	19.863	38.551	48.604	32.194	42.504
Portföy yatırımları	926	521	350	350	0	0	0	0	1.138	3.976	12.767	12.767
Borç senetleri	926	521	350	350	0	0	0	0	1.138	3.976	12.767	12.767
Bono ve tahviller	926	521	350	350	0	0	0	0	1.138	3.976	12.767	12.767
Diğer yatırımlar	11.777	9.824	13.229	20.623	31.578	44.328	49.890	57.440	54.239	80.149	86.680	103.984
Krediler	7.785	6.675	8.857	14.810	24.450	31.772	39.066	40.103	35.361	47.381	58.377	64.980
Uzun vade	3.780	3.480	3.537	6.094	12.646	22.543	31.543	30.601	29.054	29.283	34.432	35.706
Kısa vade	4.005	3.195	5.320	8.716	11.804	9.229	7.523	9.502	6.307	18.098	23.945	29.274
Mevduatlar	3.992	3.149	4.372	5.813	7.128	12.556	10.824	17.337	18.878	32.768	28.303	39.004

TABLO 5: ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: DİĞER SEKTÖRLER-DİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER
(milyon ABD doları)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-43.495	-40.702	-58.626	-73.438	-118.212	-146.888	-238.408	-163.085	-222.046	-256.535	-212.527	-288.944
Varlıklar	15.277	17.265	19.925	24.893	30.978	42.433	50.301	52.994	49.214	55.020	45.934	48.400
Yurt dışında doğrudan yatırımlar	3.141	3.813	3.929	4.678	5.878	6.327	8.960	10.834	11.594	11.962	15.270	15.530
Özsermaye ve yeniden yatırıma dönüştürülen karlar	3.141	3.813	3.929	4.678	5.878	6.327	8.960	10.834	11.594	11.962	15.270	15.530
Diğer sermaye												
Portföy yatırımları	171	173	202	199	392	550	557	414	771	945	722	696
Hisse senetleri	49	40	46	49	39	70	30	16	127	284	248	215
Borç senetleri	122	133	156	150	353	480	527	398	644	661	474	481
Bono ve tahviller	91	103	143	138	335	417	509	396	614	660	472	481
Para piyasası araçları	31	30	13	12	18	63	18	2	30	1	2	0
Diğer yatırımlar	11.965	13.279	15.794	20.016	24.708	35.556	40.784	41.746	36.849	42.113	29.942	32.174
Ticari krediler	2.550	3.471	4.381	6.016	6.404	8.823	10.289	8.566	9.310	10.526	10.945	11.799
Uzun vade	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kısa vade	2.550	3.471	4.381	6.016	6.404	8.823	10.289	8.566	9.310	10.526	10.945	11.799
Krediler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Döviz varlıkları ve mevduatları	9.415	9.808	11.413	14.000	18.304	26.733	30.495	33.180	27.539	31.587	18.997	20.375
Yükümlülükler	58.772	57.967	78.551	98.331	149.190	189.321	288.709	216.079	271.260	311.555	258.461	337.344
Yurt içinde doğrudan yatırımlar	17.560	17.026	29.611	35.039	59.211	76.485	111.881	60.522	105.186	138.377	102.472	141.233
Özsermaye ve yeniden yatırıma dönüştürülen karlar	15.930	14.493	26.987	33.649	57.816	74.806	108.648	55.544	99.459	132.567	96.969	135.178
Diğer sermaye	1.630	2.533	2.624	1.390	1.395	1.679	3.233	4.978	5.727	5.810	5.503	6.055
Portföy yatırımları	5.635	3.450	8.954	16.141	33.387	33.816	64.201	23.196	47.248	61.716	39.378	72.080
Hisse senetleri	5.635	3.450	8.954	16.141	33.387	33.816	64.201	23.196	47.248	61.497	39.146	70.616
Borç senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	219	232	1.464
Bono ve tahviller	0	0	0	0	0	0	0	0	0	219	232	1.464
Diğer yatırımlar	35.577	37.491	39.986	47.151	56.592	79.020	112.627	132.361	118.826	111.462	116.611	124.031
Ticari krediler	5.677	7.360	9.114	12.895	15.343	16.745	21.498	22.626	21.622	23.374	25.683	26.860
Uzun vade	0	216	248	302	332	362	414	594	521	609	310	470
Kısa vade	5.677	7.144	8.866	12.593	15.011	16.383	21.084	22.032	21.101	22.765	25.373	26.390
Krediler	29.900	30.131	30.872	34.256	41.249	62.275	91.129	109.735	97.204	88.088	90.928	97.171
Uzun vade	27.923	28.850	29.277	32.460	39.035	60.151	89.694	107.959	96.261	85.960	87.870	91.982
Kısa vade	1.977	1.281	1.595	1.796	2.214	2.124	1.435	1.776	943	2.128	3.058	5.189

TABLO 6: ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: YATIRIM BAZINDA DAĞILIM
(milyon ABD doları)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Doğrudan Yatırımlar (net)	0	0	0	0	-15.144	-15.735	-12.956	-27.081	-31.505	-62.987	-86.261	-142.952	-62.539	-121.487	-164.472	-106.985	-154.069
Yurt dışında					3.668	4.581	5.847	6.138	7.060	8.315	8.866	12.210	17.846	22.250	22.509	27.681	29.668
Yurt içinde					18.812	20.316	18.803	33.219	38.565	71.302	95.127	155.162	80.385	143.737	186.981	134.666	183.737
Portföy Yatırımları (net)	-16.268	-19.839	-17.799	-38.582	-35.858	-24.160	-23.074	-28.061	-44.815	-71.874	-81.284	-118.606	-66.848	-89.263	-116.125	-107.642	-177.651
Varlıklar	5	5	5	4	4	550	809	1.963	936	732	3.126	2.023	1.954	1.923	2.256	1.778	1.345
Yükümlülükler	16.273	19.844	17.804	38.586	35.862	24.710	23.883	30.024	45.751	72.606	84.410	120.629	68.802	91.186	118.381	109.420	178.996
Diğer Yatırımlar (net)	-56.201	-60.082	-68.539	-61.169	-70.604	-65.435	-77.569	-85.548	-89.196	-92.279	-101.756	-128.920	-144.929	-140.469	-166.986	-187.742	-206.891
Varlıklar	9.909	10.448	13.708	25.039	26.169	27.126	27.529	30.439	40.373	45.678	68.777	79.467	92.393	81.998	73.726	61.305	62.458
Yükümlülükler	66.110	70.530	82.247	86.208	96.773	92.561	105.098	115.987	129.569	137.956	170.533	208.387	237.322	222.467	240.712	249.047	269.349
Rezerv Varlıklar	17.702	19.587	20.778	24.343	23.325	19.961	28.085	35.173	37.643	52.430	63.286	76.440	74.235	74.836	85.984	88.346	119.163
Net UYP	-54.767	-60.334	-65.560	-75.408	-98.281	-85.369	-85.514	-105.517	-127.873	-174.710	-206.015	-314.038	-200.081	-276.383	-361.599	-314.023	-419.448

TABLE 7: DOĞRUDAN YATIRIMLAR: YURT İÇİNDE YERLEŞİK KİŞİLERİN YURT DIŞINDAKİ DOĞRUDAN YATIRIMLARI (SEKTÖREL DAĞILIM)
(milyon ABD doları)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TARIM SEKTÖRÜ	0	0	0	0	0	0	0	20	5	8	9	6
A. Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık	0	0	0	0	0	0	0	20	5	8	9	6
SİNAİ SEKTÖRLER	2.170	2.431	2.507	3.105	4.135	4.334	4.822	5.773	6.563	7.261	7.459	7.854
B. Madencilik ve Taşocakçılığı	804	1.018	1.098	1.677	2.498	2.649	3.036	3.934	3.860	4.490	4.718	4.859
C. İmalat	1.366	1.413	1.409	1.428	1.637	1.685	1.786	1.789	2.680	2.653	2.623	2.682
CA. Gıda, İçecek ve Tütün Ürünleri İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	845	871	1.077
CB. Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	503	601	714
CC. Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0	0	0
CD. Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	101	130	0
CE. Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı ve Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	158	168	115
CF. Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2	2	3
CG. Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılık Ürünleri ile Malzemelerinin İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	304	317	335
CH. Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	23	63	50
CI. Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	401	0	2
CJ. Ana Metal Sanayii ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Teçhizat Hariç)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	93	134	62
CK. Makine ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	9	7	1
CL. Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	107	217	108
CM. Ulaşım Araçları İmalatı	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	20	25	22
CN. Mobilya İmalatı ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer İmalat Sanayii	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	87	88	193
D. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	0	0	0	0	0	0	0	50	23	107	108	299
E. Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	10	14
HİZMETLER SEKTÖRÜ	2.411	3.182	3.401	3.806	4.101	4.400	7.182	12.053	13.356	13.492	16.429	19.330
F. İnşaat	70	86	90	94	223	236	255	128	194	233	453	426
G. Toptan ve Perakende Ticaret	643	795	834	900	971	1.041	1.079	1.276	593	661	600	621
H. Ulaştırma ve Depolama	6	6	7	8	10	47	50	401	393	263	280	1.702
I. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	85	93	93	94	94	94	96	18	134	152	43	144
J. Bilgi ve İletişim	142	143	143	301	327	388	707	972	955	875	807	946
K. Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1.440	2.034	2.209	2.382	2.437	2.539	3.250	7.012	10.656	10.547	12.411	14.138
Parasal Aracı Kuruluşların Faaliyetleri (Bankalar)	1.169	1.021	1.178	1.345	1.396	1.523	2.157	3.755	4.545	3.901	4.843	4.518
Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları (Zorunlu Sosyal Güvenlik Hariç)	3	3	3	3	3	3	3	2	1	4	5	2
Holding Şirketlerinin Faaliyetleri	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2.957	6.082	6.469	7.420	9.116
Diğer Finansal Hizmet Faaliyetleri	268	1.010	1.028	1.034	1.038	1.013	1.090	298	28	173	143	502
L. Gayrimenkul Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	586	110	303	456	509
M. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	16	343	14
N. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	5	433	546
O. Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P. Eğitim	0	0	0	0	0	0	0	0	3	6	9	2
Q. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	16	0	19	171	190
R. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	25	26	25
S. Diğer Hizmet Faaliyetleri	25	25	25	27	39	55	1.745	1.644	317	387	397	67
T. Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
U. Uluslar Arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sınıflandırılmayan	0	234	230	149	79	132	206	0	0	0	0	0
TOPLAM	4.581	5.847	6.138	7.060	8.315	8.866	12.210	17.846	19.923	20.761	23.897	27.190

TABLO 9: DOĞRUDAN YATIRIMLAR: YURT DIŞINDA YERLEŞİK KİŞİLERİN TÜRKİYE'DEKİ DOĞRUDAN YATIRIMLARI (SEKTÖREL DAĞILIM) (*) (**)
(milyon ABD doları)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TARIM SEKTÖRÜ	45	46	27	43	236	81	181	310	92	299	524	352	529
A. Tarım, Avcılık ve Ormancılık	45	46	27	43	236	81	181	310	92	299	524	352	529
SINAI SEKTÖRLER	11.732	11.439	10.703	19.437	20.539	26.795	28.871	47.260	18.748	47.541	66.112	54.607	79.118
B. Madencilik ve Taşocaklığı	262	59	213	279	1.706	1.472	1.675	2.507	1.104	2.059	3.433	2.577	5.294
C. İmalat	9.777	10.245	8.725	15.868	15.276	21.683	24.393	38.672	14.238	34.873	46.953	33.688	50.887
CA. Gıda, İçecek ve Tütün Ürünleri İmalatı	2.188	2.859	1.757	2.687	2.734	4.115	5.540	8.055	3.336	7.193	11.500	7.700	14.231
CB. Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatı	286	321	246	294	311	328	220	280	150	310	509	366	519
CC. Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	2	2	4	3	1	2	7	3	1	3	3	3	4
CD. Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	21	10	8	13	23	30	0	6	3	7	16	0	0
CE. Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı ve Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	303	160	241	585	405	619	574	824	419	734	713	351	450
CF. Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	360	699	349	524	485	761	1.302	1.473	690	2.147	2.579	2.669	3.558
CG. Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılar Ürünleri ile Malzemelerinin İmalatı	1.278	864	804	1.373	1.516	2.546	2.909	5.086	1.724	4.649	5.158	4.133	5.607
CH. Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatı	665	689	544	975	760	1.053	1.182	1.452	535	1.374	1.664	1.242	2.038
CI. Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	429	474	244	605	1.255	2.357	2.131	2.953	1.305	2.800	3.400	2.210	2.974
CJ. Ana Metal Sanayii ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Teçhizat Hariç)	349	527	270	707	675	1.001	1.053	6.261	2.572	4.185	5.015	3.030	3.523
CK. Makina ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı	699	410	822	1.089	988	1.357	1.853	1.381	692	2.747	608	352	549
CL. Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	1.130	712	425	1.662	950	1.261	1.452	2.436	623	2.260	6.211	4.700	6.272
CM. Ulaşım Araçları İmalatı	1.964	2.361	2.419	5.163	5.147	6.189	6.119	8.414	2.170	6.412	8.821	6.243	9.817
CN. Mobilya İmalatı ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer İmalat Sanayii	103	157	592	188	26	64	51	48	18	32	756	689	1.145
D. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	1.693	1.135	1.765	3.490	3.557	3.640	2.058	4.791	2.833	10.287	15.363	18.112	22.641
E. Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	745	1.290	573	322	363	230	294
HİZMETLER SEKTÖRÜ	7.035	7.201	5.540	10.915	16.400	43.031	64.396	104.359	56.567	90.170	114.535	74.204	98.035
F. İnşaat	22	338	389	442	57	397	290	804	435	927	868	483	718
G. Toptan ve Perakende Ticaret	2.748	2.277	1.407	4.739	3.068	6.814	7.946	14.299	7.287	14.769	20.742	10.939	16.679
H. Ulaştırma ve Depolama	394	870	134	675	291	4.048	264	463	425	1.173	1.232	1.118	2.108
I. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	270	199	129	124	560	1.039	966	961	298	733	636	514	597
J. Bilgi ve İletişim	1.842	610	1.306	1.145	7.273	15.508	30.770	33.608	21.207	26.097	33.685	23.778	28.038
K. Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1.578	2.756	1.777	3.608	3.526	12.091	18.642	43.281	19.863	38.551	48.604	32.194	42.504
Parasal Araç Kuruluşları Faaliyetleri (Bankalar)	1.339	2.335	1.534	2.913	2.701	10.348	15.484	35.774	16.754	32.104	38.962	25.889	31.600
Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları (Zorunlu Sosyal Güvenlik Hariç)	144	151	104	136	178	926	1.181	3.213	1.807	4.166	6.379	4.619	7.401
Holding Şirketlerinin Faaliyetleri	0	52	8	118	113	197	1.360	2.830	712	1.221	2.245	963	2.386
Diğer Finansal Hizmet Faaliyetleri	95	218	131	441	534	620	617	1.464	590	1.060	1.018	723	1.117
L. Gayrimenkul Faaliyetleri	0	0	0	91	1.235	2.254	873	1.431	417	784	1.876	1.189	1.829
M. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0	0	0	0	0	0	72	283	77	165	214	167	229
N. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	2.728	4.346	1.594	3.230	3.473	2.267	2.945
O. Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P. Eğilim	0	0	0	14	39	63	58	95	26	3	5	35	69
Q. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	71	138	341	44	231	459	1.408	3.261	3.033	1.096	1.997	831	1.233
R. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	110	13	57	33	120	358	367	1.505	1.869	2.343	25	42	68
S. Diğer Hizmet Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	12	22	36	299	1.158	647	1.018
T. Hanehalkının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkı Tarafından Kendi Kullanım	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
U. Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	18.812	18.686	16.270	30.595	37.175	69.907	93.448	151.929	75.407	138.010	181.171	129.163	177.682

TABLO 11: PORTFÖY YATIRIMLARI: YURT DIŞINDA YERLEŞİK KİŞİLERİN MÜLKİYETİNDEKİ HİSSE SENETLERİ- BORÇLUYA GÖRE SEKTÖR DAĞILIMI
(milyon ABD doları)

SEKTÖRLER	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ
SİNAİ	877	8.072	1.081	8.894	1.930	15.848	1.308	5.185	1.509	9.954	1.627	13.930	1.451	10.782	1.807	15.563
GIDA, İÇECEK	67	1.240	116	1.783	293	2.915	229	1.424	230	2.614	241	3.666	185	2.952	219	4.054
ORMAN, KAĞIT, BASIM	132	668	135	513	187	840	89	193	110	239	109	274	75	128	138	578
KİMYA, PETROL, PLASTİK	226	2.929	268	2.716	341	5.047	295	1.688	355	3.284	440	4.518	379	3.534	401	4.617
MADENCİLİK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
METAL ANA	115	883	154	1.186	507	3.347	299	988	369	1.357	321	1.418	384	1.122	582	1.282
METAL EŞYA, MAKİNA	190	1.313	218	1.429	312	2.123	186	396	237	1.349	261	2.181	214	1.547	233	2.810
TAŞ, TOPRAK	133	1.011	170	1.235	249	1.479	182	457	199	1.084	223	1.508	170	848	178	1.023
TEKSTİL, DERİ	8	16	15	20	28	56	18	31	5	17	9	38	14	53	17	81
SİNAİ DİĞER	5	10	5	12	12	41	10	8	4	10	23	327	30	598	39	1.118
HİZMETLER	373	3.788	594	6.112	942	12.717	961	6.483	1.193	10.127	1.397	12.141	1.075	8.776	1.327	14.578
ELEKTRİK	7	39	6	21	11	92	10	49	9	94	42	170	19	38	82	290
İLETİŞİM	202	1.675	334	2.379	502	6.463	699	4.865	725	6.085	741	6.758	597	4.904	617	6.058
İNŞAAT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOR	3	57	4	74	6	151	5	168	3	143	0	61	0	13	1	15
TİCARET	82	1.247	122	2.424	203	3.408	90	698	82	1.622	151	2.747	129	2.825	172	5.649
TURİZM	19	36	12	20	24	29	15	7	16	16	44	85	19	12	11	8
ULAŞTIRMA	25	218	57	340	84	658	57	235	236	1.322	262	1.453	162	355	265	1.635
HİZMET DİĞER	35	516	59	853	112	1.917	85	461	122	845	157	867	149	629	179	923
MALİ	3.053	21.294	3.600	18.615	5.522	35.320	4.610	11.465	5.351	26.941	6.047	34.899	4.641	19.352	5.970	39.997
BANKA	2.159	16.246	2.364	13.591	3.517	26.685	3.245	8.974	3.687	21.615	3.981	25.515	2.978	13.519	3.976	29.854
FINANSAL KİR. FAKTORİNG	39	232	38	124	64	166	25	32	37	59	45	112	40	98	34	127
GAYRİMENKUL Y.O.	83	336	91	447	182	888	120	214	169	473	495	1.326	397	789	522	1.522
HOLDİNG VE YATIRIM	681	3.889	981	3.899	1.540	6.557	1.055	1.927	1.283	4.190	1.358	7.500	1.088	4.712	1.265	8.132
SİGORTA	91	591	127	554	199	971	154	305	165	573	140	373	107	191	138	306
MALİ DİĞER	0	0	0	0	19	53	11	9	10	31	28	73	31	43	35	56
TEKNOLOJİ	4	29	10	42	15	67	10	18	6	37	11	63	14	67	43	282
BİLİŞİM	4	23	10	39	15	50	9	16	4	14	7	28	9	27	21	99
SAVUNMA	0	6	0	3	0	17	1	2	2	23	4	35	5	40	22	183
MENKUL KIYMET Y. O.	8	26	22	42	22	44	35	19	46	61	41	55	30	27	29	36
DİĞER	59	179	40	111	54	205	30	26	24	128	42	409	8	142	9	160
GENEL TOPLAM	4.374	33.387	5.347	33.816	8.485	64.201	6.954	23.196	8.129	47.248	9.165	61.497	7.219	39.146	9.185	70.616

TABLO 12: PORTFÖY YATIRIMLARI: YURT DIŞINDA YERLEŞİK KİŞİLERİN MÜLKİYETİNDEKİ DEVLET İÇ BORÇLANMA SENETLERİNİN KALAN VADE DAĞILIMI
 Mayıs 2013 sonu itibarıyla
 (milyon ABD doları)

A- DÖNEMSEL DAĞILIM

ALACAKLILAR	0-3 Ay	4-6 Ay	7-9 Ay	10-12 Ay	Toplam 1 Yıl	13-18 Ay	19-24 Ay	Toplam 2 Yıl	24 Aydan Fazla	TOPLAM
BANKALAR	2.580	3.121	3.512	2.876	12.088	5.303	3.138	8.442	14.410	34.940
<i>Yabancı Bankalar</i>	2.382	3.056	3.501	2.876	11.815	5.303	3.138	8.442	14.071	34.328
<i>Yurt Dışı Şube</i>	197	64	11	0	273	0	0	0	339	612
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	1.373	1.275	1.189	3.512	7.348	3.517	3.350	6.867	17.933	32.149
FİNANSAL OLMAYAN KURULUŞLAR	0	1	2	2	5	10	6	16	19	41
GERÇEK KİŞİLER	4	1	0	1	5	1	0	1	19	25
TOPLAM	3.956	4.397	4.703	6.390	19.447	8.832	6.495	15.327	32.382	67.155

B- YILLARA GÖRE DAĞILIM

ALACAKLILAR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020	2021	2022	2023	TOPLAM
BANKALAR	6.865	10.526	3.638	2.552	1.719	1.331	2.232	1.363	3.853	860	34.940
<i>Yabancı Bankalar</i>	6.603	10.515	3.606	2.524	1.719	1.204	2.200	1.363	3.733	860	34.328
<i>Yurt Dışı Şube</i>	262	11	32	28	0	127	32	0	120	0	612
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	3.187	7.679	4.222	2.124	2.927	981	3.873	1.588	4.896	673	32.149
FİNANSAL OLMAYAN KURULUŞLAR	3	12	6	6	1	0	2	0	11	0	41
GERÇEK KİŞİLER	5	2	1	0	0	0	16	0	0	0	25
TOPLAM	10.059	18.219	7.868	4.682	4.647	2.312	6.123	2.952	8.760	1.533	67.155

TABLO 13: DİĞER YATIRIMLAR/KREDİLER : ÖZEL BANKALAR /YURT DIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER DÖVİZ KOMPOZİSYONU
(milyon ABD doları)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	% Payı
TOPLAM	3.002	3.122	5.788	12.328	22.056	30.923	30.009	27.936	27.538	31.414	30.243	100
ABD DOLARI	2.543	2.662	4.812	10.010	15.531	20.268	18.907	16.689	17.384	20.466	19.035	62,9
EURO	415	347	596	731	2.847	3.887	4.583	5.104	5.371	7.049	6.969	-
EURO ABD dolar karşılığı	432	434	811	865	3.744	5.707	6.488	7.322	7.119	9.093	9.193	30,4
DİĞER PARA CİNSLERİ ABD dolar karşılığı	27	26	165	1.453	2.781	4.948	4.614	3.925	3.035	1.855	2.015	6,7

TABLO 14: DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL/YURT DIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER-DÖVİZ KOMPOZİSYONU
(milyon ABD doları)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	% Payı
TOPLAM	25.070	25.700	29.378	36.597	58.460	87.764	105.755	94.634	84.636	86.570	90.649	100
ABD DOLARI	18.714	17.950	19.289	23.188	36.202	52.833	64.554	56.136	49.374	50.660	49.609	54,7
EURO	5.580	5.668	6.773	10.377	15.585	22.232	27.488	25.427	24.410	25.389	27.683	-
EURO ABD doları karşılığı	5.815	7.086	9.218	12.288	20.499	32.643	38.912	36.481	32.353	32.750	36.520	40,3
DİĞER PARA CİNSLERİ ABD doları karşılığı	541	664	871	1.121	1.759	2.288	2.289	2.017	2.909	3.160	4.520	5,0

**TABLO 15: DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL VE BANKALAR-ÖZEL/
YURT DIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİ BAKİYELERİ SEKTÖREL DAĞILIMI (*)**
Aralık 2012 itibarıyla
(milyon ABD doları)

	2012 (% PAY)	
SEKTÖRLER		
TOPLAM	132.707	100,0
I- FİNANSAL (K)	53.554	40,4
i- Bankalar	40.651	30,6
ii- Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları	153	0,1
iii- Holdingler	4.415	3,3
iv- Diğer	8.334	6,3
II- FİNANSAL OLMAYAN	79.153	59,6
TARIM SEKTÖRÜ	563	0,4
A. Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık	563	0,4
SINAI SEKTÖRLER	31.821	24,0
B. Madencilik ve Taşocakçılığı	1.897	1,4
C. İmalat	21.264	16,0
CA. Gıda, İçecek ve Tütün Ürünleri İmalatı	3.706	2,8
CB. Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatı	2.961	2,2
CC. Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	128	0,1
CD. Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	243	0,2
CE. Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı ve Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	555	0,4
CF. Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1.382	1,0
CG. Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılık Ürünleri ile Malzemelerinin İmalatı	1.464	1,1
CH. Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatı	810	0,6
CI. Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	960	0,7
CJ. Ana Metal Sanayii ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Teçhizat Hariç)	3.970	3,0
CK. Makina ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı	376	0,3
CL. Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	2.158	1,6
CM. Ulaşım Araçları İmalatı	2.246	1,7
CN. Mobilya İmalatı ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer İmalat Sanayii	305	0,2
D. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	8.657	6,5
E. Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	4	0,0
HİZMETLER SEKTÖRÜ	46.769	35,2
F. İnşaat	5.600	4,2
G. Toptan ve Perakende Ticaret	3.101	2,3
H. Ulaştırma ve Depolama	12.258	9,2
I. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1.826	1,4
J. Bilgi ve İletişim	6.630	5,0
L. Gayrimenkul Faaliyetleri	3.469	2,6
M. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	9.801	7,4
N. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	408	0,3
O. Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	3	0,0
P. Eğitim	122	0,1
Q. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	574	0,4
R. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	147	0,1
S. Diğer Hizmet Faaliyetleri	2.829	2,1
T. Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri	0	0,0
U. Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0	0,0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

TABLO 16: DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL VE BANKALAR-ÖZEL/ YURT DIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER TOPLAM ABD DOLAR KARŞILIKLARI SEKTÖRLERE GÖRE FAİZ DAĞILIMI (*)
Aralık 2012 itibarıyla

SEKTÖRLER	ABD Doları		
	Sabit Faizli Kredi % Payı	Değişken Faizli Kredi % Payı	Karşılığı (Milyon)
TOPLAM	45,2	54,8	132.707
I- FİNANSAL (K)	55,8	44,2	53.554
i- Bankalar	55,6	44,4	40.651
ii- Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları	80,8	19,2	153
iii- Holdingler	34,4	65,6	4.415
iv- Diğer	67,8	32,2	8.334
II- FİNANSAL OLMAYAN	38,1	61,9	79.153
TARIM SEKTÖRÜ	52,8	47,2	563
A. Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	52,8	47,2	563
SINAI SEKTÖRLER	40,2	59,8	31.821
B. Madencilik ve Taşocakçılığı	39,3	60,7	1.897
C. İmalat	41,3	58,7	21.264
CA. Gıda, İçecek ve Tütün Ürünleri İmalatı	48,0	52,0	3.706
CB. Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatı	50,5	49,5	2.961
CC. Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	65,6	34,4	128
CD. Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	30,5	69,5	243
CE. Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı ve Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	49,2	50,8	555
CF. Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	70,1	29,9	1.382
CG. Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılık Ürünleri ile Malzemelerinin İmalatı	50,0	50,0	1.464
CH. Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatı	44,7	55,3	810
CI. Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	16,1	83,9	960
CJ. Ana Metal Sanayii ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Teçhizat Hariç)	27,1	72,9	3.970
CK. Makina ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı	43,5	56,5	376
CL. Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	32,6	67,4	2.158
CM. Ulaşım Araçları İmalatı	33,6	66,4	2.246
CN. Mobilya İmalatı ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer İmalat Sanayii	54,2	45,8	305
D. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	37,7	62,3	8.657
E. Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	79,7	20,3	4
HİZMETLER SEKTÖRÜ	36,4	63,6	46.769
F. İnşaat	39,1	60,9	5.600
G. Toptan ve Perakende Ticaret	50,0	50,0	3.101
H. Ulaştırma ve Depolama	28,3	71,7	12.258
I. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	60,8	39,2	1.826
J. Bilgi ve İletişim	16,2	83,8	6.630
L. Gayrimenkul Faaliyetleri	17,2	82,8	3.469
M. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	41,5	58,5	9.801
N. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	72,8	27,2	408
O. Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	100,0	0,0	3
P. Eğitim	52,8	47,2	122
Q. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	41,2	58,8	574
R. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	36,8	63,2	147
S. Diğer Hizmet Faaliyetleri	82,0	18,0	2.829
T. Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri	0,0	0,0	0
U. Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0,0	0,0	0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

TABLE 17: DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL ve BANKALAR-ÖZEL/ YURT DIŞINDAN ABD DOLARI ÜZERİNDEN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER- SEKTÖRLERE GÖRE FAİZ DAĞILIMI (*)

Aralık 2012 İhbarıyla

SEKTÖRLER	Sabit Faizli Kredi % Payı	Sabit Faiz Ortalaması	Değişken Faizli Kredi % Payı	Spread Ortalaması	Döviz cinsinin	
					ABD Doları (Milyon)	toplam içindeki % payı
TOPLAM	46,7	6,0	53,3	2,2	80.453	60,6
I- FINANSAL (K)	56,4	4,9	43,6	1,7	35.690	66,6
i- Bankalar	59,5	3,1	40,5	1,1	29.444	72,4
ii- Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları	90,4	3,7	9,6	2,5	78	50,7
iii- Holdingler	32,2	7,0	67,8	3,3	3.891	88,1
iv- Diğer	57,4	5,5	42,6	2,2	2.277	27,3
II- FINANSAL OLMAYAN	39,0	6,1	61,0	2,4	44.763	56,6
TARIM SEKTÖRÜ	62,3	5,8	37,7	2,0	339	60,3
A. Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık	62,3	5,8	37,7	2,0	339	60,3
SINAI SEKTÖRLER	43,9	5,9	56,1	2,2	18.224	57,3
B. Madencilik ve Taşocakçılığı	38,2	5,6	61,8	2,6	1.518	80,1
C. İmalat	42,0	5,9	58,0	2,1	12.141	57,1
CA. Gıda, İçecek ve Tütün Ürünleri İmalatı	38,9	5,9	61,1	2,0	2.666	71,9
CB. Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatı	50,3	5,7	49,7	1,8	1.799	60,8
CC. Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	56,7	6,4	43,3	2,4	74	58,2
CD. Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	51,3	7,0	48,7	3,9	131	54,1
CE. Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı ve Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	57,3	6,1	42,7	2,0	322	58,0
CF. Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	72,6	5,5	27,4	2,1	1.322	95,7
CG. Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılık Ürünleri ile Malzemelerinin İmalatı	43,3	6,0	56,7	2,2	601	41,1
CH. Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatı	53,4	5,5	46,6	2,5	299	36,9
CI. Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	14,1	6,9	85,9	2,4	600	62,5
CJ. Ana Metal Sanayi ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Teçhizat Hariç)	27,7	5,9	72,3	2,5	2.331	58,7
CK. Makina ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı	74,1	6,0	25,9	2,3	63	16,7
CL. Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	22,0	5,5	78,0	2,5	1.270	58,8
CM. Ulaşım Araçları İmalatı	63,7	7,3	36,3	2,9	543	24,2
CN. Mobilya İmalatı ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer İmalat Sanayi	66,6	6,2	33,4	2,8	120	39,3
D. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	51,0	5,4	49,0	3,0	4.564	52,7
E. Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
HİZMETLER SEKTÖRÜ	35,2	6,3	64,8	2,7	26.200	56,0
F. İnşaat	52,8	6,9	47,2	3,1	2.873	51,3
G. Toplan ve Perakende Ticaret	46,7	6,5	53,3	2,4	2.008	64,7
H. Ulaştırma ve Depolama	21,6	6,3	78,4	2,4	6.252	51,0
I. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	71,5	6,9	28,5	3,4	991	54,3
J. Bilgi ve İletişim	14,7	5,9	85,3	2,5	5.144	77,6
L. Gayrimenkul Faaliyetleri	19,1	6,3	80,9	2,7	2.182	62,9
M. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	40,7	5,9	59,3	2,9	4.658	47,5
N. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	61,2	6,3	38,8	1,4	196	47,9
O. Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	100,0	5,0	0,0	0,0	3	100,0
P. Eğitim	39,9	6,8	60,1	3,9	81	66,5
Q. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	48,8	6,5	51,2	3,4	367	64,0
R. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	75,1	6,6	24,9	3,2	41	28,0
S. Diğer Hizmet Faaliyetleri	90,8	5,5	9,2	2,1	1.403	49,6
T. Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
U. Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

Tablo 18: DiğEr Yatırımlar / Krediler : DiğEr Sektörler - ÖZEL ve Bankalar-ÖZEL/ YURT DIşINDAN EURO ÜZERİNDEN SAğLANAN UZUN VADELİ KREDİLER - SEKTÖRLERE GÖRE FAİZ DAğILIMI (*)
Aralık 2012 İlibarıyla

SEKTÖRLER	Sabit Faizli Kredi % Payı	Sabit Faiz Ortalaması	Değişken Faizli Kredi % Payı	Spread Ortalaması	EURO (Milyon)	ABD Dolar Karşıkları (Milyon)	Döviz cinsinin toplam içindeki % payı
TOPLAM	38,8	5,7	61,2	2,3	34.657	45.720	34,5
I- FINANSAL (K)	47,5	4,6	52,5	2,2	10.739	14.167	26,5
i- Bankalar	38,9	3,5	61,1	2,3	6.969	9.193	22,6
ii- Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları	71,1	2,1	28,9	1,2	57	75	49,1
iii- Holdingler	50,5	6,3	49,5	3,3	394	519	11,8
iv- DiğEr	64,9	4,7	35,1	2,1	3.320	4.380	52,5
II- FINANSAL OLMAYAN	34,9	5,8	65,1	2,3	23.918	31.553	39,9
TARIM SEKTÖRÜ	38,7	4,9	61,3	2,1	165	218	38,7
A. Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık	38,7	4,9	61,3	2,1	165	218	38,7
SINAI SEKTÖRLER	33,6	5,5	66,4	2,2	9.421	12.428	39,1
B. Madencilik ve Taşocakçılığı	36,9	5,6	63,1	2,0	256	338	17,8
C. İmalat	39,0	5,6	61,0	2,1	6.079	8.020	37,7
CA. Gıda, İçecek ve Tütün Ürünleri İmalatı	59,4	5,5	40,6	2,2	522	688	18,6
CB. Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatı	54,6	5,5	45,4	1,9	707	932	31,5
CC. Deri ve İlgili Ürünleri İmalatı	77,1	5,9	22,9	1,6	37	49	38,6
CD. Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	6,0	7,3	94,0	3,6	84	111	45,8
CE. Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı ve Kaytlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	41,8	5,4	58,2	2,0	156	205	37,1
CF. Kök Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	14,6	5,7	85,4	1,8	45	60	4,3
CG. Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılık Ürünleri İle Malzemelerin İmalatı	58,3	5,4	41,7	2,2	554	731	49,9
CH. Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatı	42,6	4,7	57,4	2,2	333	440	54,3
CI. DiğEr Metalik Olmayan Mineral Ürünleri İmalatı	17,5	6,7	82,5	2,7	266	351	36,6
CJ. Ana Metal Sanayi ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Teçhizat Hariç)	27,6	5,4	72,4	2,1	1.175	1.551	39,1
CK. Makina ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı	48,1	5,6	51,9	2,0	162	213	56,7
CL. Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünleri İmalatı	46,1	5,6	53,9	2,0	651	859	39,8
CM. Ulaşım Araçları İmalatı	23,6	5,9	76,4	2,2	1.250	1.650	73,4
CN. Mobilya İmalatı ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış DiğEr İmalat Sanayi	46,3	5,6	53,7	2,1	136	179	58,7
D. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	22,5	4,8	77,5	3,2	3.083	4.066	47,0
E. Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	79,7	6,3	20,3	2,5	3	4	100,0
HİZMETLER SEKTÖRÜ	35,6	6,1	64,4	2,5	14.332	18.907	40,4
F. İnşaat	23,4	5,9	76,6	2,5	2.033	2.683	47,9
G. Toptan ve Perakende Ticaret	56,2	6,0	43,8	2,1	765	1.009	32,5
H. Ulaştırma ve Depolama	34,0	7,2	66,0	2,4	4.298	5.670	46,3
I. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	47,9	6,5	52,1	3,5	626	825	45,2
J. Bilgi ve İletişim	5,2	6,7	94,8	2,0	926	1.222	18,4
L. Gayrimenkul Faaliyetleri	13,9	5,0	86,1	2,4	975	1.286	37,1
M. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	39,2	5,5	60,8	2,6	3.331	4.394	44,8
N. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	83,4	6,6	16,6	1,6	160	211	51,7
O. Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0
P. Eğitim	74,9	6,5	25,1	4,6	23	31	25,3
Q. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	30,3	5,9	69,7	2,8	130	172	30,0
R. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	21,6	5,5	78,4	2,8	76	101	68,3
S. DiğEr Hizmet Faaliyetleri	75,1	5,2	24,9	2,0	988	1.303	46,1
T. Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayırım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri	50,4	9,6	49,6	1,7	0	0	100,0
U. Ulusal arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

TABLO 19: DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL VE BANKALAR-ÖZEL/YURT DIŞINDAN ABD DOLARI VE EURO HARİCİNDEKİ DİĞER DÖVİZ CİNSLERİ ÜZERİNDEN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER SEKTÖRLERE GÖRE FAİZ DAĞILIMI (*)
Aralık 2012 itibarıyla

SEKTÖRLER	Sabit Faizli Kredi % Payı	Değişken Faizli Kredi % Payı	ABD Doları Karşılığı (Milyon)	Döviz cinsinin toplam içindeki % payı
TOPLAM	72,0	28,0	6.534	4,9
I- FİNANSAL (K)	81,5	18,5	3.698	6,9
i- Bankalar	74,8	25,2	2.015	5,0
ii- Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları	23,4	76,6	0	0,3
iii- Holdingler	100,0	0,0	5	0,1
iv- Diğer	89,6	10,4	1.678	20,1
II- FİNANSAL OLMAYAN	59,6	40,4	2.837	3,6
TARIM SEKTÖRÜ	27,9	72,1	6	1,0
A. Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık	27,9	72,1	6	1,0
SINAI SEKTÖRLER	53,6	46,4	1.169	3,7
B. Madencilik ve Taşocakçılığı	99,6	0,4	40	2,1
C. İmalat	51,0	49,0	1.103	5,2
CA. Gıda, İçecek ve Tütün Ürünleri İmalatı	95,0	5,0	351	9,5
CB. Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatı	36,1	63,9	230	7,8
CC. Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	90,3	9,7	4	3,1
CD. Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	0,0	100,0	0	0,1
CE. Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı ve Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	9,0	91,0	27	4,9
CF. Kök Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	0,0	100,0	0	0,0
CG. Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılık Ürünleri ile Malzemelerinin İmalatı	34,6	65,4	132	9,0
CH. Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatı	21,6	78,4	72	8,9
CI. Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	100,0	0,0	9	0,9
CJ. Ana Metal Sanayii ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Teçhizat Hariç)	3,6	96,4	88	2,2
CK. Makina ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı	14,5	85,5	100	26,6
CL. Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	100,0	0,0	30	1,4
CM. Ulaşım Araçları İmalatı	38,2	61,8	54	2,4
CN. Mobilya İmalatı ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer İmalat Sanayii	41,5	58,5	6	1,9
D. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	89,0	11,0	26	0,3
E. Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,0	0,0	0	0,0
HİZMETLER SEKTÖRÜ	63,9	36,1	1.662	3,6
F. İnşaat	98,8	1,2	44	0,8
G. Toptan ve Perakende Ticaret	53,6	46,4	85	2,7
H. Ulaştırma ve Depolama	54,4	45,6	336	2,7
I. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	57,8	42,2	10	0,5
J. Bilgi ve İletişim	96,7	3,3	264	4,0
L. Gayrimenkul Faaliyetleri	100,0	0,0	1	0,0
M. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	59,3	40,7	749	7,6
N. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	100,0	0,0	1	0,3
O. Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	0,0	0,0	0	0,0
P. Eğitim	89,1	10,9	10	8,2
Q. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	15,3	84,7	35	6,1
R. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	26,0	74,0	5	3,7
S. Diğer Hizmet Faaliyetleri	55,7	44,3	122	4,3
T. Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri	0,0	0,0	0	0,0
U. Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0,0	0,0	0	0,0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

TABLO 20: DİĞER YATIRIMLAR/KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL / UZUN VADELİ KREDİ BAKİYELERİ KALAN VADE DAĞILIMI(*)
Mayıs 2013 itibarıyla
(milyon ABD doları)

A- KALAN VADE DAĞILIMI

0-3 Ay	1 YIL VE DAHA AZ			1 YILDAN FAZLA 2 YILDAN AZ		2 YILDAN FAZLA	TOPLAM
	4-6 Ay	7-9 Ay	10-12 Ay	13-18 Ay	19-24 Ay	>24 Ay	
8.114	6.824	6.265	5.129	7.114	7.121	57.769	98.335

B- YILLARA GÖRE DAĞILIM

TOPLAM	98.335
2013	18.596
2014	16.914
2015	11.951
2016	11.267
2017	9.376
2018+	30.232

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

YURT DIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLERİN SEKTÖRLERE GÖRE KALAN VADE DAĞILIMI (*)

Mayıs 2013 itibarıyla

(milyon ABD doları)

Tablo 21

SEKTÖRLER	2013 YIL SONUNA KADAR KALAN VADE (*)							120 AYDAN FAZLA	TOPLAM
	1 - 12 AY	13 - 24 AY	25 - 36 AY	37 - 60 AY	61 - 120 AY				
TOPLAM	22.425	32.690	19.361	19.079	31.634	32.050	7.942	142.756	
I- FİNANSAL (K)	8.219	12.347	7.795	8.195	15.484	12.615	2.376	58.812	
i- Bankalar	3.828	6.358	5.126	6.311	13.002	11.370	2.254	44.421	
ii- Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları	88	146	13	6	10	1	0	177	
iii- Holdingler	1.742	2.156	570	759	776	880	0	5.141	
iv- Diğer (**)	2.561	3.687	2.086	1.119	1.696	364	121	9.073	
II- FİNANSAL OLMAYAN	14.206	20.343	11.566	10.884	16.150	19.435	5.566	83.945	
TARIM SEKTÖRÜ	178	270	103	49	59	55	0	536	
A. Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	178	270	103	49	59	55	0	536	
SINAI SEKTÖRLER	5.946	8.921	4.427	3.485	6.463	6.720	3.135	33.150	
B. Madencilik ve Taşocakçılığı	476	620	346	401	473	196	66	2.101	
C. İmalat	4.491	7.080	3.655	2.225	4.721	3.554	696	21.931	
CA. Gıda, İçecek ve Tütün Ürünleri İmalatı	704	1.605	607	211	321	667	612	4.023	
CB. Tekstil ve Giyim Eşyaları İmalatı	745	1.216	611	323	357	286	1	2.793	
CC. Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	31	43	20	11	16	27	0	117	
CD. Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	44	75	87	78	51	28	0	318	
CE. Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı ve Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	72	119	54	110	152	39	0	474	
CF. Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	560	583	11	71	780	324	0	1.769	
CG. Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılık Ürünleri ile Maden Ürünleri İmalatı	431	563	274	250	223	128	10	1.450	
CH. Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatı	205	298	141	65	183	75	0	763	
CI. Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	358	375	163	139	169	120	0	966	
CJ. Ana Metal Sanayi ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Tesisleri Hariç)	478	804	678	484	613	1.340	11	3.929	
CK. Makina ve Teçhizat (Başka Yerde Sınıflandırılmamış) İmalatı	57	119	46	52	43	49	0	310	
CL. Bilgisayarların, Elektrik-Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	366	639	622	223	515	168	54	2.221	
CM. Ulaşım Araçları İmalatı	335	434	295	166	1.192	267	6	2.359	
CN. Mobilya İmalatı ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer İmalat Sanayi Ürünleri İmalatı	105	207	46	41	106	36	1	437	
D. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	978	1.220	426	859	1.269	2.968	2.373	9.114	
E. Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1	1	0	0	0	3	0	4	
HİZMETLER SEKTÖRÜ	8.082	11.152	7.037	7.350	9.629	12.660	2.431	50.259	
F. İnşaat	1.853	2.367	776	1.034	1.359	813	201	6.550	
G. Toptan ve Perakende Ticaret	867	1.299	633	557	405	783	406	4.082	
H. Ulaştırma ve Depolama	950	1.547	1.169	1.315	2.578	4.885	506	12.000	
I. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	326	502	368	258	527	299	0	1.954	
J. Bilgi ve İletişim	371	477	1.298	472	870	1.071	0	4.188	
L. Gayrimenkul Faaliyetleri	267	329	425	1.202	1.031	372	92	3.451	
M. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2.211	2.990	1.556	1.725	1.765	2.922	1.018	11.978	
N. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	158	216	169	142	29	20	0	576	
O. Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	3	3	0	0	0	0	0	3	
P. Eğitim	14	24	13	20	33	39	0	129	
Q. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	249	278	107	49	235	45	0	714	
R. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	24	34	32	41	34	17	0	158	
S. Diğer Hizmet Faaliyetleri	788	1.085	490	535	762	1.394	208	4.474	
T. Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından İşverenler Olarak Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	
U. Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0	0	0	0	0,19	0	0	0,19	

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.